

**Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и
водите- гр. Хасково**

**РЕГИОНАЛЕН ДОКЛАД ЗА
СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
през 2011 година**

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ	5
КРАТКА ГЕОГРАФСКО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЛАСТ ХАСКОВО	5
КРАТКА ГЕОГРАФСКО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ	7
II. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	8
II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ	8
II.2. ВОДИ	28
II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ	63
II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ.....	67
III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	79
III.1. ОТПАДЪЦИ	79
III.2. ШУМ	91
III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ.....	92
III.4. ХИМИКАЛИ И УРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ.....	92
IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ	96
V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	120
VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	120

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АС	Автоматична станция за мониторинг
ААС	Атомно-абсорбционен спектрофотометър
БИ	Биотичен индекс
ВЕЕС	Висш експертен екологичен съвет
ГЗ	Гражданска защита
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ЕС	Европейски съюз
ЕТИС	Експертен технико-икономически съвет
ЗВ	Закон за водите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
ИБР	Източно-беломорски район
ИСПА(ISPA)	Инструмент за структурни политики по присъединяването
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КПКЗ(IPPC)	Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
КР	Комплексно разрешително
ЛМС	Локална мониторингова станция
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МЗГ	Министерство на земеделието и горите
МПС	Моторно превозно средство
НАСЕМ	Национална автоматизирана система за екологичен мониторинг
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НП	Наказателно постановление
НПО	Неправителствена организация
НСРЗ	Национална служба растителна защита
НФООС	Национален фонд за опазване на околната среда
ОбС	Общински съвет
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ПДЕ	Пределно допустими емисии
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПДК м.е.	Пределно допустима концентрация – максимална еднократна
ПДК ср.дн.	Пределно допустима концентрация – средно денонощна
ПДК ср.год.	Пределно допустима концентрация – средно годишна
ПДН	Пределно допустима норма
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ПС – ПБВ	Помпена станция – питейно-битово водоснабдяване
ПСПВ	Помпена станция – питейно водоснабдяване
ПС – ПВС	Помпена станция – питейно водоснабдителни системи

ПУДООС	Предприятие за управление на дейности по опазване на околната среда
РАН	Полиароматни въглеводороди
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЛ	Регионална лаборатория
РС	Районен съд
РСВ	Полихлорирани бифенили
САПАРД	Специална програма за развитие на земеделски и селски райони
ТЕЦ	Топлоелектрическа централа

Докладът е подготвен от екип на РИОСВ – Хасково и БДУВ-ИБР, гр.Пловдив. Използвани са данни и от други институции.

Адрес на РИОСВ-Хасково

6 300, град Хасково
ул. “Добруджа” №14, ет.5

Телефони:

Директор: 038/66 46 08
тел/факс: 038/60 16 11
Зелен телефон: 038/60 16 28

e-mail: riosv-hs@mbox.contact.org

страница в Интернет: www.riosv-hs.org

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът за състоянието на околната среда се изготвя от експертите и специалистите на РИОСВ–Хасково с цел пълно, обективно и своевременно информиране на обществеността за състоянието и проблемите на околната среда в региона. Той е насочен към всички заинтересувани от опазването на природата и нейните ресурси–граждани, неправителствени организации, бизнес и академични среди.

Целта на доклада е да подпомогне областните управи и общините на територията на РИОСВ–Хасково при вземане на решения в областта на околната среда и за устойчиво развитие на териториалните общности, чрез интегрирането на политиката по околна среда в регионалните и общински политики в областта на социално-икономическото развитие. Докладът информира широката общественост за:

- състоянието на околната среда на територията, контролирана от РИОСВ-Хасково;
- тенденциите и динамиката на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат;
- съществуващите проблеми;
- извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда.

Регионалната инспекция по околната среда и водите-Хасково осъществява контрол и мониторинг на околната среда на по-голямата част от територията на Хасковска и Кърджалийска области. Цялата територия, на която Инспекцията осъществява основните си функции е 7645км².

КРАТКА ГЕОГРАФСКО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА КОНТРОЛИРАНАТА ЧАСТ ОТ ОБЛАСТ ХАСКОВО

Контролираната част от област Хасково е разположена в централната част на Южна България. Тя включва 240 населени места, организирани в 10 общини: Хасково, Димитровград, Харманли, Симеоновград, Свиленград, Маджарово, Ивайловград, Любимец, Минерални бани и Стамболово с обща площ 4822 км² (общ.Тополовград се контролира от РИОСВ-Стара Загора). На контролираната територия от област Хасково живеят 234557 души /2011г./. В градовете живеят 172190 души, като само в областния център–гр. Хасково живеят 76 397 души.

Релефътв региона е твърде разнообразен. Северната и централната част е заета от Горнотракийската низина, характерни са обширните приречни ниски земи и високи подпочвени води, които благоприятстват интензивното използване на селскостопанските площи. Равнинният характер на релефа и плодородните почви влияят положително за развитието на всички отрасли и подотрасли на селското стопанство, изграждането на напоителни системи и транспортни артерии. На юг обширна територия от областта е заета от ниските разклонения на Източните Родопи и западните склонове на Сакар планина. Източните Родопи са една уникална територия, отличаваща се с богат растителен и животински свят. Силното средиземноморско влияние, геоложкото минало на планината и особеностите на местния бит и култура са спомогнали за формирането и съхраняването на разнообразни хабитати, а това е довело до изключително високо биологично

разнообразие. В района има 45 защитени територии, от които един поддържан резерват, 17 защитени местности и 27 природни забележителности.

Полезните изкопаеми са представени от горивно-енергийни ресурси, руди на цветни метали и нерудни изкопаеми. В Хасковска област се намира част от Маришкия басейн, в който геоложките запаси от лигнитни въглища представляват 18,3% от тези на страната. Към момента добивът на лигнитни въглища в Хасковска област е приключил – закрити са старите рудници и такъв добив се извършва само от мини извън областта. В последните години добивът на оловно-цинкови руди е прекратен, но в същото време се разработи находище на златосъдържащи руди. С по-голямо значение в икономически аспект са източниците на нерудни изкопаеми. Районът разполага с доказани големи запаси на нерудни полезни изкопаеми: варовик, мраморизирани варовици, андезити, доломити, риолити и скалнооблицовъчни материали (гнайсошисти) и глини. Най-голямо значение и запаси имат варовиците, чийто добив в последните години се увеличи, както за нуждите на циментовата промишленост, така и като суровина за сярочистните съоръжения в ТЕЦ „Марица изток“. Разраства се и добивът на полезни изкопаеми за общо и пътно строителство /мраморизирани варовици, андезити, доломити, риолити/ и най-вече на гнайсошисти в района на Ивайловград.

Водните ресурси се формират главно за сметка на оттока на река Марица и нейните притоци-Харманлийска, Върбица и Бяла река. Този воден оток представлява 5,8 % от речния отток на страната без река Дунав. Друг източник за формиране на водно-ресурсния потенциал са подземните грунтови води, които представляват 7,3 % от общия им количествен обем за страната.

На територията на областта съществуват няколко минерални извора при село Минерални бани, град Мерицлери, село Троян, община Симеоновград и други.

Малките и средни предприятия в област Хасково играят важна роля за ускоряването на икономическите процеси и за оптимизиране на производствената структура на областната икономика. Повечето от тях действат в сферата на услугите и търговията, след тях се нареждат шивашките, трикотажните фирми, тези за производство на хляб и хлебни изделия, цехове за месо и млекопреработка и други.

От промишлените отрасли-производство и преработваща промишленост са развити и има традиции в машиностроенето за хранително-вкусовата промишленост, производството на климатични и хладилни техники, на металорежещи машини и други.

На територията на община Димитровград работят две големи производствени дружества - “Вулкан” АД, специализирана в производството на строителни материали и “Неохим” АД, което произвежда изкуствени торове и химически продукти.

Развити са още мебелната, обувната, кожарската и хранително-вкусовата промишленост. Бързо се развива производството на вино.

Селското стопанство е един от водещите отрасли за област Хасково и създава заетост на голяма част от населението.

В района съществуват изключително благоприятни почвено-климатични условия за развитието на растениевъдството. Отглеждат се най-разнообразни селскостопански култури сред които: пшеница, ечемик, царевица. От техническите култури най-широко отглеждани са слънчогледа, памука и тютюна.

В Хасковска област има изключително благоприятни условия за отглеждането на масиви от трайни насаждения-ягоди, малини, вишни, череши, кайсии, праскови

и други.

Традиционно в областта се отглеждат лозови масиви. Региона е известен с добрите сортове “Мерло”, “Каберне Совиньон”, “Памид” и “Болгар”. Няколкото винарски центъра на територията на областта привличат привържениците на т. нар. “винен туризъм”.

Животновъдството е изключително концентрирано в частния сектор. Отглеждат се предимно крави, овце, кози и свине. В последните години се наблюдава значително увеличение на стопанствата за отглеждане на патици и др.

КРАТКА ГЕОГРАФСКО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА КОНТРОЛИРНАТА ЧАСТ ОТ ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ

Контролираната част от Област Кърджали обхваща 6 общини – Кърджали, Момчилград, Крумовград, Черноочене, Джебел и Кирково с обща площ 2823 км². (община Ардино е в териториалния обхват на РИОСВ-Смолян). На територията живеят 141236 души /2011 г./. В градовете живеят 95923, а в селата 45313 души.

Тази част от област Кърджали заема по-голямата част от Източните Родопи. Релефът е преимуществено планински и полупланински. Теренът се прорязва от горното и средното течение на река Арда, заедно с нейните притоци реките Върбица, Крумовица и Перперек. На река Арда са изградени три от най-големите язовири в страната-яз. “Кърджали”, яз.“Студен Кладенец” и яз.“Ивайловград”. Районът се характеризира с богатото разнообразие на растителния и животински свят. Срещат се редки и изчезващи видове, включени в Червената книга на България, ендемити и реликти и изобилие от ценни лечебни растения. Обявени са 32 Защитени територии, в т.ч. резерват „Вълчи дол”, 3 поддържани резервата, 9 защитени местности и 20 природни забележителности

Полезните изкопаеми са представени основно от руди на цветни метали и нерудни изкопаеми. В Кърджалийска област от рудните изкопаеми най-голямо значение имаха полиметалните руди, от които доскоро се извличаше основно олово, цинк и някои други редки метали. В последните години добивът на оловно-цинкови руди е прекратен, но в същото време се разкриха находища на златосъдържащи руди. Предстои разработването на ново голямо златно находище в обект „Ада тепе” – Крумовград. Характерно за областта е, че освен находищата на строителни материали (андезити, доломити, риолити) тук са установени и се експлоатират от дълги години някои по-малки по обем находища, но с важно икономическо значение - специфичните за региона, (но редки за страната и Европа) нерудни полезни изкопаеми като бентонит, перлит, зеолити и скалнооблицовъчни - туфи и гнайси.

Водещ отрасъл е преработващата промишленост. Второ място по значимост в регионалната икономика се заема от раздела “Търговия и ремонт” следвани от транспорта и съобщенията, строителството и добивната промишленост.

В икономическата визитна картичка на областта освен тютюнопроизводството присъстват цветната металургия, машиностроенето, текстилната промишленост, дървопреработването, мебелната индустрия и др.

Хранително-вкусовата промишленост е представена от множество дребни частни фирми.

Тютюнопроизводството е основната дейност и източник на приходи за населението, живеещо извън големите градове. Отглеждат се тютюневите сортове “Башибали”, “Джебел басма”, “Крумовград” и други.

Отглеждат се още пшеница, ечемик и ръж. От пролетните култури най-силно са застъпени картофите, царевицата и фасула.

Относителния дял на животновъдството спрямо растениевъдството в областта непрекъснато намалява, като най-висок спад има в отглеждането на свине. Отглеждат се още в частните стопанства говеда, крави, овце, пчелни семейства и птици.

II. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ Хасково като част от НСМОС – подсистема “въздух”.

Качеството на атмосферния въздух се следи от Националната система за мониторинг (НСМ) на качеството на атмосферния въздух (КАВ). На територията на РИОСВ – Хасково има две автоматични станции (АИС) за контрол на КАВ: ”Раковски” (градски фонев) в гр. Димитровград и ”Студен кладенец” (градски фонев) в гр.Кърджали и пункт “РИОСВ” (градски фонев) в гр.Хасково с ръчно пробонабиране . Контролираните в тях замърсители са както следва:

Стационарен пункт (с ръчно пробовземане):

- Пункт 67719504 – “РИОСВ” – гр. Хасково:

ФПЧ₁₀, (Cd и PAH), SO₂ и NO₂

Автоматични станции(АИС)

- АИС “Студен кладенец” гр.Кърджали:

ФПЧ₁₀, (Pb, Cd, As и PAH), SO₂

- АИС “Раковски” гр. Димитровград

ФПЧ₁₀, SO₂, NO₂ / NO, CO, O₃, NH₃ и H₂S;

Замърсител	ФПЧ ₁₀	Ръчн.	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	бензен	NH ₃	ПАВ	Асаер.	Сдаер	Ni	ФПЧ _{2.5}	NO	O ₃
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове в т.ч.:															
1. Пункт “РИОСВ”/Хасково/	да		да	да					да		да				
2. АИС “Студен кладенец” /Кърджали/	да	да	да						да	да	да				
3. АИС “Раковски” /Димитровград/	да		да	да	да	да		да						да	да
Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН или ПДКм.е в т.ч.															
1. Пункт “РИОСВ”/Хасково/	не		не	не					не		не				
2. АИС “Студен кладенец” /Кърджали/	не	не	да						не	не	не				
3. АИС “Раковски” /Димитровград/	не		да	не	не	да		не						не	да
Пунктове с концентрация над СГН, в т.ч.:															
1. Пункт “РИОСВ”/Хасково/	да		не	не					не		не				

2. АИС “Студен кладенец” /Жърджали/	да	да							не	не	да				
3. АИС “Раковски” /Димитровград/	да		не	не	не	не		не						не	не

“Ниво” се разбира определена стойност за концентрацията на даден замърсител, освен в случаите, когато не е установено друго със специфични разпоредби.

“Норма за качество на атмосферния въздух” е всяко ниво, установено с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/или околната среда, което следва да бъде постигнато в определения за целта срок, след което да не бъде превишавано;

“Алармен праг” е всяко ниво, чието превишение е свързано с риск за здравето на населението, включително при кратковременна експозиция и при превишаването се предприемат съответните мерки за информирание и предупреждение на населението в съответните райони;

Нормите за вредни вещества/замърсители в атмосферния въздух и измерените концентрации за отделните показатели се определят като маса, съдържащи се в един кубически метър въздух при нормални условия за определено време. Концентрацията на вредните вещества във въздуха се променя с течение на времето в зависимост от метеорологичните условия, емисията и др.

Това налага използването на различни видове концентрации, характеризиращи времето на пребиваване на вредното вещество и оценка степента на замърсяване на атмосферния въздух.

ПС за СЧН – прагова стойност на средночасовата норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители (1 час);

ПС за СДН – прагова стойност на средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители (24 часа);

СГН – средногодишна норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители;

Пределнодопустима концентрация /ПДК/ на вредните вещества в атмосферния въздух на населените места, регистрирана за определен период от време, трябва да не оказва нито пряко нито косвено вредно въздействие върху организма на човека и неговото потомство. Тя се определя като:

Максимално еднократна концентрация /ПДК м.е./ - най-високата от еднократните /30 или 60 минутни/ концентрации в даден пункт за определен период на наблюдение;

Средноденонощната концентрация /ПДК ср.дн/ е средноаритметична стойност от еднократните концентрации, регистрирани неколккратно през денонощието или тази, отчетена при непрекъснато пробовземане в продължение на 24 часа;

Средногодишна концентрация /ПДК ср.год./ е средноаритметичната стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции, източници на емисии

Анализ на състоянието на атмосферния въздух по данни от имисионния контрол, осъществяван в пунктовете за мониторинг за периода 01.01.2011г. до 31.01.2011г:

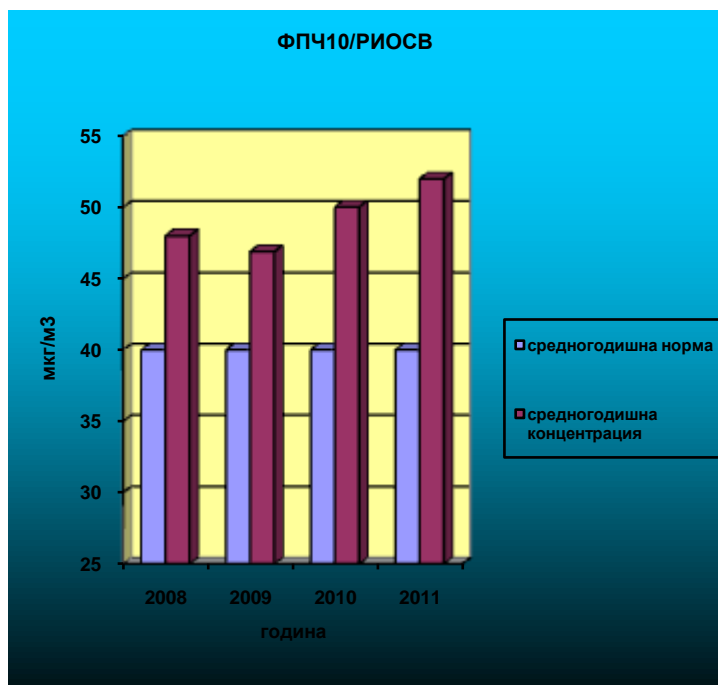
гр. Хасково – пункт “РИОСВ”

Серен диоксид – През 2011 г. и 2010г. не са регистрирани превишения на СЧН от 350 µg/m³.

Азотен диоксид – Средногодишната концентрация не превишава СГН от 40 µg/m³. Не са регистрирани превишения на СЧН през 2011г. и 2010г.

ФПЧ 10 – От общо 329 регистрирани средноденонощни стойности за ФПЧ 10, 111бр. (32,7%) превишават допустимата норма от 50 µg/m³. Посочените превишения на СДН за ФПЧ10 надхвърлят допустимия брой превишения за една календарна година /35 броя/, регламентирани в Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух. Най-голям брой превишения са регистрирани през месеците януари, февруари, ноември и декември. През месец февруари е измерена и най-високата концентрация от 228.20 µg/m³. Средногодишната стойност е 53 µg/m³ и превишава СГН от 40 µg/m³. В сравнение с 2010г (регистрирани 331 средноденонощни стойности за ФПЧ10, от тях 108 превишават допустимата норма от 50 µg/m³, средногодишна стойност - 49.94 µg/m³) се запазва тенденцията за наднормено съдържание на ФПЧ 10, като най-високи и най-голям брой наднормени стойности са регистрирани през зимните месеци, което е резултат от използването на твърди горива в битовия сектор и характерните за сезона безветрие, мъгли и температурни инверсии, които създават условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния слой.

Кадмий - Средногодишната норма на допустима концентрация за кадмия е 0.00001mg/m³. Няма отчетени превишения на нормата за 2011г. и 2010г.

АИС “Раковски” гр. Димитровград

ФПЧ 10 - През 2011г. са регистрирани 363 средноденонощни концентрации за ФПЧ 10, като 119 (32,8%) от тях превишават ПС за СДН от 50 µg/m³. Средногодишната концентрация от 53.35 µg/m³ превишава СГН от 40 µg/m³. Най-голям брой стойности, превишаващи ПС за СДН от 50 µg/m³ са регистрирани през зимните месеци – януари, ноември и декември. През месец декември е

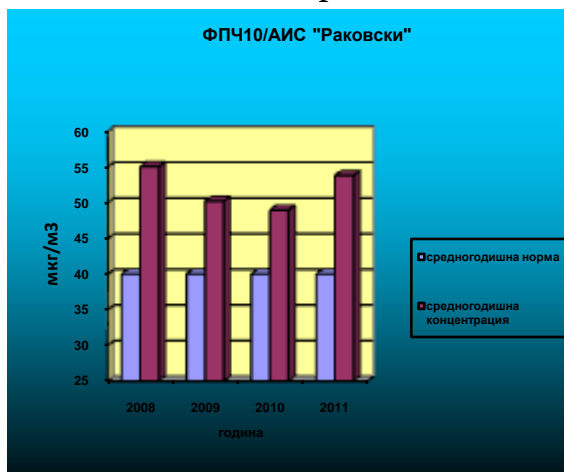
регистрирана и най-високата средноденонощна стойност от 250.29 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Регистрираните 119 превишения на ПС за СДН от 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ надхвърлят допустимия брой превишения за една календарна година /35/, регламентирани в Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух. През 2010г. броят на стойностите превишаващи ПС за СДН на ФПЧ 10 е 112, средногодишната концентрация от 42.74 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ също превишава СГН от 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Запазва се тенденцията за наднормено съдържание на ФПЧ10, като през 2011 г. са регистрирани по-голям брой средноденонощни стойности превишаващи ПС за СДН от 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, регистрирани през зимните месеци, което е резултат от повишеното потребление на твърди горива в битовия сектор и характерните за сезона безветрие, мъгли и температурни инверсии, които създават условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния слой.

Серен диоксид – През 2011г. са регистрирани 20 стойности, превишаващи ПС за СЧН от 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и 2 стойности, превишаващи ПС за СДН от 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Най-високата стойност от 710.74 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ е регистрирана през месец април. През 2010г. са регистрирани 13 стойности превишаващи ПС за СЧН от 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Не са регистрирани превишения на ПС за СДН от 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Регистрираните превишения на ПС за СЧН от 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и ПС за СДН от 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ през 2010 и 2011г не превишават регламентирания брой стойности за една календарна година от Наредба № 12 от 15.07.2010г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух. Замърсяването със серен диоксид в гр. Димитровград се дължи основно на пренос на емисии от енергиен комплекс “Марица Изток“, гр.Стара Загора и от дейността на ТЕЦ “Марица 3“ АД, гр. Димитровград.

Озон – През 2011г. са регистрирани 5 превишения на средночасовата концентрация от 180 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ през месец юни, четири от тях превишават прага за предупреждение на населението от 240 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Изпълнена е инструкцията за уведомяване на населението. През месеците юни и юли са регистрирани 27 осемчасови средни стойности над 120 $\mu\text{g}/\text{m}$, като максималната осемчасова средна стойност в рамките на денонощието е регистрирана на 09.06.2011 г. – 232.57 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Сероводород – Регистрирани са 37 стойности, превишаващи ПДК за един час от 0,015 mg/m^3 . Най-голям брой стойности са регистрирани през месеците януари, февруари, ноември и декември.

За останалите показатели – азотен диоксид, въглероден оксид и амоняк не са регистрирани превишения на съответните норми.

АИС “Студен кладенец” гр. Кърджали

ФПЧ10 - През 2011г. от общо 365 регистрирани средноденонощни стойности за ФПЧ10, 123 броя (33.7%) превишават допустимата норма от 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Най-голям брой превишения на СДН са регистрирани през януари, февруари, март, ноември и декември. Максималната средноденонощна стойност от 269.61 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, т. е 5.39 пъти над СДН е отчетена през декември. За 2011г. средногодишната концентрация от 53.61 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ превишава СГН от 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. През 2010г. броят превишения на ПС за СДН на ФПЧ10 е 84, средногодишната концентрация е 42.74 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и също превишава СГН от 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Запазва се тенденцията за наднормено съдържание на ФПЧ10, като най - високи и най-голям брой наднормени стойности са регистрирани през зимните месеци, което е резултат от използването на твърди горива в битовия сектор и характерните за сезона – безветрие, мъгли и температурни инверсии, които създават условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния слой.

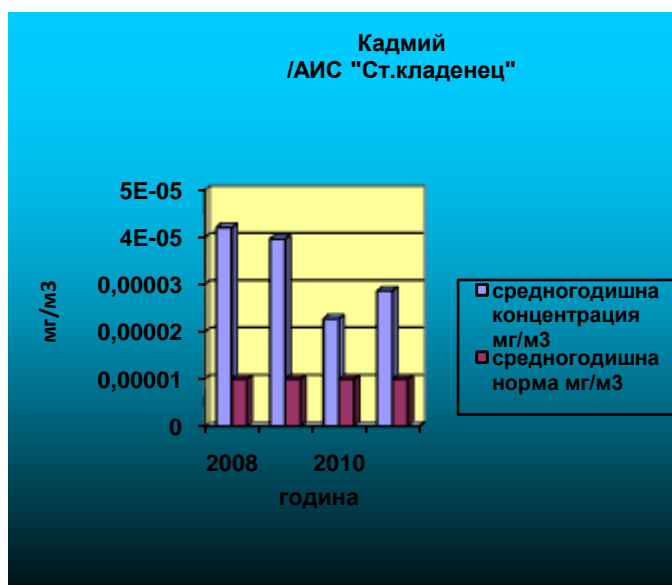
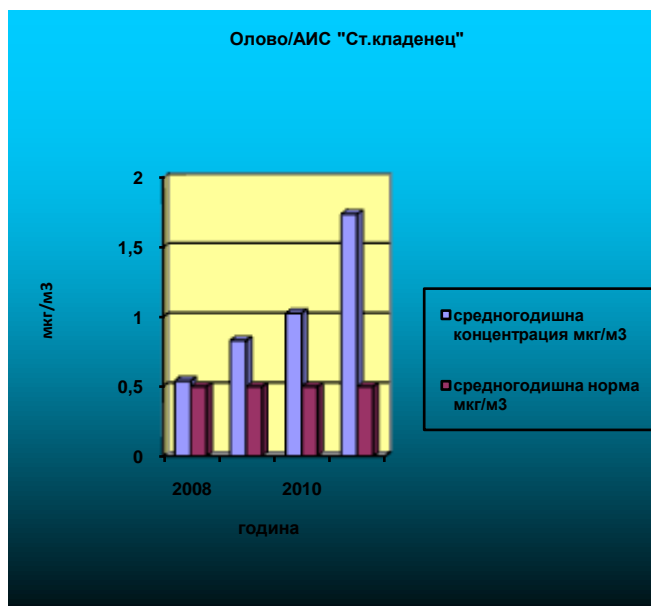
Серен диоксид - През годината са регистрирани 38 превишения за серен диоксид над ПС за СЧН от 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, от тях 13 превишения на алармения праг от 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Регистрирани са 4 превишения на ПС за СДН от 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Най-висока стойност е отчетена през м. март - 960.70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, т. е 2.74 пъти над ПС за СЧН. През 2010г. са регистрирани 88 бр. превишения за серен диоксид над ПС за СЧН от 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, от които 42 бр. превишения са над алармения праг за серен диоксид от 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Един път - на 29.01.2010г. е изпълнена инструкцията за уведомяване на населението поради наличие на 3 последователни стойности за серен диоксид над алармения праг от 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Най-висока стойност е отчетена през м. януари - 1516.63 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, т. е 4.33 пъти над ПС за СЧН. Превишенията на ПС за СДН от 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за периода са 9 бр. Регистрираните през 2011г. и 2010г. превишения на ПС за СЧН от 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ надхвърлят допустимия брой превишения за една календарна година /24 броя/, както и регистрираните през двете години превишения на ПС за СДН от 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ надхвърлят допустимия брой превишения за една календарна година /3 броя/, регламентирани в Наредба №12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух. Замърсяването със серен диоксид се дължи основно на дейността на "ОЦК"АД. Дейностите и мерките, заложи в инвестиционната програма на дружеството за осигуряване спазването на нормите за допустими емисии не са изпълнени и до момента, въпреки че срокът за това бе 31.10.2007г. Със Заповед №29/15.04.2011г на Директора на РИОСВ-Хасково е спряна производствената дейност на цех "Агломерация" от инсталацията за производство на олово и оловни сплави на "ОЦК"АД. След спирането на цеха са регистрирани значително по-малко превишения на средночасовата норма от 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ за серен диоксид в атмосферния въздух на гр.Кърджали.

Кадмий - Регистрираните стойности за кадмий в атмосферния въздух на гр.Кърджали през 2011г. превишават 2.86 пъти средногодишната норма /СГН/ от 0.00001 mg/m^3 . Измерената средногодишна концентрация е 0.00002859 mg/m^3 . През 2010г. са регистрирани стойности за кадмий в атмосферния въздух на гр.Кърджали, които превишават 2.54 пъти средногодишната норма СГН от 0,00001 mg/m^3 , като средногодишната концентрация е 0,00002539 mg/m^3 . Въпреки предприетите мерки стойностите на кадмия за двете години са съизмерими.

Олово – Регистрираните стойности за олово в атмосферния въздух на гр.Кърджали през 2011г. превишават 3.48 пъти СГН от 0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, като средногодишната концентрация е 1.7386 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Регистрираните стойности за олово в атмосферния въздух на гр.Кърджали през 2010г. превишават 2.05 пъти

средногодишната норма, като среднегодишната концентрация е $1.0250\mu\text{g}/\text{m}^3$. В сравнение с 2010г. се наблюдава увеличаване на превишението на среднегодишната концентрация за олово.

Арсен - Средноденонощната норма на допустима концентрация за арсена е $0.003\text{mg}/\text{m}^3$. Няма отчетени превишения на нормата през 2011г. и 2010г.

Ежемесечно в ИАОС, Дирекции “ОЧВ” и “КРИОСВ” на МОСВ се изпраща информация с измерените концентрации на ФПЧ10 от пункт “РИОСВ – Хасково, АИС ”Студен кладенец” в гр. Кърджали и АИС ”Раковски” гр.Димитровград.

Изготвени и представени са отчети за регистрираните на територията на РИОСВ- Хасково фини прахови частици /ФПЧ10/ от пунктовете за мониторинг качеството на атмосферния въздух за зимен сезон, обхващаш периода 01.10.2010г - 31.03.2011г. и летен период, обхващаш периода 01.04.2011г. - 30.09.2011г.

Във връзка с изискванията на Наредба № 12 от 15.07.2010г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух са дадени предписания на общините Кърджали, Хасково и Димитровград, изготвените програми за подобряване качеството на атмосферния въздух съгласно заповед №1046/03.12.2010г. на министъра на околната среда и водите да се актуализират и приемат от Общинските съвети, след което да се представят в РИОСВ –Хасково, не по-късно от 07.03.2011 г. Към момента актуализираните програми на гр. Кърджали и Димитровградса приети на сесия на Общинския съвет. На Община Хасково бе изпратено писмо със забележки за отстраняване на пропуски по програмата, която все още не е представена в РИОСВ .

Източници на емисии на територията на РИОСВ – Хасково

РИОСВ - Хасково контролира чрез измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижните източници на емисии в районите на Хасковска и Кърджалийска области.

Също така се извършва контрол на дейности свързани с източници на емисии на летливи органични съединения (ЛОС) във въздуха . Основно тези дейности са :

- дистрибуция на бензини (бензиностанции);
- предприятия, използващи органични разтворители в процеса на производство (дейности по нанасяне на покрития, производство на обувки, химически чистения, извличане и рафиниране на разстителни масла, производство на каучук и др.);
- производство, употреба и дистрибуция на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти със съдържание на ЛОС по-високо от

установените норми ;

- горивните процеси.

Фирмите собственици на инсталации - източници на ЛОС, изготвят ежегодно Планове за управление на разтворителите, с цел доказване спазването на нормите за допустими емисии в отпадъчните газове, нормите за неорганизираните емисии и нормите за общи емисии.

Съгласно изискванията на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) №1005/2009г относно веществата, които нарушават озоновия слой и Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006 г. относно някои флуорирани парникови газове РИОСВ - Хасково осъществява контрол на обекти, използващи в производствената си дейност вещества, чието изпускане в атмосферата води до нарушаване на озоновия слой или предизвиква парников ефект, както и контрол на обекти за преработка на ВНОС и ФПГ, за поддръжка на промишлени хладилни, климатични, термопомпени инсталации, стационарни противопожарни инсталации и високоволтова комутационна апаратура. Това са въглеродороди, които съдържат халогенни елементи хлор, флуор, бром, йод. Наличието на халогенните елементи във въглеродородите е основната причина за озоноразрушаващото им действие и определя техния различен озоноразрушаващ потенциал.

Община Хасково

През 2011г., както и през 2010г. от основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух на гр. Хасково, се наблюдава единствено превишения на допустимите норми за ФПЧ10. За целта през 2011 г. Община Хасково е разработила Програма за намаляване на нивата на ФПЧ10 и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух за периода 2011г.-2013г. Същата е с изготвена моделна оценка за приноса на всеки един от секторите и източниците на емисии към нивата на замърсяване с прах. Установено е, че най голям дял в приноса за замърсяване на въздуха с ФПЧ10 имат битовия сектор и автомобилния транспорт.

В Плана за действие към Програмата за намаляване на нивата на ФПЧ10 и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух в община Хасково са заложили редица мерки за периода 2011-2013 г. Финансирани са и са изпълнени следните краткосрочни мерки до края на 2011г.:

- Изграждане на нови зелени площи и детски площадки
- Ежегодно възстановяване и асфалтиране на улични настилки
- Изготвяне на проект за югозападен обходен път
- Изготвяне на проект за югоизточен обходен път
- Разширение на тролейбусния транспорт
- Подмяна на дограма на училища и детски градини и изолация.
- Актуализиране на общинските наредби, имащи отношение към качеството на атмосферния въздух.
- Ограничаване на емисиите от производствените предприятия, чрез съдействие в рамките на компетенциите на общинската администрация.
- Въвеждане на мокро метене и миене на уличната мрежа
- Проучване на възможностите за оптимизиране на транспортната система на града

- Подобряване на паркова среда, пешеходни зони за достъпна архитектурна среда в гр. Хасково BG161PO001/1.4-02/2008/017 по Оперативна програма "Регионално развитие 2007-2013г."
- Засилване на контрола върху камионите, превозващи насипни товари на територията на общината за недопускане на препълване и за използване на покривала
- Проучване на възможността за газифициране на общинските обекти.

Въпреки предприетите мерки, броят на превишенията на средноденонощната норма (СДН) за ФПЧ10 не е намалял. Превишенията на СДН за ФПЧ10 за гр. Хасково регистрирани от ръчен пункт "РИОСВ" Хасково за 2011г. са 111 в сравнение с 108 превишения по същия показател за 2010г. Наднормени концентрации на фини прахови частици с размер под 10 микрона се наблюдават изключително през отоплителния сезон и се дължат главно на употребата на твърди горива за битово отопление. Като основната причина за това може да се отчете наблюдаваното увеличение дела на домакинствата, употребяващи твърди горива за отопление през зимния сезон.

Емисионен контрол на неподвижни източници

В контролираните обекти източници на емисии в атмосферния въздух, най-често използваните пречиствателни съоръжения са: ръкавни филтри, циклони, скрубери и др. Работата на пречиствателните съоръжения е обект на постоянен контрол от страна на РИОСВ, тъй като тяхното основно предназначение е да осигурят и гарантират спазване на нормите на допустими емисии и недопускане замърсяването на атмосферния въздух.

Към дружествата замърсители се предприемат административни мерки-налагат се санкции /еднократни и текущи/, съставят се актове. За отстраняване на установените нарушения се дават задължителни за изпълнение предписания, неизпълнението на които се санкционира или може да доведе до спиране на съответната дейност.

През 2011г. са извършени планови контролни измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух на „Каменица“ АД, асфалтови бази ПСК „Детелина“ ООД с. Клокотница и "Европът 2005" ООД гр. Хасково. Асфалтова база „АБ“ АД с. Крепост не възобнови дейността си през цялата 2011 година. При извършения планов емисионен контрол на изброените дружества не са установени наднормени концентрации на емитираните вредни вещества в атмосферния въздух. Котлите в „Каменица“ АД преминаха на гориво природен газ.

НАРЕДБА №7 ЗА НОРМИ ЗА ДОПУСТИМИ ЕМИСИИ НА ЛЕТЛИВИ ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ, ИЗПУСКАНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА, ГЛАВНО В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РЕЗУЛТАТ НА УПОТРЕБАТА НА РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ ИНСТАЛАЦИИ

Съгласно изискванията на Наредба №7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации /ДВ, бр.96/31.10.2003 г., изм. ДВ, бр. 40/28.05.2010 г./, на територията на област Хасково са регистрирани 10 бр. инсталации, чиито дейности са категоризирани, съгласно наредбата. В община Хасково са регистрирани 8 обекта с консумация на ЛОС под долните прагови стойности за консумация на разтворители (ПСКР).

Инсталации с консумация на разтворители над долните ПСКР са две ателиета за химическо чистене - "М&Н интернационал"ООД и ЕТ"Васил Василев". За тази дейност съгласно Наредба №7 няма определена ПСКР, но има Норма за обща емисия (20 гр/кг почистен текстил), която трябва да се спазва от операторите на инсталации. Независимо дали нормата за емисии на ЛОС се превишава или не, обектите осъществяващи тази дейност са задължени ежегодно да изготвят План за Управление на Разтворителите (ПУР). Ателиетата за химическо чистене са изготвили такъв за 2011г. Дейността им отговаря на изискванията на наредбата.

Инсталациите в община Хасково с консумация на разтворители под ПСКР са класифицирани към следните дейности:

-Дълбок печат, флексопечат, ротативен ситопечат, ламиниране или лакиране /долна ПСКР 15 тона/- Контролират се "Полиграф-юг"АД "Графопринт"ЕТ.

- Други покрития включително върху метал, хартия / долна ПСКР 5 тона/ - Контролирани обекти в град Хасково са: "Химмаш"АД, "Стимекс"ООД, извършващи дейности по нанасяне на боя и грунд върху готови детайли и съоръжения. Използват се бои, лакове, грунд, безир и други продукти, съдържащи ЛОС.

- Нанасяне на покрития върху дървени повърхности /долна ПСКР 15 тона/- Към този род дейност попада: "Ерато Лес"ООД в град Хасково, произвеждащо дървена дограма и сглобяеми дървени къщи.

-преработка на каучук /долна ПСКР 15 тона/-контролиран обект в гр. Хасково е „Полимерметал“ЕООД, произвеждащ гумено–метални и силиконови изделия, семеринги, маншети, каучукови смеси, лепила и регенерат на гуми.Използват се хексан и ксилол, които са 100% летливи съединения.

НАРЕДБА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ЕМИСИИТЕ НА ЛЕТЛИВИ ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ ПРИ УПОТРЕБАТА НА ОРГАНИЧНИ РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ БОИ, ЛАКОВЕ И АВТОРЕПАРАТУРНИ ПРОДУКТИ

На територията на община Хасково, се контролират фирми, извършващи търговия на едро, на дребно, строителна дейност, автосервизна дейност или производствена дейност с използването на продукти от обхвата на горепосочената наредба. Всички продукти, съдържащи органични разтворители от обхвата на наредбата, трябва да се използват или пускат на пазара етикетирани, съгласно нормативните изисквания и посочения образец на етикет в наредбата. На етикета задължително се посочва нормата за максимално допустимото съдържание на органичен разтворител за съответната категория и подкатегория на продукта в г/л. Продуктите трябва да са придружени с актуални информационни листове за безопасност и анализни свидетелства.

Производители на бои в гр.Хасково са "Сидекс"ООД и "Лектра"ООД. Представени са свидетелства от анализи за произвежданите продукти, извършени от акредитирана лаборатория, които показват, че всички продуктиотговарят на изискванията на наредбата.Етикетирането на продуктите е съгласно изискванията на наредбата.

При извършените проверки на два обекта за търговия на едро с бои, лакове и авторепаратурни продукти на територията на град Хасково: "Кар Инвест"ЕООД" и Картекс П"АД не са констатирани нарушения.

ВЕЩЕСТВА, НАРУШАВАЩИ ОЗОНОВИЯ СЛОЙ(ВНОС) И ФЛУОРИРАНИ ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ (ФПГ)

В Хасковска община са контролирани 6 фирми за сервиз и поддръжка на хладилна и климатична техника: ЕТ"Термоконсулт", СД"Гама93", "Климат99"ООД, ЕТ"Костадин Радичев", ЕТ"Вихър", "Булгаз"ЕООД ". Същите използват разрешени

за употреба газове; Фреон 406 , хладилни агенти и смеси - R 134a, R 404A , R 410A, R 407, и др. Всички лица, извършващи сервизна дейност, притежават документи за квалификация и/или правоспособност за работа с ВНОС и ФПГ.

Проверени са 10 фирми на територията на общината, използващи в производствената си и търговска дейност хладилни, климатични инсталации и термopомпи, работещи с три и над три килограма хладилни агенти. Това са предимно обекти за търговия на едро, млекопреработвателни и месопреработвателни предприятия. Регистриран е нов обект в гр. Хасково от веригата хипермаркети – «Пени Маркет България» ЕООД. Фирмите водят досиета за състоянието на хладилните и климатични инсталации, работещи с ВНОС и ФПГ, съгласно изискванията на горепосочените наредби. Всички контролирани обекти са представили в срок годишните си отчети, съгласно нормативните изисквания.

Бензиностанциите на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини. Изградени са системи за обратно връщане на газовите пари, които не позволяват отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух.

Община Димитровград

През 2011г., както и през 2010г. от основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух на гр. Димитровград, се наблюдава единствено превишения на допустимите норми за ФПЧ10 и SO₂. За целта през 2011 г. Община Димитровград разработи Програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми за качеството на атмосферния въздух за периода 2012г.-2014г. Същата е с изготвена моделна оценка за приноса на всеки един от секторите и източниците на емисии към нивата на замърсяване с фини прахови частици. Установено е, че най-голям дял в приноса за замърсяване на въздуха с ФПЧ10 имат битовия сектор, автомобилния транспорт и организирани източници от промишления сектор.

В Плана за действие към Програмата за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух в община Димитровград са изпълнени редица краткосрочни мерки до края на 2011г.

- Актуализиране на общинските наредби, имащи отношение към КАВ;
- Поддържане на автоматизирана система за информиране на населението за качеството на атмосферния въздух в Община Димитровград;
- Дейности по озеленяване;
- Мокро метене и миене на уличната мрежа, вкл. териториите на общински пазари;
- Въвеждане на изискване за прилагане на екологосъобразни практики при строителството на обекти (заповед на Кмета);
- Изготвяне на проект за синя зона;
- Извършване на проверка за техническата изправност на отоплителните инсталации на сградите общинска собственост;
- Изготвяне на проект за газификация на битовия сектор и поетапно изпълнение;
- Провеждане на разяснителни кампании, относно замърсяването на въздуха с ФПЧ10, влиянието им върху здравето на хората и връзката между замърсяването и използването на твърдо гориво за отопление
- Дейности по изграждане на защитни пояси около промишлените зони;

- Дейности по озеленяване;

Въпреки предприетите мерки, броят на регистрираните средноденонощни стойности за ФПЧ10 над ПС за СДН през 2011г. е по-голям от броя на регистрираните превишения през 2010г. Превишенията на СДН за ФПЧ10 за гр. Димитровград, регистрирани от АИС“Раковски” - гр. Димитровград за 2011г. са 119 в сравнение с 112 превишения по същия показател за 2010г. Наднормени концентрации на фини прахови частици с размер под 10 микрона се наблюдават изключително през отоплителния сезон и се дължат главно на употребата на твърди горива, използвани за отопление от битовия сектор. Наблюдава се увеличение дела на домакинствата, употребяващи твърди горива за отопление през зимния период. Превишенията на СЧН за SO₂ за гр. Димитровград, регистрирани от АИС“Раковски” - гр. Димитровград за 2011г. са 20 в сравнение с 13 превишения по същия показател за 2010г. Замърсяването със серен диоксид в гр. Димитровград се дължи основно на пренос на емисии от енергиен комплекс “Марица Изток“, гр. Стара Загора и от дейността на ТЕЦ “Марица 3“ АД, гр. Димитровград.

Основни източници на емисии, на които през годината са извършени контролни измервания са: “Вулкан Цимент” АД, “Неохим” АД и ТЕЦ “Марица 3” АД. Атмосферният въздух се замърсява с прах, серен диоксид, амоняк и азотни оксиди. За превишаване на нормите за допустими емисии на обектите са наложени санкции. Ръководствата на тези фирми предприеха мерки за намаляване замърсяването на въздуха. Изпълняват се програми за привеждане дейността им в съответствие на нормативната уредба по околна среда и програми за отстраняване на екологични щети, настъпили от минали действия и бездействия.

Във “Вулкан Цимент” АД е въведена система за непрекъснат мониторинг на емисиите от пещ №3 и пещ №4 по показатели: прах, серен диоксид и азотни оксиди. В “Неохим” АД в цех “151”- за производство на 43% азотна киселина се извършват собствени непрекъснати измервания на азотни оксиди. През 2011 г. е въведена система за собствени непрекъснати измервания на азотни оксиди в инсталацията за производство на 60 % азотна киселина. Предстои въвеждане на система за непрекъснат мониторинг на емисиите от инсталацията за производство на амониева селитра. В ТЕЦ “Марица 3” АД се извършват собствени непрекъснати измервания на прах, серен диоксид и азотни оксиди.

Община Димитровград актуализира плана за действие към Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух. Мероприятията, заложи в плана за действие, се изпълняват.

**НАРЕДБА №7 ЗА НОРМИ ЗА ДОПУСТИМИ ЕМИСИИ НА ЛЕТЛИВИ ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ,
ИЗПУСКАНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА, ГЛАВНО В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РЕЗУЛТАТ НА УПОТРЕБАТА НА
РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ ИНСТАЛАЦИИ**

Инсталации с консумация на разтворители над долните ПСКР е едно ателие за химическо чистене. - “Фреш” ЕООД. Ателието за химическо чистене е изготвило ПУР за 2011г. Спазени са нормите за общи емисии от 20г/кг почистен и изсушен продукт.

Инсталациите в община Димитровград, с консумация на разтворители под ПСКР, са класифицирани към следните дейности:

-Други покрития включително върху метал, хартия / долна ПСКР 5 тона/
Контролирани обекти в град Димитровград са: “Климатех” АД извършващо дейност по нанасяне на боя и грунд върху готови детайли и съоръжения. Използват се бои, лакове, грунд, безир и други продукти, съдържащи ЛОС.

-Финиширане на естествени кожи /долна ПСКР 10 тона/- Към този род дейност попада: “Пролет”ЕООД, произвеждащо чанти,колани и други.

НАРЕДБА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ЕМИСИИТЕ НА ЛОС ПРИ УПОТРЕБАТА НА ОРГАНИЧНИ РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ БОИ, ЛАКОВЕ И АВТОРЕПАРАТУРНИ ПРОДУКТИ

Извършени са проверки по одобрения план за 2011г. на производители и търговци на едро и дребно по прилагане на Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти. По – големи търговци на едро са “Волта – С” ООД, ”Партньор”ООД и др. Всички продукти отговарят на изискванията на наредбата.

ВЕЩЕСТВА , НАРУШАВАЩИ ОЗОНОВИЯ СЛОЙ(ВНОС) И ФЛУОРИРАНИ ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ (ФПГ)

По изпълнение изискванията относно веществата, които нарушават озоновия слой и флуорираните парникови газове, са извършени проверки на фирми, които използват хладилни и климатични инсталации – “Лотос”ООД, “Монита” ООД, “Алфа Комерс” ООД, комплекс”Планета Пайнер”, “ Билла България” ЕООД и др.Фирмите водят досиета за състоянието на хладилните и климатични инсталации, съгласно изискванията на горепосочените наредби.

На територията на община Димитровград се контролират и фирми, които извършват сервиз и поддръжка на хладилна и климатична техника, притежаващи документи за правоспособност.

Бензиностанциите на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини. Изградени системи за обратно връщане на газовите пари, които не позволяват отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух.

Община Харманли

Замърсители на въздуха от паровите централи са: “Голд ойл” ООД и “Тракия 2006” ЕООД .

В “Голд ойл” ООД се контролират две парокотелни централи. За превишаване на нормите за допустими емисии на прах са наложени санкции.

В “Тракия 2006” ЕООД се контролират два котела, които използват за гориво слънчогледова люспа.На единия котел бяха монтирани допълнителни циклони и утайтели с цел улавяне на финния прах, отделящ се при изгарянето. При извършения емисионен контрол на парова централа се установи,че и двата парни котела изпускат отпадъчни газове в атмосферата със съдържание на прах и въглероден оксид над допустимите норми. На дружеството са наложени санкции.

НАРЕДБА №7 ЗА НОРМИ ЗА ДОПУСТИМИ ЕМИСИИ НА ЛЕТЛИВИ ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ, ИЗПУСКАНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА, ГЛАВНО В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РЕЗУЛТАТ НА УПОТРЕБАТА НА РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ ИНСТАЛАЦИИ

Инсталации с консумация на разтворители над долните ПСКР е - “Тракия 2006”ЕООД , за производство на нерафинирано олио. Дружеството представи ПУР от който се вижда,че използвания разтворител е под НОЕ от 20%.

Инсталациите в община Харманли, с консумация на разтворители под ПСКР, са класифицирани към следните дейности:

- Други покрития включително върху метал, хартия / долна ПСКР 5 тона/
Контролирани обекти в град Харманли са: Елпром-Харманли”АД извършващо

дейност по нанасяне на боя и грунд върху готови хидравлични цилиндри. Използват се бои, лакове, грунд, безир и други продукти, съдържащи ЛОС.Тъй като през 2011г.,количеството на използвания разтворител е под ПСКР,дружеството не е задължено да изготвя ПУР.

- извличане на растителни масла и животински мазнини/долна ПСКР 10 тона/- Към този род дейност попада:"Голд-ойл"ООД.През 2011г. дейността на дружеството се сведе до преработка на слънчогледово семе и търговия,количеството на използвания разтворител е под ПСКР.Дружеството не е задължено да изготвя ПУР.

-производсво на обувки/ долна ПСКР 5 тона/ -контролиран обект е „Славей Г“ЕООД, с предмет на дейност-производство на саи за обувки.

НАРЕДБА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ЕМИСИИТЕ НА ЛОС ПРИ УПОТРЕБАТА НА ОРГАНИЧНИ РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ БОИ, ЛАКОВЕ И АВТОРЕПАРАТУРНИ ПРОДУКТИ

Извършени са проверки по одобрения план за 2011г. на производители и търговци на едро и дребно по прилагане на Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти. По – големи търговци на едро и дребно са “Ковег”ООД, “Баневстрой”ЕООД, "Агора"ЕООД, "Попкомерс"ЕООД , "Сима -Сийко Ангелов"ЕООД,"Макмат"ООД и др. Всички продукти отговарят на изискванията на наредбата.

Проверен е автосервиз "Ауто Колор ММ"ЕООД – Харманли, извършващ автобояджийска дейност в съответствие с нормативните изисквания.

ВЕЩЕСТВА , НАРУШАВАЩИ ОЗОНОВИЯ СЛОЙ(ВНОС) И ФЛУОРИРАНИ ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ (ФПГ)

Извършени са проверки на следните обекти:"Рони"ЕООД "Кики"ЕТ, "Димана"АД, "Тера Тангра"ООД, "Телиш"АД Коларово,"Билла България"ЕООД и "Лидл България"ЕООД, използващи озоноразрушаващи вещества по изпълнение изискванията на Регламент (ЕО) № 1005/2009 и Регламент (ЕО)№842/2006. Това са винарски изби и месопреработващи фирми с хладилни инсталации и климатични инсталации. Всички оператори водят досиета на системите и извършват проверки за херметичност.

Бензиностанциите на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини. Изградени системи за обратно връщане на газовите пари, които не позволяват отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух.

Община Свиленград

НАРЕДБА №7 ЗА НОРМИ ЗА ДОПУСТИМИ ЕМИСИИ НА ЛЕТЛИВИ ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ, ИЗПУСКАНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА, ГЛАВНО В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РЕЗУЛТАТ НА УПОТРЕБАТА НА РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ ИНСТАЛАЦИИ

Инсталации с консумация на разтворители над долните ПСКР е едно ателие за химическо чистене - “Свежест”ЕООД. Ателието за химическо чистене е изготвило ПУР за 2011г.Спазени са нормите за общи емисии от 20г/кг почистен и изсушен продукт.

НАРЕДБА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ЕМИСИИТЕ НА ЛОС ПРИ УПОТРЕБАТА НА ОРГАНИЧНИ РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ БОИ, ЛАКОВЕ И АВТОРЕПАРАТУРНИ ПРОДУКТИ

Извършени са проверки по одобрения план за 2011г. на производители и търговци на едро и дребно по прилагане на Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти. По – големи търговци на едро са “ ”Боян Абаджиев 2008”ЕООД, ”Аутоперфект 07”ЕООД и др. Всички продукти отговарят на изискванията на наредбата.

ВЕЩЕСТВА , НАРУШАВАЩИ ОЗОНОВИЯ СЛОЙ(ВНОС) И ФЛУОРИРАНИ ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ (ФПГ)

Извършени са проверки на обекти използващи озоноразрушаващи вещества. Това са месопреработващи фирми с хладилни и климатични инсталации като “ Бурденис93” ООД, ” Ангел Саръндиев”ЕООД и ЕТ”Живко Василев-Бисери”. Всички водят досиета на хладилните и климатични инсталации и извършват проверки за херметичност.

Бензиностанциите на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини. Изградени системи за обратно връщане на газовите пари, които не позволяват отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух.

Община Любимец

През годината са извършени планови контролни измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух от асфалтова база „Асфалтова база АММАНН“ Любимец“. Асфалтовата база използва ръкавен филтър на пътя на отпадъчните газове. Няма наличие на замърсители над нормите за допустими емисии. Не са наложени санкции. В общината има още една асфалтова база “Асфалтова база СИМ“. Извършва се емисионен контрол. Тя работи с гориво природен газ и не са установени наднормени концентрации на емитираните вредни вещества в атмосферния въздух.

Замърсяването на въздуха се дължи основно на горивните процеси в търговския, административния и битов сектор с употребата на твърдо гориво и селскостопански дейности.

Община Ивайловград

“ЗКД” АД и “Винивел”ЕООД са малки емисионни източници и замърсяването на атмосферния въздух е незначително.

Замърсяването на въздуха се дължи основно на автотранспорта, горивните процеси в търговския, административния и битов сектор с употребата на твърдо гориво и селскостопански дейности.

Общини Симеоновград, Стамболово, Минерални бани, Маджарово

Замърсяването на въздуха се дължи основно на автотранспорта, горивните процеси в търговския, административния и битов сектор с употребата на твърдо гориво и селскостопански дейности.

Община Кърджали

През 2011г., както и през 2010г. от основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух на гр. Кърджали, се наблюдават превишения на допустимите норми за ФПЧ10 и SO2. За целта през 2011 г. Община Кърджали е

разработила Програма за намаляване на нивата на ФПЧ10 и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух за периода 2011г.-2013г. Същата е с изготвена моделна оценка за приноса на всеки един от секторите и източниците на емисии към нивата на замърсяване с прах и SO₂. Превишенията на средноденонощната норма (СДН) за ФПЧ10 за гр. Кърджали, регистрирани от АИС “Ст.кладенец” – гр.Кърджали за 2011г. са 123 в сравнение с 84 превишения по същия показател за 2010г. Наднормени концентрации на фини прахови частици с размер под 10 микрона се наблюдават изключително през отоплителния сезон и се дължат главно на употребата на твърди горива за битово отопление. Като основната причина за това може да се отчете наблюдаваното увеличение дела на домакинствата, употребяващи твърди горива за отопление през зимния сезон.

Превишенията на средночасовата норма (СЧН) за SO₂ за гр. Кърджали, регистрирани от АИС “Ст.кладенец” – гр.Кърджали за 2011г. са 38 в сравнение с 88 превишения по същия показател за 2010г.Замърсяването със серен диоксид се дължи основно на дейността на “ОЦК”АД. Дейностите и мерките, заложи в инвестиционната програма на дружеството за осигуряване спазването на нормите за допустими емисии не са изпълнени и до момента, въпреки че срокът за това бе 31.10.2007г. Със Заповед №29/15.04.2011г на Директора на РИОСВ–Хасково е спряна производствената дейност на цех ”Агломерация” от инсталацията за производство на олово и оловни сплави на “ОЦК”АД. След спирането на цеха са регистрирани значително по-малко превишения на средночасовата норма от 350 µg/m³ за серен диоксид в атмосферния въздух на гр.Кърджали.

В Плана за действие към Програмата за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух в община Кърджали са изпълнени следните краткосрочни мерки до 2011г.:

- Създаване и поддържане на електронна база данни за КАВ в община Кърджали.
- Издаване на електронен екобулетин за КАВ на сайта на община Кърджали.
- Постоянно поддържане чистотата на участъка от пътя Кърджали – Хасково, замърсяван при транспортирането на бентонит.
- Контрол на продаваните и използвани горива на територията на община Кърджали.
- Провеждане на есенна разяснителна кампания за последиците от замърсяване на въздуха върху здравето на хората и връзката между замърсяването и домашното отопление на твърдо гориво.
- Редовен контрол върху изпълнители на обществени поръчки по ремонт и строителство на В и К мрежи, улици и др. за прилагане на мерките за незамърсяване на прилежащи площи и територии с кал и др., водещи до увеличаване на пътния нанос или ветрово запращаване.
- Контрол на строителните дейности в община Кърджали.
- Поддържане и подобряване на уличната дървесно-храстова растителност и зелените площи.
- Ограничаване на използването на пясък и други минерални субстанции при зимното поддържане на уличната мрежа.
- Поетапна газификация на град Кърджали.
- Изпълнение на общинска програма за енергийна ефективност.

- Изграждане на система за информиране на населението с информационни табла за КАВ в реално време, вкл. поддържане на електронна база данни за КАВ.
- Поддържане на тревните площи и съществуващото залесяване в Общината.
- Реализиране на проектите за парковете на гр. Кърджали /”Арпезос” – север и юг; парк “Простор”, междублоковите пространства и крайпътните площи.
- Създаване на зелена зона в селата с повишен здравен риск – Вишеград, Островица, Глухар, Седловина.
- Внедряване на системата “зелена вълна” за най-натоварените транспортни артерии на гр. Кърджали.
- Редовно измиване на улиците, по които се движи градския транспорт и на основните пътни артерии.
- Обществена кампания за насърчаване ползването на велосипедния транспорт.
- Проверки и контрол за спазване на изискванията за задължително покриване на тежкотоварните камиони при транспортиране на строителни отпадъци и насипни товари с цел намаляване на запрашаването на въздуха и предотвратяване замърсяване на уличните платна.
- Използване през зимния период на превантивни средства срещу обледеняване на уличната мрежа и тротоарите.

“ОЦК” АД, гр.Кърджали като основен източник на вредни вещества в атмосферния въздух не е изпълнило предвидените мерки за осигуряване спазването на нормите за допустими емисии, въпреки че срокът за това бе 31.10.2007г.

“S&V Индастриъл Минералс” АД:

Изпълнява програма за поддържане в изправност на прахоуловителните съоръжения и спазване на нормите за емисии.

С цел предотвратяване на запрашаването в районите на промишлените фабрики през летните месеци системно се оросяват вътрешнорудните пътища.

“Горубсо – Кърджали” АД изпълнява предвидените мероприятия за предотвратяване на замърсяването с прах, като поддържа в изправност оросителната инсталация на хвостохранилище „Кърджали 2”, извършва почистване (измиване) на работната площадка на завода и ул.”Заводска”.

Основен производствен източник на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух е “ОЦК” АД, гр. Кърджали. Резултатите от емисионния контрол и собствените периодични измервания през 2011г. показват, че не са спазени нормите за допустими емисии на серен диоксид, кадмий и олово в отпадъчните газове от оловно производство, определени в Комплексно разрешително №124/2006г.

След регистрираните превишения на серен диоксид в началото на 2011 г. със Заповед № 29/15.04.2011 г. на Директора на РИОСВ – Хасково е спряна производствената дейност на цех “Агломерация” от инсталацията за производство на олово и оловни сплави на “ОЦК” АД, град Кърджали, чрез пломбиране на агломерационна машина.

Дейностите и мерките, заложи в инвестиционната програма на “ОЦК” АД гр.Кърджали, за осигуряване спазването на нормите за допустими емисии, не са изпълнени и до момента, въпреки че срокът за това бе 31.10.2007г. На предприятието са наложени текущи месечни санкции за замърсяване на

атмосферния въздух с прах, серен диоксид, олово и кадмий, както и еднократни санкции за неизпълнение на условия от Комплексното разрешително.

Друг източник на емисии във въздуха е “Ес енд Би Индастриъл Минералс” АД – фабрика “Бентонит и зеолит”. Дружеството монтира нови пречиствателни съоръжения – Ръкавни филтри “МЕТЕКО” в двата цеха. Извършените контролни измервания показват спазването на нормите за допустими емисии на вредни вещества в атмосферния въздух при преработката на бентонитови глинени.

НАРЕДБА №7 ЗА НОРМИ ЗА ДОПУСТИМИ ЕМИСИИ НА ЛЕТЛИВИ ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ, ИЗПУСКАНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА, ГЛАВНО В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РЕЗУЛТАТ НА УПОТРЕБАТА НА РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ ИНСТАЛАЦИИ

Инсталации с консумация на разтворители над долните ПСКР са:

- едно ателие за химическо чистене “Суси”. Ателието за химическо чистене е изготвило ПУР за 2011г. Спазени са нормите за общи емисии от 20г/кг почистен и изсушен продукт.

-- Други покрития включително върху метал, хартия / долна ПСКР 5 тона/ Контролиран обект в град Кърджалие: “Пневматика Серта” АД, извършващ дейност по нанасяне на боя и грунд върху готови хидравлични цилиндри. Използват се бои и лакове, съдържащи ЛОС. Изготвен е ПУР за 2011г. Дружеството е спазило НДЕ и ННЕ съгласно изискванията на наредбата.

Инсталациите в община Кърджали с консумация на разтворители под ПСКР са класифицирани към следните дейности:

- Други покрития включително върху метал, хартия и почистване на повърхности - Контролиран обект в град Кърджали: “Монег юг” АД, извършващ дейност по нанасяне на боя и грунд върху готови детайли и съоръжения. Използват се бои, лакове, грунд, безир и други продукти съдържащи ЛОС.

НАРЕДБА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ЕМИСИИТЕ НА ЛОС ПРИ УПОТРЕБАТА НА ОРГАНИЧНИ РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ БОИ, ЛАКОВЕ И АВТОРЕПАРАТУРНИ ПРОДУКТИ

По одобрения от МОСВ годишен план за 2011г. са извършени проверки на търговци по прилагане на Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения (ЛОС) при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти. Въведени са в съответствие с изискванията на наредбата етикетите на производителя на бои “Юзгюн” ООД в с.Мост и търговците на едро – “Караман” ООД, “Семат” ООД и др.

ВЕЩЕСТВА, НАРУШАВАЩИ ОЗОНОВИЯ СЛОЙ(ВНОС) И ФЛУОРИРАНИ ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ (ФПГ)

По изпълнение изискванията относно веществата, които нарушават озоновия слой, са извършени проверки на фирми, които използват хладилни и климатични инсталации – “Кипс” ООД, “Маргос” ЕООД, “Билла България” ЕООД, “Лидл България” ЕООД, “Мусан” ООД и др.

На обектите, подлежащи на контрол по Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини са извършени проверки. Всички бензиностанции са приведени в съответствие с изискванията на наредбата.

Бензиностанциите на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на

бензини. Изградени системи за обратно връщане на газовите пари, които не позволяват отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух.

Община Момчилград

Замърсители на въздуха са: Фабрика "Перлит" АД - преработка на перлит към "Ес енд Би Индастриъл Минералс" АД, оранжерии "Винифера" ООД и асфалтовите бази на "Пътстройинженеринг" АД и "Строителство и ремонт" ЕООД гр. Кърджали намиращи се на спирка Джебел. Атмосферният въздух се замърсява с прах и серен диоксид. Наложени са санкции за замърсяване на атмосферния въздух от Фабрика "Перлит" АД и "Строителство и ремонт" ЕООД. За намаляване на емисиите от прах във фабриката за преработка на перлит е извършен ремонт на пречиствателните съоръжения. На асфалтовата база собственост на "Пътстройинженеринг" АД са монтирани нови пречиствателни съоръжения. Останалите обекти са малки емисионни източници.

ВЕЩЕСТВА, НАРУШАВАЩИ ОЗОНОВИЯ СЛОЙ(ВНОС) И ФЛУОРИРАНИ ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ (ФПГ)

По изпълнение изискванията относно веществата, които нарушават озоновия слой са извършени проверки на фирми, които използват хладилни и климатични инсталации – "Наталия" АД Стара Загора – цех в Момчилград и др.

Бензиностанциите на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини. Изградени системи за обратно връщане на газовите пари, които не позволяват отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух.

Община Крумовград

По изпълнение изискванията относно веществата, които нарушават озоновия слой са извършени проверки на фирми, които използват климатични инсталации – "Крумица" АД, "Клант" ООД и др.

Замърсяването на въздуха се дължи основно на автотранспорта, горивните процеси в търговския, административния и битов сектор с употребата на твърдо гориво и селскостопански дейности.

Всички бензиностанции на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

Община Кирково

"Кирково" ООД и "Пневматика" ООД са малки емисионни източници и замърсяването на въздуха е незначително.

Замърсяването на въздуха се дължи основно на автотранспорта, горивните процеси в търговския, административния и битов сектор с употребата на твърдо гориво и селскостопански дейности.

Всички бензиностанции на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

Община Джебел

Замърсяването на въздуха се дължи основно на автотранспорта, горивните процеси в търговския, административния и битов сектор с употребата на твърдо гориво и селскостопански дейности.

НАРЕДБА №7 ЗА НОРМИ ЗА ДОПУСТИМИ ЕМИСИИ НА ЛЕТЛИВИ ОРГАНИЧНИ СЪЕДИНЕНИЯ, ИЗПУСКАНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА, ГЛАВНО В АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РЕЗУЛТАТ НА УПОТРЕБАТА НА РАЗТВОРИТЕЛИ В ОПРЕДЕЛЕНИ ИНСТАЛАЦИИ

Инсталации с консумация на разтворители над долните ПСКР в категория дейност:

- Други покрития включително върху метал, хартия / долна ПСКР 5 тона/Контролирани обекти в град Джебел е: “Джебел-96”ООД, извършващо дейност по нанасяне на боя върху готови хидравлични и пневматични цилиндри. Използват се бои и лакове, съдържащи ЛОС. Изготвен е ПУР за 2011г. Дружеството е спазило НДЕ и ННЕ съгласно изискванията на наредбата.

ВЕЩЕСТВА, НАРУШАВАЩИ ОЗОНОВИЯ СЛОЙ(ВНОС) И ФЛУОРИРАНИ ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ (ФПГ)

По изпълнение изискванията относно веществата, които нарушават озоновия слой са извършени проверки на фирми, които използват климатични инсталации – “Мусан”АД, ”Флаш Текстил”ООД, “ Евромес - М” ЕООД и др.Изготвени са досиета на системите и се извършват проверки за херметичност.

Бензиностанциите на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

Община Черноочене

Замърсяването на въздуха се дължи основно на автотранспорта, горивните процеси в търговския, административния и битов сектор с употребата на твърдо гориво и селскостопански дейности

Бензиностанциите на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба №16/1999г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Хасково.

Замърсяването на атмосферния въздух в региона на РИОСВ-Хасково се дължи основно на големите неподвижни източници на емисии: “ОЦК”АД и”Ес енд Би Индастриъл Минералс“АД, гр.Кърджали, ”Неохим”АД, “Вулкан Цимент”АДи ТЕЦ ”Марицаз”АД, гр.Димитровград; автомобилния транспорт и горивните процеси в търговския, административния и битов сектор с употребата на твърдо гориво. През 2011г. продължава тенденцията за наднормено замърсяване на атмосферния въздух в градовете Кърджали, Хасково и Димитровград с ФПЧ10 . Превишава сесредногодишната концентрация от 40 µg/m³ , а също и броя на регистриранитепревишения на СДН от 50 µg/m³ през 2011г. надхвърля допустимия брой превишенияза една календарна година /35 броя/.В гр.Кърджали продължава замърсяването на атмосферния въздух със серендиоксид, олово и кадмий над пределно допустимите норми.Превишени сасредногодишните норми за олово от 0,5 µg/m³ и кадмий от 0,00001 mg/m³. За серниядиоксид са регистрирани превишения на средночасовата норма от 350 µg/m³, насредноденонощната норма от 125 µg/m³ и на алармения праг от 500 µg/m³. От значение за разпространението

и разсейването на замърсителите на атмосферния въздух в гр. Кърджали са особеностите на релефа и надморската височина, наклон и изложение на скатовете, които определят разпределението на топлината, светлината, количеството на валежите и влагата, ветровата картина. Тихото време (скорост на вятъра под 1 м/сек.) е с висок относителен дял в годината – средно 58,7% от дните в годината. То преобладава през зимните месеци (63-66%), когато могат да се очакват и инверсионни състояния на атмосферата. Наличието на локален приземен пренос на въздушни маси по поречието на р. Арда в посоките изток-запад също съдейства за натрупване на замърсители в атмосферния басейн на града през определени периоди от годината. При определени метеорологични условия/продължително безветрие, мъгла, ниска облачност/ се натрупват замърсители в приземния слой от ФПЧ10, серен диоксид, олово и кадмий, превишаващи пределно допустимите норми.

В гр. Димитровград продължава замърсяването на атмосферния въздух със серен диоксид. Регистрирани са превишения на средночасовата норма от 350 µg/m³, на средноденонощната норма от 125 µg/m³ и на алармения праг от 500 µg/m³. Замърсяването със серен диоксид се дължи основно на пренос на емисии от енергиен комплекс "Марица Изток", гр. Стара Загора и от дейността на ТЕЦ "Марица 3" АД.

Регистрирани са превишения на нормите за сероводород в атмосферния въздух.

Затрудненото разсейване на замърсителите в приземния слой на атмосферния въздух, вследствие на неблагоприятни метеорологични условия: ниска скорост навятъра (0 – 1 м/сек), температурна инверсия и мъгли допринася за нарушаване качеството на атмосферния въздух в гр. Димитровград.

Допълнителен фактор за влошеното качество на атмосферния въздух в населените места са: емисиите от транспорта, локални горивни източници, битовото отопление, както и вторично замърсяване на въздуха с прах, поради нередовно почистване и миенена уличната мрежа. Усилията на местните власти са насочени към рехабилитация на пътната мрежа и подобряване организацията на движението. В Общините Кърджали, Хасково и Димитровград са разработени програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества в районите за оценка и управление на КАВ (РОУКАВ) - Кърджали, Хасково и Димитровград.

В сравнение с предходната 2010 г. е намалял броят на пусканите на пазара продукти, несъответстващи на изискването за етикетирание от обхвата на наредбата за ограничаване емисиите на ЛОС при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепартурни продукти.

Голяма част от физическите лица, извършващи поддръжка и сервиз на хладилни и климатични инсталации са придобили документ за квалификация за работа с вещества нарушаващи озоновия слой и документ за правоспособност за работа с флуорирани парникови газове. Намалява броят на случаите, в които се установява липса на досие за хладилните и климатични инсталации или неводене на такова от операторите на инсталации.

II.2. ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината

Общата цел на управлението и контрола на водите е:

- предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела;
- опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите;
- опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните води;
- предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването на повърхностните води от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;
- недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води и предотвратяване влошаването на състоянието на всички подземни водни тела.

Рамковата директива за водите изисква постигане на „добро екологично състояние” на естествените води и „добър екологичен потенциал” на изкуствените и силно модифицирани водни тела до 2015г. За осъществяването на тази цел е необходимо да се подобри ефективността на контролната дейност върху емитерите на отпадъчни води, заустващи в повърхностни води, а често и върху източниците на дифузно замърсяване. Ето защо основните приоритети на РИОСВ – Хасково са:

- засилване на контрола върху най-значителните обекти – замърсители на водите;
- строг контрол на обектите, формиращи отпадъчни води за постигане на спазването на определените норми в разрешителните за заустване;
- проверки на изпълнението по възможност на всички дадени предписания;
- предприемане на строги мерки за издаване на разрешителни за заустване на неизвестни досега емитери,
- незабавни проверки на всички постъпили сигнали за замърсяване на водите и прилагане на разпоредбите на екологичното законодателство за прекратяване и предотвратяване на замърсяването.

2. Опазване на повърхностните води

Характеристика на повърхностните води

Типология на повърхностните води:

- Типология на водните тела от категория „РЕКА”:

Водните обекти на територията на области Хасково и Кърджали се отнасят към две категории повърхностни води – “РЕКА” и “ЕЗЕРО”.

При определянето на типовете реки и езера/язовири са използвани следните показатели:

- задължителни фактори – екорегия, надморска височина, геология, размер;
- незадължителни – характер на водното течение, размер и геология, субстрат на речното дъно, наклон (енергия на потока). При определяне на височинното разделяне е взето в предвид и смяната на растителността.

На база на тези показатели на територията на области Хасково и Кърджали са идентифицирани 4 типа води категория „реки”:

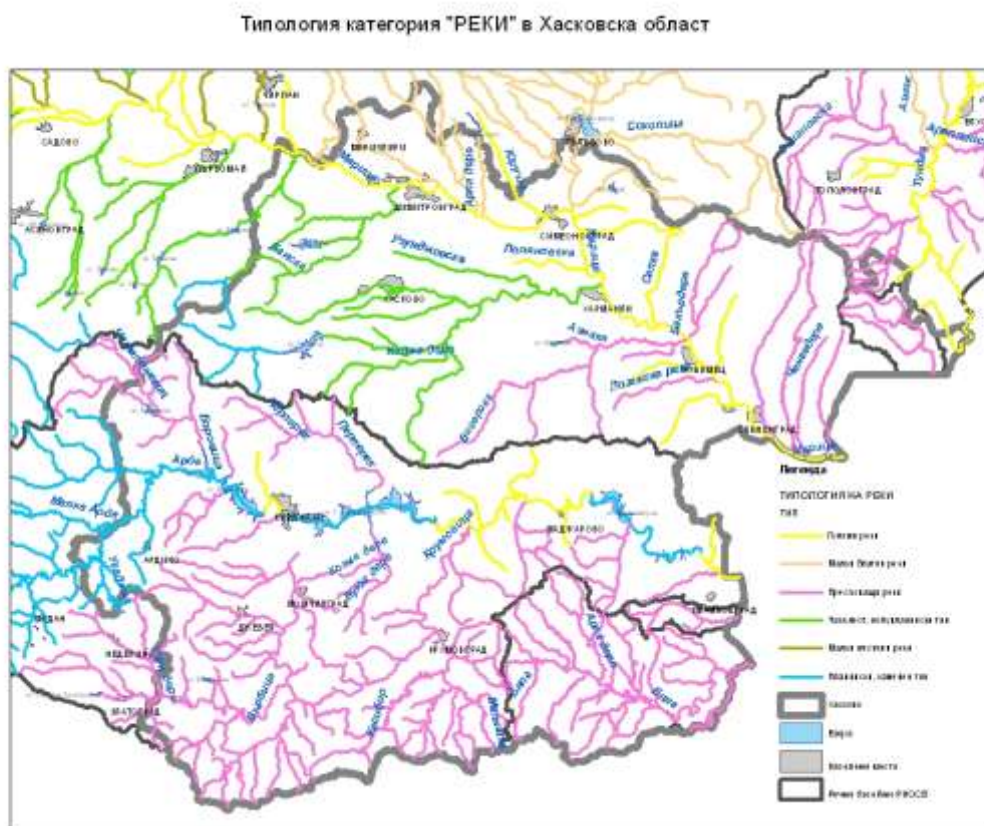
Таблица №1-1 Типология на категория “РЕКА” в области Хасково и Кърджали

№	Тип	Име на типа	Водосбор
1	R3	Планински реки	р.Арда преди яз.Кърджали, р.Харманлийска до яз.Тракиец

2	R5	Полупланински реки	р.Арда – след яз.Кърджали, р.Банска, р.Харманлийска след яз.Тракиец
3	R12	Големи равнинни реки	р. Марица
4	R13 (R13a)	Малки и средни равнинни реки (Малки блатни реки)	р.Меричлерска, р.Мартинка, р.Златополска
5	R14	Субсредиземноморски реки (пресъхващи)	Всички притоци: - на р.Марица, след р.Харманлийска - на р.Арда след яз.Кърджали - р.Бяла - р.Атеринска - р.Фишера

На територията, контролирана от РИОСВ-Хасково в рамките на посочените типове реки са определени 43 водни тела от категория „река“. Всяко водно тяло е речен участък с еднакво екологично и химично състояние, който има важна роля при управлението на водите. В публикувания през март, 2010 г. План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Източнобеломорски район за водните тела се подготвени конкретни програми от мерки, чрез реализацията на които трябва да се постигне добро състояние на водите.

Карта №1-1 Типология на категория „РЕКА“ в области Хасково и Кърджали

- Типология на водните тела от категория „ЕЗЕРО”

На територията области Хасково и Кърджали са определени 4 типа езера (язовири).

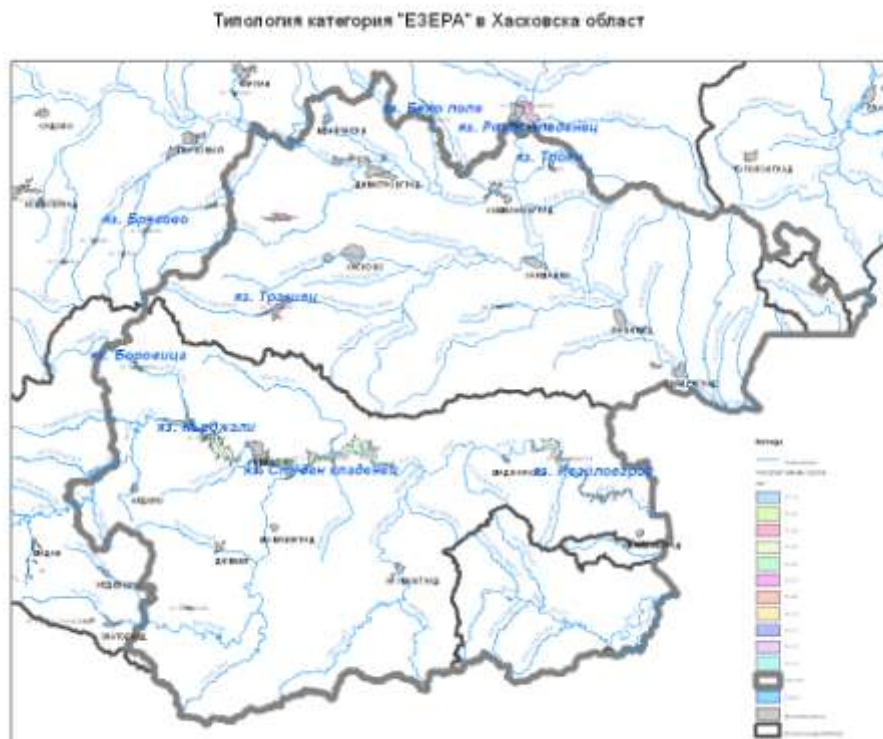
Всяко езеро (язовир) с площ > 500 ха се определя като самостоятелно водно тяло.

На територията на РИОСВ-Хасково са определени 8 самостоятелни водни тела, посочени в Таблица №1-2:

Таблица № 1-2. Типове категория “ЕЗЕРО” в области Хасково и Кърджали

№	ТИПОВЕ	Язовири	Брой ВТ
1	L11 Големи дълбоки язовири	яз.Кърджали, яз.Студен кладенец, яз.Ивайловград	3
2	L13 Средни и малки полупланински язовири в ЕР 7	яз.Боровица	1
3	L15 Големи равнинни плитки до средно дълбоки язовири в ЕР 7	яз.Тракиец	1
4	L17 Малки и средни равнинни язовири в ЕР 7	яз.Иваново, яз.Гарваново, яз.Троян	3
		ВСИЧКО	8

Карта №1-2 Водни тела от категория “ЕЗЕРО” в области Хасково и Кърджали

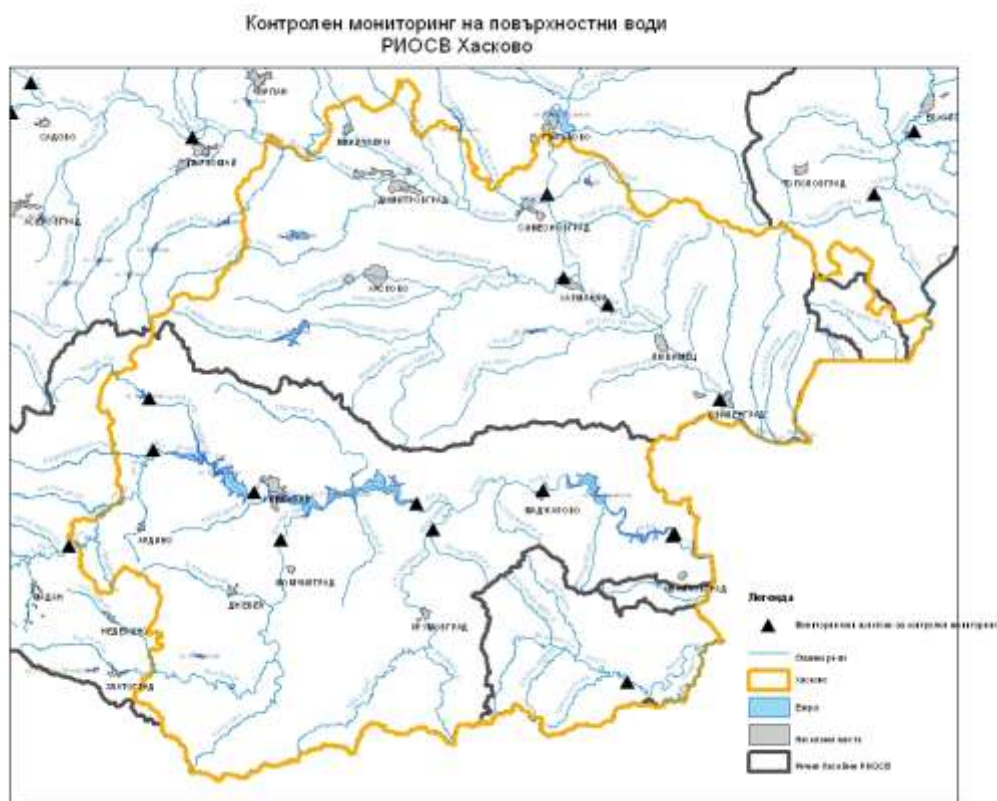
Програми за мониторинг на повърхностни води – контролен и оперативен мониторинг. Мониторингова мрежал

- Контролен мониторинг

При проектиране на мрежата за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на ИБР са избрани представителни мониторингови пунктове за съответните речни басейни и типовете водни тела. Общият брой на пунктовете за контролен мониторинг на територията, контролирана от РИОСВ-Хасково през 2011 г. е 9 пункта – 6 на реки и 3 на язовири. От тях пред Европейската Комисия се докладват резултатите от 6 пункта (3 на реки и 3 на язовири). В тези пунктове се извършва физикохимичен мониторинг за определяне на екологично и химично състояние на повърхностните води.

- р. Марица – гр. Свиленград
- р. Харманлийска – с. Тракиец
- р. Арда след яз. Ивайловград
 - р. Върбица при с.Върли дол
 - р. Крумовица – преди устие
 - р. Бяла – с. Меден бук
 - яз. Кърджали
 - яз. Студен кладенец - стена
 - яз. Ивайловград – стена

Карта № 2-1 Мрежа за контролен мониторинг на повърхностни води на територията на област Хасково и Кърджали (чл.8 на РДВ)

Оперативен мониторинг

При подготовката на програмата за оперативен мониторинг на повърхностните води в ИБР е използвана информация за състоянието на определените водни тела и се прилагат критериите, посочени в т.1.3.2. на Анекс V на РДВ.

Пунктове за оперативен мониторинг се поставят в онези водни тела, които са в лошо състояние и съществува риск да не постигнат добър статус към 2015 г. На

територията, контролирана от РИОСВ-Хасково през 2011 г. са определени 14 пункта за оперативен мониторинг - 11 на реки и 3 на язовири.

- р. Марица след гр. Димитровград
 - р. Марица след гр. Харманли
 - р. Банска с. Клокотница
- р. Харманлийска-устие гр. Харманли
- р. Хасковска с. Динево – мост преди селото
 - р. Арда преди яз. Кърджали
- р. Арда след гр. Кърджали
 - р. Арда след яз. Студен кладенец (мост с. Поточница –с. Рабово)
 - р. Арда след големия завой при гр.Маджарово
 - р. Върбица преди яз. Студен кладенец
 - р. Бяла преди границата
 - яз. Студен кладенец-средна част
 - яз. Студен кладенец – опашка
 - яз. Ивайловград – опашка с. Бориславци

В тези пунктове се извършва хидробиологичен и физикохимичен мониторинг за определяне на екологично и химично състояние на повърхностните води.

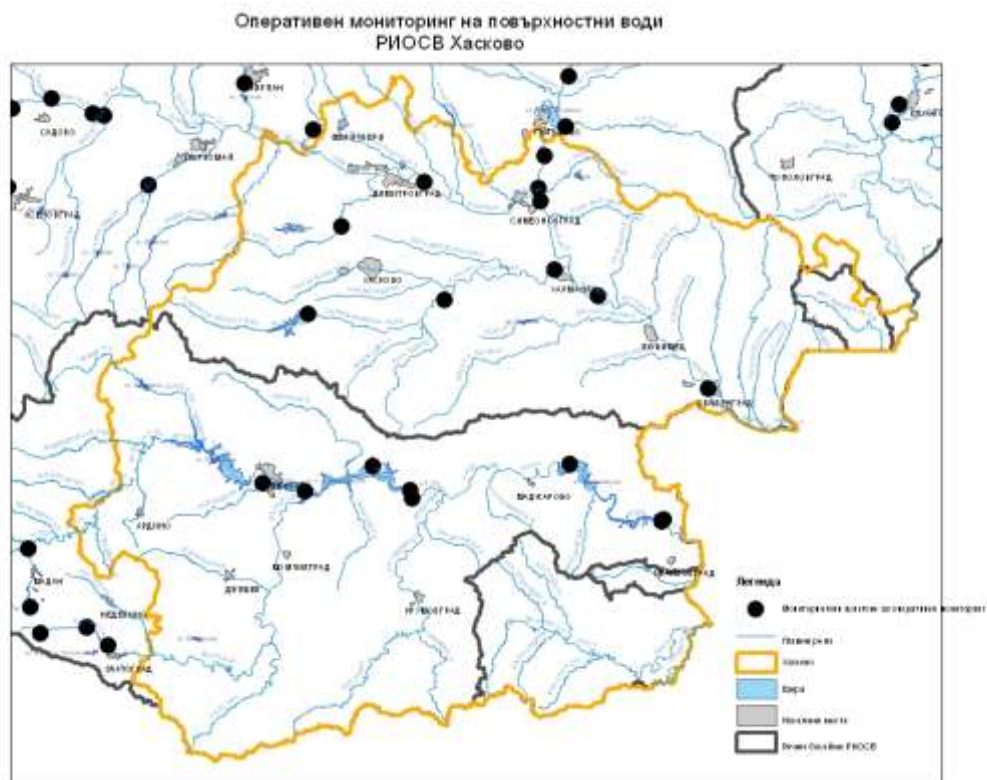
При подбора на показатели за оперативен мониторинг се използват биологичните елементи, индикативни за степента на антропогенно въздействие върху качеството на водите - макрозообентос в реки и фитопланктон в стоящи води. С оглед оперативното установяване на промените във фитопланктонните съобщества се използва показателят Хлорофил А в съчетание с други индикативни физикохимични показатели – прозрачност (SD), разтворен кислород, температура и електропроводимост.

Предвижда се мониторинг на всички физикохимични показатели, превишаващи стандартите за качество (за приоритетни вещества) или приетите норми за добро екологично състояние на химичните елементи. Предвижда се и мониторинг на други физикохимични показатели, които са свързани с тези, по които се наблюдават отклонения.

Честотата на оперативния мониторинг е съобразена с минималната честота, която се препоръчва в Приложение V на РДВ за отделните показатели:

- Биологични елементи
 - макрозообентос в реки – 1 път годишно
 - хлорофил А в язовири (заедно с прозрачност) – 4 пъти годишно през летния период
- Физико-химични елементи
 - основни показатели – 4 пъти годишно
 - специфични замърсители – 4 пъти годишно
 - приоритетни вещества – 12 пъти годишно

Карта № 2-2 Мрежа за Оперативен мониторинг на повърхностни води на територията на области Хасково и Кърджали (чл.8 на РДВ)

Показатели на извършвания мониторинг

Физикохимичният мониторинг се извършва по 37 показателя за екологично състояние /основни и специфични/, свързани с органично замърсяване на повърхностните води. Анализът на планираните физикохимични показатели се извършва от Регионална лаборатория- Хасково към ИАОС.

За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране по следните групи показатели :

- Физико-химични показатели

• Основни физико-химични показатели

-I група – активна реакция /рН/, температура, неразтворени вещества, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК₅, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, азот Келдал, фосфати, хлориди, сулфати,

- II група – азот общ, фосфор общ, калций, магнезий, обща твърдост, желязо общо, манган, калциево-карбонатна твърдост.

• Специфични вещества

- I група – Органични вещества – феноли, нефтопродукти, АОХ.

- II група - Тежки метали и металоиди –цинк, мед, арсен, хром-тривалентен, хром – шествалентен.

- III група – Други вещества – СПАВ анионактивни, цианиди.

• Приоритетни вещества – кадмий, олово, никел, живак.

- Биологични показатели

Хидробиологичният мониторинг се извършва за макробезгръбначни в реки по Ирландски Бiotичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон (язовири), фитобентос, макрофити и риби.

Определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните води

- Химично състояние

Химично състояние	
Добро	лошо

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела са разглеждани т.нар. приоритетни вещества като са съпоставяни с определените стойности на стандартите за качество, въведени от **Директива 2008/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите**, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват на картите съответно със син и червен цвят. За водните тела, в които не са идентифицирани източници на замърсяване с приоритетни вещества по експертна преценка е определено добро състояние.

При определяне на химичното състояние на водните тела са приложени изискванията на Директива 2008/105/ЕО, при които се изчисляват средногодишни стойности за съдържанието на разтворените в повърхностни води приоритетни вещества.

През 2011г. в определени водните тела в област Хасково и Кърджали са извършвани анализи за наличие на приоритетни метали /Pb,Cd,Ni,Hg/. В четири водни тела (2 тела в басейна на р.Марица и 2 в басейна на р.Арда) резултатите показват превишаване на стандартите за качество на околната среда, въведени с Директива 2008/105/ЕО.

Резултати от определяне на химичното състояние:

Таблица № 4-1 Брой повърхностни ВТ по химично състояние на територията на област Хасково и Кърджали

	ВТ	Марица	Тунджа	Арда	Бяла	Общо
Химично състояние	Добро	23	1	21	2	47
	Лошо	2	0	2	0	4
	общо ВТ	25	1	23	2	51

- Екологично състояние

Подход за определяне на екологичното състояние

Екологично състояние				
Много добро	Добро	Умерено	Лошо	Много лошо

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: много добро, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ		
хидроморфологични	биологични	химични показатели

показатели	показател и	ли
-------------------	------------------------	-----------

За оценка на екологичното състояние се разглеждат следните групи елементи: биологични, хидроморфоло-гични и физико-химични елементи. Водещи за определяне на състоянието са биологичните елементи.

Таблица № 4-2 Показатели за определяне на екологичното състояние

хидроморфологични показатели	хидроложки режим
	морфологични условия
	непрекъснатост на реката
биологични показатели	Фитопланктон
	Фитобентос
	Макрофити
	Дънни безгръбначни
	Риби
Химични показатели	обща показатели
	биогеенни вещества
	специфични вещества

При оценката на екологичното състояние на водните тела е използвана разработената през 2010 г. класификационна система, включваща биологични и физикохимични елементи за качество.

От провеждания мониторинг на биологичните елементи са налични само данни за дънни безгръбначни (за реки), които се оценяват по т.нар. Ирландски биотичен индекс (БИ). Резултатите от биологичния мониторинг съгласно разработената класификационна система се оценят по следния начин:

R3, R5, R12, R13	EQR	БИ
Нормална скала за БИ	0,8 ÷ 1,0	4 ÷ 5
1 ÷ 5	0,7	3,5
R10 скала: 1 ÷ 4	0,5 ÷ 0,6	2,5 ÷ 3
R12, R13 скала: 1 ÷ 4,5	0,4	2
	0,3 ÷ 0,2	1 ÷ 2

R14 Пресъхващи и извори	EQR	БИ
Силно скъсена скала за БИ	1,0	3,5 (4)
1 ÷ 3,5	0,857	3
	0,571 ÷ 0,714	2 ÷ 2,5
	0,429	1,5
	0,286	1

За оценка на физико-химичните елементи в класификационната система са използвани 10 показатели, стойностите за които се различават в зависимост от речния тип:

Планински типове реки (R1, R2, R3)

Вариант на класификационна система	Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.пр. $\mu\text{S/cm}$	N-NH ₄ , mg/l****	N-NO ₃ , mg/l	N-NO ₂ , mg/l**	Общ азот, mg/l****	P-ortho - PO ₄ , mg/l****	P- Общ фосфор, mg/l*	БПК ₅
I	10,5÷8,00	÷	650	<0,04	<0,2	<0,01	<0,2	0,007÷0,012	<0,0125	<1
I	8,00÷6,00	6,5÷8,5	750	0,04÷0,4	0,2÷0,5	0,01÷0,025	0,2÷0,8	0,012÷0,02	0,0125÷0,02	1÷2,5
I	6,00÷5,00	÷	1000	0,4÷0,6	0,5÷1	0,025÷0,05	0,8÷2	0,02÷0,03	0,02÷0,03	2,5÷5
I	5,00÷4,00	÷	1200	0,6÷0,8	1÷2,5	0,05	2÷6	0,03÷0,08	0,03÷0,08	5÷10
I	<4	÷	>1200	>0,8	>2,5	>0,05	>8	>0,08	>0,08	>10

Полупланински типове реки (R4, R5) + условно изворен тип (R15) без електропроводимост и разтв. кислород (изисква допълнителни проучвания)

Вариант на класификационна система	Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.пр. $\mu\text{S/cm}$	N-NH ₄ , mg/l****	N-NO ₃ , mg/l	N-NO ₂ , mg/l**	Общ азот, mg/l****	P-ortho - PO ₄ , mg/l****	P- Общ фосфор, mg/l*	БПК ₅
I	10,5÷8,00	÷	700	<0,04	<0,5	<0,01	<0,5	<0,02	<0,025	<1,2
I	8,00÷6,00	6,5÷8,5	750	0,04÷0,4	0,5÷1,5	0,01÷0,03	0,5÷1,5	0,02÷0,04	0,025÷0,075	1,2÷3
I	6,00÷5,00	÷	1000	0,4÷0,6	1,5÷3	0,03÷0,06	1,5÷3	0,04÷0,06	0,05÷0,1	3÷6
I	5,00÷4,00	÷	1200	0,6÷0,8	3÷5	0,06÷0,09	3÷6	0,06÷0,08	0,1÷0,2	6÷12
I	<4	÷	>1200	>0,8	>5	>0,09	>8	>0,08	<0,2	>12

Равнинни типове реки (R7, R8, R12, R13)

Вариант на класификационна система	Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.пр. $\mu\text{S/cm}$	N-NH ₄ , mg/l****	N-NO ₃ , mg/l	N-NO ₂ , mg/l**	Общ азот, mg/l****	P-ortho - PO ₄ , mg/l****	P- Общ фосфор, mg/l*	БПК ₅
I	9,00÷7,00	÷	700	0,10	<0,7	<0,03	<0,7	0,01÷0,025	<0,025	<2
I	7,00÷6,00	6,5÷8,5	750	0,1÷0,3	0,7÷2	0,03÷0,06	0,7÷2,5	0,025÷0,06	0,025÷0,075	2÷4
I	6,00÷5,00	÷	1000	0,3÷0,6	2÷4	0,06÷0,09	2,5÷4	0,06÷0,08	0,075÷0,1	4÷8
I	5,00÷4,00	÷	1200	0,6÷1,5	4÷10	0,09	4÷10	0,08÷0,1	0,1÷0,2	8÷20
I	<4	÷	>1200	>1,5	>10	>0,09	>10	>0,1	>0,2	>20

Пресъхващи реки (R14)

Вариант на класификационна система	Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.пр. $\mu\text{S/cm}$	N-NH ₄ , mg/l****	N-NO ₃ , mg/l	N-NO ₂ , mg/l**	Общ азот, mg/l****	P-ortho - PO ₄ , mg/l****	P-Общ фосфор, mg/l*	БПК ₅
I	8,50÷6,00	÷	850	<0,30	<1,00	<0,03	<1,0	<0,05	<0,025	<2
I	6,00÷5,00	6,5÷8,5	900	0,30÷0,65	1,00÷2,50	0,03÷0,06	1,0÷2,5	0,05÷0,06	0,025÷0,075	2÷5
I	5,00÷4,00	÷	1100	0,65÷1,30	2,50÷5,00	0,06÷0,09	2,5÷5	0,06÷0,08	0,075÷0,1	5÷10
I	4,00÷3,00	÷	1300	1,30÷3,00	5,0÷12,00	0,09	4÷12	0,08÷0,15	0,1÷0,2	10÷20
I	<3	÷	>1300	>3,00	>12	>0,09	>12	>0,15	>0,2	>20

Система за екологична оценка на типовете „езера” по физико-химични елементи

Олиготрофни типове "езера" (L1, L2, L3, L11, L12, L13)

Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.пр. $\mu\text{S/cm}$	N-NH ₄ , mg/l****	N-NO ₃ , mg/l	N-NO ₂ , mg/l**	Общ азот, mg/l****	P-ortho - PO ₄ , mg/l****	P-Общ фосфор, mg/l*	БПК ₅	Прозрачност по Секки, м
10,5÷8,00	÷	650	<0,03	<0,2	<0,01	<0,2	0,007÷0,02	<0,0125	<1	>4
8,00÷6,00	6,5÷8,7	750	0,03÷0,08	0,50	0,01÷0,025	0,2÷0,8	0,0125÷0,04	0,0125÷0,04	1÷2,5	4÷2
6,00÷5,00	÷	1000	0,08÷0,16	1,00	0,025÷0,05	0,8÷2	0,04÷0,06	0,04÷0,06	2,5÷5	2÷1,5
5,00÷4,00	÷	1200	0,16÷0,4	2,50	0,05	2÷6	0,06÷0,08	0,06÷0,1	5÷10	1,5÷1
<4	÷	>1200	>0,4	>2,5	>0,05	>8	>0,08	>0,1	>10	<1

Мезотрофни типове "езера" (L4, L5, L6, L7, L8, L14, L17)

Разтворен кислород, mg/l	pH	Ел.пр. $\mu\text{S/cm}$	N-NH ₄ , mg/l****	N-NO ₃ , mg/l	N-NO ₂ , mg/l**	Общ азот, mg/l****	P-ortho-PO ₄ , mg/l***	P-Общ фосфор, mg/l*	БПК ₅	Прозрачност по Секки, m
9,00÷7,00	÷	650	<0,1	<0,8	<0,03	<0,7	0,01÷0,025	<0,025	<2	>4
7,00÷6,00	6,5÷8,7	750	0,1÷0,3	0,8÷2	0,03÷0,06	0,7÷2,5	0,025÷0,06	0,025÷0,075	2÷4	4÷2
6,00÷5,00	÷	1000	0,3÷0,6	2÷4	0,06÷0,09	2,5÷4	0,06÷0,08	0,075÷0,1	4÷8	2÷1
5,00÷4,00	÷	1200	0,6÷1,5	4÷10	0,09	4÷10	0,08÷0,1	0,1÷0,2	8÷20	1÷0,6
<4	÷	>1200	>1,5	>10	>0,09	>10	>0,1	>0,2	>20	<0,6

При оценка на екологично състояние за специфични замърсители са използвани стандарти за качество на околната среда (СКОС) за химични елементи, предложени в разработената през 2009-2010г. Тема 3 Определяне на стандарти за качество за химичното състояние на повърхностните води.

Оценката на екологичното състояние за специфични замърсители (тежки метали и металоиди) е направена по следните показатели: цинк, мед, арсен, хром-тривалентен и хром – шествалентен като стойностите са съпоставяни с предложените стандартите за качество на околната среда за химични елементи. За специфичните замърсители – феноли и нефтопродукти, за които няма предложени СКОС са използвани нормите за втора категория повърхностни течащи води по Наредба №7/8.08.1986г. за показатели и норми за определяне качеството на течащите повърхностни води.

Предлагани стандарти за качество на околната среда за химични елементи

Химичен елемент	Стандарти за качество на околната среда (СКОС)			
	Вътрешни повърхностни води		Други повърхностни води	
	СГС ¹ , [μg/L]	МДК ² , [μg/L]	СГС, [μg/L]	МДК, [μg/L]
Cr(III)	4.7	32	4.7	32
Cr(VI)	3.4	8	0.6	32
Cu	1 (CaCO ₃ 0-50 mg/L) 6 (CaCO ₃ 50-100 mg/L) 10 (CaCO ₃ 100-250 mg/L) 22 (CaCO ₃ >250 mg/L)	Не се прилага ³	5.2	Не се прилага
Zn	8 (CaCO ₃ 0-50 mg/L) 40 (CaCO ₃ 50-100 mg/L) 75 (CaCO ₃ 100-250 mg/L) 100 (CaCO ₃ >250 mg/L)	Не се прилага	40	Не се прилага
As	10	25	10	25

(1)СГС – средна годишна стойност

(2)МДК – максимално допустима концентрация

(3) Не се прилага стандарт за качество на околната среда (СКОС)

Резултати за екологичното състояние

В Таблица № 4-3 са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние на повърхностните водни тела в област Хасково и Кърджали по речни басейни. Анализът на резултатите показва, че съотношението на телата в добро и лошо състояние е 25/24. (51% в добро състояние). Отбелязва се подобрене на състоянието в сравнение с 2010 г.(49% в добро състояние), което основно се дължи на изключването на оценката за хидроморфологичните елементи за качество при общата оценка на екологичното състояние. В две от водните тела условията не са

подходящи за провеждане на хидробиологичен и физикохимичен мониторинг (силно обрастване на реките с водна растителност). Разработената класификационна система за физикохимични елементи въвежда по-строги норми за основните физикохимични показатели, по които се наблюдават отклонения, свързани с органично замърсяване. Тя е особено чувствителна към замърсяването с фосфати и общ фосфор, което налага прецизно прилагане на методите за анализ на тези показатели.

Таблица № 4-3 Брой водни тела разпределени по екологично състояние в области Хасково и Кърджали

	Общо ВТ	Марица	Тунджа	Арда	Бяла	Общо
ЕКОЛОГИНО СЪСТОЯНИЕ	мн.добро	0	0	4	0	4
	добро	6	1	12	2	21
	умерено	9	0	5	0	14
	лошо	3	0	1	0	4
	мн.лошо	5	0	1	0	6
	ВТ	23	1	23	2	49

Таблица 4-4 Състояние на водните тела на територията на области Хасково и Кърджали

№	Код	Водно тяло	С М/ ИВ Т	Биологични елементи	ФХ елементи	Екологично състояние/ потенциал	Химично състояние	Общо състояние
1	BG3MA100L009	яз. Иваново	да	4	4	4	добро	4
2	BG3MA100L012	яз. Тракиец	да	4	Р-общ, NH4	3	добро	3
3	BG3MA100R001	Река Марица, от р.Сазлийка до граница	да	3	O2,БПК5, NH4,NO2,NO3, N-общ,PO4,Р-общ	1	добро	1
4	BG3MA100R002	р.Каламица		Условието не са подходящи за провеждане на мониторинг				
5	BG3MA100R003	р.Ченгене дере				4	добро	4
6	BG3MA100R004	р.Левченска		4		4	добро	4
7	BG3MA100R005	р.Голямата (Пъстрогорска)		3		3	добро	3
8	BG3MA100R006	Лозенска река, десен приток на река Марица		3		3	добро	3
9	BG3MA100R007	р.Бисерска и притоци до устие		3		3	добро	3
10	BG3MA100R008	р.Азмака, приток на р.Бисерска		3		3	добро	3

11	BG3MA100R010	р.Бакър дере (Йерусалимовска)		3		3	добро	3
12	BG3MA100R011	Река Харманлийска и притоци до устие	да		Електропроводимост, O ₂ , БПК ₅ , NH ₄ , NO ₂ , NO ₃ , N-общ, PO ₄ , P-общ		лошо Hg	1
				3		1		
13	BG3MA100R013	Горно течение на Харманлийска река до язовир Тракиец						
				4	4	4	добро	4
14	BG3MA200L015	яз. Троян*	да			3	добро	3
15	BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	да		Неразтворени вещества, Електропроводимост, O ₂ , БПК ₅ , NO ₂ , NO ₃ , N-общ		добро	2
				2		2		
16	BG3MA300L045	яз. Гарваново*	да			2	добро	2
17	BG3MA300R040	Арпа дере (Златополска река) от язовир Бяло поле до устие		Условията не са подходящи за провеждане на мониторинг				
18	BG3MA300R042	р. Мартинка		3		3	добро	3
19	BG3MA300R043	р. Меричлерска		2		2	добро	2
20	BG3MA300R044	Река Банска средно и долно течение и Горскоизворска река		3	Електропроводимост, O ₂ , БПК ₅ , NH ₄ , NO ₂ , N-общ, PO ₄ , P-общ	1	добро	1
21	BG3MA300R046	Река Банска горно течение		4		4	добро	4
22	BG3MA300R047	Старата река		3	Неразтворени вещества, O ₂ , БПК ₅ , N-общ, P-общ	1	добро	1
23	BG3MA300R052	Река Каялийка горно течение до язовир Брягово		4		4	добро	4
24	BG3MA300R062	Река Омуровска средно и долно течение		3		3	добро	3
25	BG3MA350R039	Река Марица от река Чепеларска до река Сазлийка	да		БПК ₅ , NH ₄ , NO ₂ , N-общ, PO ₄ , P-общ	1	лошо Cd	1
				3		1		
26	BG3TU100R001	р. Фишера		4		4	добро	4

27	BG3AR600R026	Извор на река Боровица до яз. Боровица				5	добро	5
28	BG3AR600R024	р. Боровица и притоци от яз.Боровица до вливане в яз. Кърджали	да	4		4	добро	4
29	BG3AR600L025	яз. Боровица	да		4	4	добро	4
30	BG3AR570L021	яз. Кърджали	да		Р-общ	3	добро	3
31	BG3AR500R023	Яйль дере до яз. Кърджали		4		4	добро	4
32	BG3AR500R022	Оваджик дере до яз. Кърджали		4	4	4	добро	4
33	BG3AR500R020	р. Арда между яз. Кърджали и яз. Студен кладенец	да	3	4	3	добро	3
34	BG3AR500R019	Кюшедере-приток на Арда в частта ѝ между яз. Кърджали и яз. Студен кладенец		4		4	добро	4
35	BG3AR400R014	р. Върбица и притоците от гр. Златоград до устие		4	4	4	добро	4
36	BG3AR350L010	Яз. Студен кладенец	да		БПК, Р-общ, N-общ, Zn	2	лошо Cd	1
37	BG3AR300R013	р. Козма дере (приток на Буюк дере) до водохващане за ПБВ			Фек. колиформи	3	добро	3
38	BG3AR300R012	Буюкдере (Големица) до вливането в яз. Студен кладенец		5		5	добро	5
39	BG3AR300R011	р. Перперек до вливането ѝ в яз. Студен кладенец		4		4	добро	4
40	BG3AR200R009	Река Крумовица и притоци		4	4	4	добро	4
41	BG3AR100R008	р. Арда между яз. Студен кладенец и р. Крумовица	да	2	4	4	добро	4
42	BG3AR100R007	Кулиджийска река до вливането ѝ в р. Арда		4		4	добро	4
43	BG3AR100R006	р. Арда от вливането на р. Крумовица до	да	3	Zn, Mn	1	лошо Cd	1

		яз. Ивайловград						
44	BG3AR100R005	р. Маришница до вливането ѝ в р. Арда		5		5	добро	5
45	BG3AR100R003	р. Рибарица (Балък дере)		4		4	добро	4
46	BG3AR100R002	р. Арда между яз. Ивайловград и държавната граница	да	3	Р-общ	3	добро	3
47	BG3AR100R001	р. Атеринска		5		5	добро	5
48	BG3AR100L004	яз. Ивайловград	да		Р-общ	3	добро	3
49	BG3AR400R037	р.Казаците*				4	добро	4
50	BG3MA100R220	р.Луда - приток на р.Бяла		4		4	добро	4
51	BG3MA100R210	Бяла река и нейните - ПБВ		4	4	4	добро	4

Забележка: Оценките на водните тела със звездичка (*) са определени по резултати от проведения мониторинг през 2009 г.

Участъци с лошо състояние на водните тела:

Басейн на р.Марица:

- **Река Банска средно и долно течение** – отпадъчни води от населени места и промишлена зона на гр. Хасково
- **устие на р.Сазлийка** – отпадъчни води от гр.Раднево, гр.Гълъбово и дейността на ТЕЦ в района натези населени места
- **Река Харманлийска и притоци до устие**– лошото екологично и химично състояние се дължи на заустване на промишлени и битови отпадъчни води от гр.Хасково и други населени места. При извършваните анализи за химично състояние (приоритетни вещества) се констатира периодични отклонения от стандартите за качество на околната среда по показателите олово и живак, което определя и лошото химично състояние на водното тяло.

За пречистване на отпадъчните води на гр.Хасково през 2011 г. е изградена и пусната в действие ГПСОВ. През следващите години се очаква подобряване на състоянието на водното тяло. В Плана за управление на речните басейни 2010-2015г. е предвидена мярка за доизграждане на канализация и осигуряване на подходящо пречистване на населените места под 2000 е.ж. За индустриалните предприятия е предвидена мярка за модернизирание на индустриалните ПСОВ и проучване на биоакумулация на приоритетни и опасни вещества в риби.

- **Река Марица от гр.Димитровград до граница** – отпадъчни води от поголемите населени места (Димитровград, Симеоновград, Харманли и др.) и НЕОХИМ-Димитровград. Установяват се единични случаи на наднормени концентрации на тежки метали (олово) след вливане на р.Харманлийска.

За пречистване на отпадъчните води от Димитровград през 2010 г. е пусната в експлоатация ГПСОВ. През следващите години се очаква тенденция в подобряване на състоянието на водното тяло. В ПУРБ са предвидени мерки за построяване на ПСОВ за всички населени места над 2000 е.ж.

Басейн на р.Арда:

- **р. Арда след яз. Кърджали и яз. Ивайловград** – органично замърсяване от непречистени отпадъчни води /повишено съдържание на общ фосфор и фосфати, както и периодично замърсяване с тежки метали от мини „Маджарово” в ликвидация/
- **яз. Студен кладенец (опашка)** – лошото състояние се дължи на заустване на промишлени и битови отпадъчни води. При извършваните анализи за химично състояние (приоритетни вещества) се констатира периодични отклонения от стандартите за качество на околната среда по показателите кадмий, олово и никел, което определя и лошото състояние на водното тяло. Като най-силно замърсен участък от язовира може да се определи опасната част, където се заустват непречистените води от канализацията на гр. Кърджали, както и промишлените води от ОЦК-Кърджали. В този участък има голямо количество утайки с високо съдържание на тежки метали и органични вещества, натрупани през последните десетилетия.

В Плана за управление на речните басейни 2010-2015г. е предвидена мярка за построяване на ГПСОВ за отпадъчни води от гр. Кърджали, модернизация на индустриални ПСОВ, доизграждане на канализация и осигуряване на подходящо пречистване, подобряване стопанисването на хвостохранилище “Кърджали 2”.

Фиг. 4-1 Брой водни тела на територията на области Хасково и Кърджали по хидробиологичен мониторинг

От обобщената фигура се наблюдава, че броят на водните тела в умерено и лошо състояние в периода 2009-2011г. е сравнително постоянен (от 18 до 22 водни тела). Отбелязва се тенденция за фиксиран брой водни тела в умерено състояние (15 водни тела),. Броят на водните тела в добро състояние също е сравнително постоянен (от 17 до 20),.

През 2010г. има само едно водно тяло (BG3AR500R020 р. Арда между яз. Кърджали и яз. Студен кладенец) с много лошо състояние.

Фиг. 4-1 Брой водни тела на територията на области Хасково и Кърджали по физикохимичен мониторинг

Физикохимичен мониторинг

В приложената фигура, се наблюдава, че в периода 2009-2011г. броят на водните тела в умерено и лошо състояние е сравнително постоянен (от 13 до 17). В два от пунктовете за мониторинг – р.Арда след гр.Кърджали и р.Крумвица преди устие през 2011г. се наблюдава подобряване на състоянието по физико-химични елементи за качество.

Въвеждането на новата класификационна система за физико-химични елементи през последните две години, която е с по-строги норми за добро състояние за някои показатели не променя съществено съотношението на водните тела в добро и лошо състояние. Тя оказва влияние върху показателите, по които водните тела попадат в лошо състояние (2009г.-предимно азот-нитритен, а през 2010-2011г.- фосфор-общ, фосфати и различните форми на азот).

Фиг. 4-1 Брой водни тела на територията на области Хасково и Кърджали по екологичен статус / потенциал

В периода 2009-2011г. се наблюдава тенденция за подобряване на екологичното състояние на водните тела: 30 в лошо състояние през 2009 г., 27 - в 2010 г. и 24 в 2011 г.

- Състояние на питейните води

Подход при оценката на повърхностните питейни водни тела.

Оценката на състоянието на повърхностните питейни водни тела е извършена в зависимост от категорията на водоизточниците в тях. Категорията на водоизточниците се определя на базата на резултатите от извършвания мониторинг и нормите в Приложение 1 на Наредба № 12 от 2002 г. за оценка на качеството на повърхностните води за питейно-битови цели. Съгласно тази наредба водоизточниците се класифицират в три категории в зависимост от качеството на водите – А1, А2, А3, като А1 е за най-доброто качество.

Резултати от определяне на състоянието на повърхностните водни тела

На територията на Кърджалийска област се намират 2 водохващания за питейно-битово водоснабдяване от повърхностни води в басейна на р. Арда – яз. Боровица и р. Козма дере. Допълнително е определено питейно водно тяло на р. Казаците, водохващането от което не се използва. В Таблица № 4-5 са дадени резултатите от определяне категорията на водоизточниците и определяне състоянието на повърхностните питейни водни тела по данни от мониторинга за 2011 г.

Таблица № 4-5 Състояние на повърхностните питейни водни тела на територията на област Кърджали

№	Код на защитената територия	Код на водното тяло	Име на водното тяло		Водоизточник	Категория водоизточник	Състояние водно тяло
50	BG3DSWAR04	BG3AR600L025	Яз. Боровица – ПБВ	85	яз. Боровица	A2	A2
51	BG3DSWAR06	BG3AR300R013	р. Козма дере (приток на Буюк дере) до водохващане за ПБВ	87	р. Козма дере	A2	A2

Данните от 2011 г. показват, че двете водохващания са в категория А2 съгласно Приложение 1 на Наредба 12, което определя доброто състояние на водните тела.

Система за прогнозиране на наводненията и ранно предупреждение

По програма ФАР трансгранично сътрудничество бе реализиран проект за „Подобряване на капацитета за прогнозиране на наводнения в българо-турския граничен район” с два компонента: „Техническа помощ за изграждане на система за прогнозиране на наводненията и ранно предупреждение по р. Марица и Тунджа” и „Доставка на оборудване с автоматични метеорологични и хидрометрични станции, компютри, сървъри и софтуер за моделиране, предсказване и ранно предупреждение за наводнения”. Създаден беше и интернет сайт, показващ нагледно състоянието на водните нива (нормално, повишено внимание и тревога) за 21 контролни точки по Марица и Тунджа.

По проекта бяха доставени, инсталирани и включени в системата 17 нови автоматични дъждомерни станции и 12 нови хидрометрични станции. За избраните контролни точки ежедневно се издава бюлетин за следене на ниво и степен на опасност.

На територията на Хасковска област са оборудвани 8 станции в басейните на р.Марица и р.Арда.

По програма ФАР към МОСВ бе реализиран проект за доставка на техническо оборудване за мониторинг на повърхностни води, по който на територията на област Хасково и Област Кърджали бяха инсталирани 3 автоматични станции за измерване на хидрометеорологични показатели и основни физикохимични показатели – р.Марица при гр.Свиленград, яз.Студен кладенец и яз.Боровица.

Кратка обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води

Най - значителен замърсител на повърхностните водни обекти в региона на РИОСВ – Хасково са канализационните системи на населените места. В края на 2010г изтече срокът за изграждане на ГПСОВ за населените места с над 10000 еквивалентни жители. На територията, контролирана от РИОСВ – Хасково те са: Хасково, Димитровград, Кърджали, Харманли и Свиленград. През декември 2010г. беше въведена в експлоатация ГПСОВ на гр.Димитровград, а през 2011г и ГПСОВ на гр.Хасково. Проведеният собствен мониторинг през 2011г, както и контролните проверки през годината показват ефективно пречистване на отпадъчните води и спазване на определените индивидуални емисионни ограничения в разрешителните за заустване на двата обекта. До края на 2014г следва да бъдат построени ГПСОВ и за населените места с между 2000 и 10000 еквивалентни жители – Симеоновград, Любимец, Момчилград, Крумовград, Ивайловград, Джебел и с.Бенковски, общ.Кирково. За нито едно от тях обаче, както и за Кърджали, Харманли и Свиленград изграждането на ПСОВ не е започнало. Отпадъчните води от тези населени места все още се заустват в реките – приемници без пречистване. Изградени и въведени в експлоатация са ПСОВ на селата: с.Мезек, общ.Свиленград, с.Поповец и с.Зимовина, общ.Стамболово, с.Ново Соколино и

с.Прогрес, общ.Момчилград и с.Егрек, с.Студен кладенец и кв."Изгрев", общ.Крумовград, но някои не работят добре, а в други не постъпват замърсени отпадъчни води. Построени са още няколко канализационни системи на села и малки ПСОВ, но те не се въвеждат в експлоатация.

Влошеното състояние на водните обекти в много случаи се дължи и на заустването на отпадъчни води в резултат на стопанска дейност. Предприятията, от дейността на които се формират биоразградими промишлени отпадъчни води в региона на РИОСВ – Хасково са 35. Седем са стопанските субекти, които с отпадъчните си води изпускат приоритетни и приоритетно опасни вещества, в случая кадмий, олово и никел (съгласно Приложение 1 към чл. 1, ал. 2 на Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители). Най - големите емитери на замърсени производствени отпадъчни води в района са „Неохим”АД, Димитровград, „ОЦК”АД, Кърджали, Северна индустриална зона - Хасково, (включваща Пивоварен завод на „Каменица”АД, „Българска млечна компания - Хасково”ООД, „НИК”АД, Хасково), месопереработвателно предприятие на “Мусан”ООД, с.Вълкович, птицеферма на „Галус”АД, завод за кучукови изделия на „Теклас България”АД, гр.Кърджали и др. Опасни вещества се съдържат и в изтичащите руднични води от ликвидираните рудници в региона: ликвидираните рудници в Маджарово, „Саже” и “Звездел”.

Почти всички обекти, формиращи и изпускащи замърсени производствени отпадъчни води в повърхностни води на територията, контролирана от РИОСВ-Хасково са изградили пречиствателни съоръжения. През 2011 г е установена производствена дейност без действащо пречиствателно съоръжение само от две винарски изби в община Харманли, за което са съставени актове и издадени наказателни постановления. Без пречистване (или с минимално утаяване) изтичат и водите от ликвидираните рудници. Два пъти годишно се извършва мониторинг на изпусканите води от ликвидираните рудници „Маджарово”, „Саже” и „Звездел”. За съжаление голяма част от изградените пречиствателни съоръжения не отговарят на съвременните изисквания, поради което не работят ефективно и не постигат определените в разрешителните за заустване норми. В други случаи въпреки старанието на операторите („Катаржина естейт”ЕООД, Свиленград, „Телиш”АД, София и др.) и вложените инвестиции монтираните нови пречиствателни инсталации също не постигат определените индивидуални емисионни ограничения, най-вероятно поради избор на неподходящи за това производство съоръжения.

Все по-голям проблем, причина за доста жалби и сигнали всяка година, са ракиените казани, които формират малки водни количества, но с много високи концентрации на замърсяващи вещества (ХПК до десетки хиляди мг/дм³). Те са източник и на силни миризми. Издаването на разрешителни за заустване на отпадните им води не подобрява качеството им. Монтирането на нови, ефективни пречиствателни съоръжения е трудно постижимо поради характера на водите и финансови причини.

Много нарушения бяха регистрирани през годината и при най-значителните емитери на замърсени отпадъчни води в региона - „ОЦК”АД, Кърджали и „Неохим”АД, Димитровград, които за съжаление не подобряват екологичното си изпълнение.

През 2011г. на „Неохим”АД, Димитровград са съставени два акта и издадени наказателни постановления в размер на 4000 лв. всяко от тях за изпускане при аварийни ситуации във водния обект на отпадъчни води в нарушение на

емисионните норми, залежали в условията на КР № 8/2006г. Наложена е и текуща месечна санкция в размер на 3951лв. за неспазване на определените индивидуални емисионни ограничения, която впоследствие е намалена два пъти последователно на 861лв и 492лв.

След извършени планови проверки на „ОЦК”АД, гр.Кърджали през 2011г. наложената текуща месечна санкция за изпускане на отпадъчни води, които превишават нормите за категорията на приемника, в който се заустват, е актуализирана на 184 лв. Съставени са и два акта и издадени две наказателни постановления за 3000 и 1000 лв.

След проверка и установено спазване на изискванията текущата месечна санкция на ПСОВ за Северна индустриална зона - Хасково на „Каменица”АД – Пивоварен завод гр.Хасково бе изцяло отменена за доста дълъг период от време (до края на месец август). В началото на месец септември отново е наложена ежемесечна санкция в размер на 87 лв. за минимални превишения на нормите.

При планова проверка на кланица с транжорна, собственост на „Мони Мес”ЕООД, гр.Хасково са установени наднормени стойности на някои от изследваните показатели в отпадъчните води, които са вследствие на авария в биологичното стъпало към пречиствателната станция на обекта непосредствено преди проверката. На дружеството е съставен акт и издадено наказателно постановление в размер на 500 лв.

В началото на 2011г. при извършена текуща проверка и пробовземане от маслodobивна фабрика “Голд ойл”ООД, гр.Харманли е установено, че фирмата зауства отпадъчни води в приемника Малкочко дере в нарушение на индивидуалните емисионни ограничения в разрешителното за заустване. На “Голд ойл”ООД е наложена ежемесечна санкция в размер на 357 лв, която през октомври е намалена на 10 лв.

При планов контрол в началото на месец октомври бяха проверени и винарските изби на “Тера Тангра”ООД, гр.Харманли, “Катаржина естейт”ЕООД, гр.Свиленград, “Телиш”АД, с.Коларово и ВИ”Малката звезда”ООД, гр.Харманли – на разклона за с.Коларово. За констатираните нарушения – липса на пречиствателни съоръжения, неспазване на нормите в разрешителните за заустване и др. на отговорните юридически лица бяха съставени актове и издадени наказателни постановления съответно за 2000 лв., 1000 лв, 1000 лв и 500 лв.

В началото на 2011г, след започване на дейността огушване на патици мюлари в „Галус” АД, е възобновена и текущата месечна санкция на дружеството в размер на 665 лв. След въвеждане на ПСОВ в експлоатация и във връзка с ниски концентрации на изследваните показатели, санкцията е отменена от 18.03.2011г.

При текущ контрол през месец септември беше проверена свинеферма в с.Узунджово, собственост на „Дино Комерс” ЕООД, гр.Хасково. За наднормени стойности на изследваните показатели е наложена текуща месечна санкция на дружеството в размер на 329 лв.

При проверка и периодично пробонабиране на отпадъчни води от месопреработвателно предприятие собственост на „Мусан”ООД, гр.Джебел наложената текуща месечна санкция е намалена на 113 лв.

При текущ контрол през месец юни беше проверен цех за матиране и ситопечат на бутилки собственост на “Дионис” ООД в с.Българин. За констатираните нарушения – неподдържане на пречиствателните съоръжения в техническа и

експлоатационна изправност, на посочения обект беше съставен акт и издадено наказателно постановление за 500 лв.

При проверка на Фабриката за каучукови изделия на „Теклас България“ АД, Кърджали отново са установени превишения на индивидуалните емисионни ограничения в разрешителното за заустване при което наложената ежемесечна санкция е актуализирана на два пъти на 314 и 115 лв. Съставен е и един акт в размер на 1000 лв.

В началото на 2011г. е извършена проверка на хотелски комплекс „Главатарски хан“, разположен в землището на с.Главатарци, в близост до яз.„Кърджали“. Установено е, че се извършва заустване на битови отпадъчни води от обекта с максимално денонощно водно количество над 10 м³/ден без необходимото за това основание - разрешително за заустване на отпадъчни води по Закона за водите. На фирмата собственик е съставен акт и издадено наказателно постановление за 3000 лв.

След извършване на текущ контрол през месец септември на млекопреработвателно предприятие “Дельо войвода милк” ООД, с.Добромирци, общ.Кирково е съставен акт за неподдържане на пречиствателното съоръжение в техническа и експлоатационна изправност.

Най - голям брой сигнали и жалби за замърсяване на водите в РИОСВ – Хасково са постъпили за дейността на ракиени казани и животновъдни ферми, разположени както в града, така и в околните села. За констатираните нарушения на ракиените казани на ЕТ“Роал - Р.Мусов”, ЕТ“Оригинал – Янко Бахчеванов” в гр.Хасково, ЕТ“Худулов – Марийка Иванова”, с.Злато поле, “Ралица 2009”ЕООД, с.Радицево, “РАД о8”ЕООД, с.Черногорово, ЕТ“Дон Караджов – Славчо Караджов, с.Горски извор, ЕТ“Стефка Бойчева”, с.Тракиец, ЕТ“Бит – Пенка Аладжова”, гр.Кърджали и на "Матев"ООД, (Стопанство за отглеждане на патици в кв.Черноконево) са съставени актове и издадени наказателни постановления за суми от 500 лв. до 4000 лв. На тях и на останалите проверени казани и животновъдни ферми са дадени предписания с мерки за изграждане на пречиствателни съоръжения, подобряване на пречиствателния процес и получаване на разрешителни за заустване от БДУВ ИБР - Пловдив.

3. Подземни води

Характеристика на подземните води

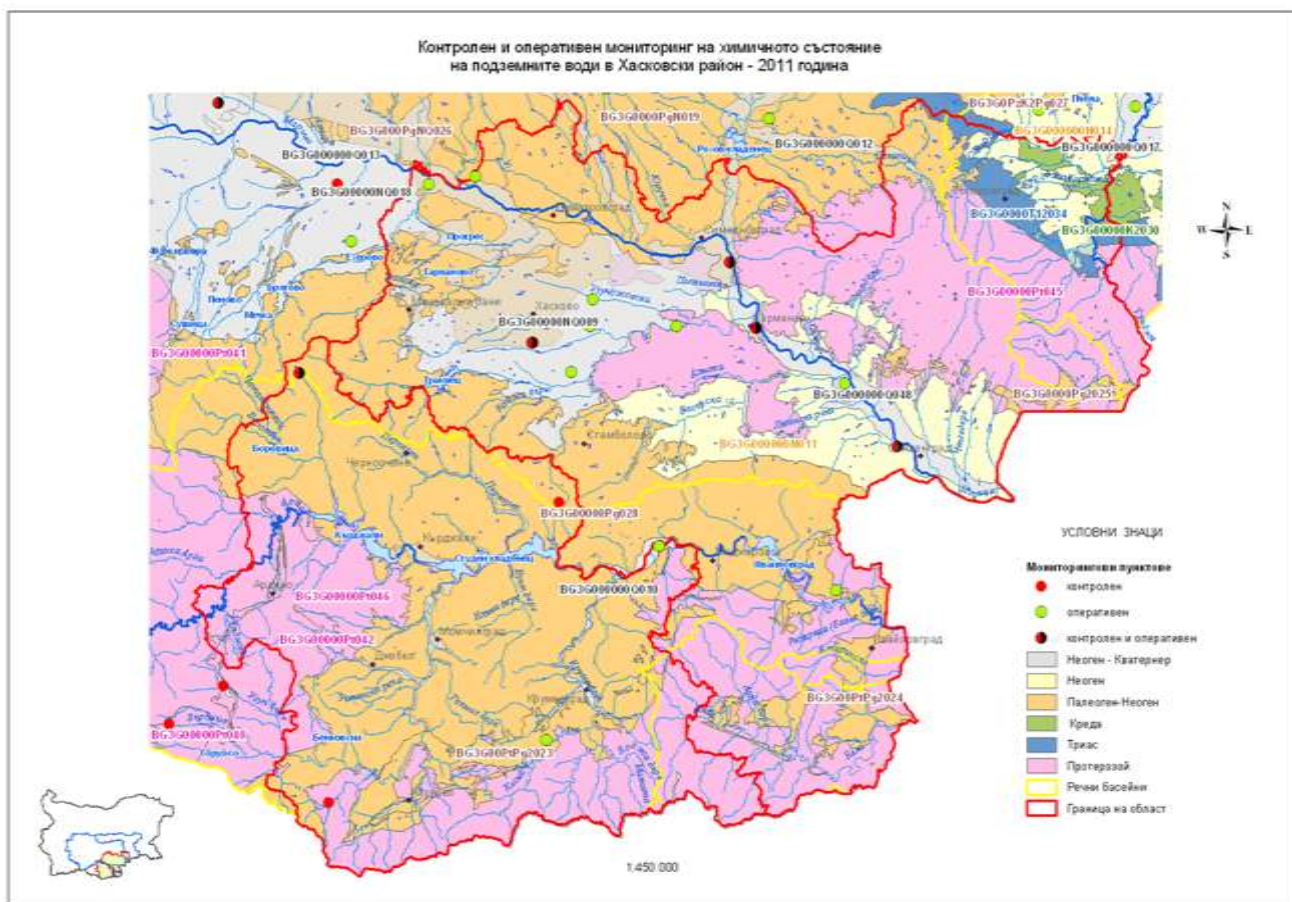
- Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води:

На територията на области Хасково и Кърджали са разположени 15 подземни водни тела. Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води в тези области през 2011 година включва 20 хидрогеоложки пункта :

1. **BG3GoahN1-2MPo19** - Сондаж № 3, гр. Хасково - 1, общ. Хасково(Оперативен мониторинг)
2. **BG3GoahN1-2MPo20** - Кладенец, с. Малево, общ. Хасково (Оперативен мониторинг)
3. **BG3GoahN1-2MPo21** - ПС - ПБВ - 15 Сондажа, гр. Хасково-Източна зона, общ. Хасково (Оперативен мониторинг)
4. **BG3Go000aQhMPo22** - ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа, с. Брягово, общ. Хасково (Оперативен мониторинг)

5. **BG3G000000NMP023** - ПС-нова, с. Узунджово, общ. Хасково (Оперативен мониторинг)
6. **BG3G00000aQhMP024** - Кладенец, с. Странджево, общ. Крумовград (Контролен мониторинг)
7. **BG3G00000aQhMP025** - Дренаж, с. Странджево, общ. Крумовград (Оперативен мониторинг)
8. **BG3G000000NMP026** - Сондаж, Винарска къща "Сакар", гр. Любимец, общ. Любимец (Оперативен мониторинг)
9. **BG3G00000aQ2MP027** - Кладенец ПС, гр. Симеоновград, общ. Симеоновград (Контролен+Оперативен мониторинг)
10. **BG3G00000aQhMP053**- Кладенец - ПС-ПБВ, с. Момково, общ. Свиленград (Контролен +Оперативен мониторинг)
11. **BG3G00000aQhMP054** - Кладенец, гр. Харманли, общ. Харманли (Контролен+Оперативен мониторинг)
12. **BG3G000PtPgmP079** - Извор в ПС "Кандилка", с. Кандилка, общ. Крумовград (Оперативен мониторинг)
13. **BG3G000A+PtMP063** - Извор в ПС, с. Камилски дол, общ. Ивайловград (Оперативен мониторинг)
14. **BG3G0000Pg2MP088**- Сондажи на КГМР, гр. Хасково, общ. Хасково (Контролен+ Оперативен мониторинг)
15. **BG3G00000PgMP067** - Извор, с. Миладиново, общ. Кърджали (Контролен мониторинг)
16. **BG3G00000PgMP092** - Извор, с. Паничково, общ. Черноочене (Контролен+ Оперативен мониторинг)
17. **BG3G00000PtMP080** - Извор (Чешма), с. Дрангово, общ. Кирково (Контролен мониторинг)
18. **BG3G00000aQ3MP035**- Кладенец - ПС, с. Скобелево, общ. Минерални бани (Оперативен мониторинг)
19. **BG3G00000PgMP117** - Кладенец - дом Ангел Тенев, с. Великан, общ. Димитровград(Оперативен мониторинг)
20. **BG3G00000T2MP074** - Извор "Славков извор", с. Кап. Петко войвода, общ. Тополовград (Оперативен мониторинг)

Карта: Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на области Хасково и Кърджали

- Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела:

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция за управление на водите в Източнореломорски басейн - център Пловдив. Пробите са анализирани в ИАОС - Регионални лаборатории – Хасково и Стара Загора. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализирание, както следва:

I група - основни физико-химични показатели - разтворен кислород, окислително-възстановителен потенциал, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък – анализират се всички или отделни показатели във всички пунктовете за подземни води сезонно (четири пъти в годината).

II група - допълнителни физико-химични показатели – нитритни йони, фосфати, общо желязо, манган – анализират се всички или отделни показатели в голяма част от мониторинговите пунктове сезонно (четири пъти в годината) или на полугодие (два пъти годишно).

III група – метали и металоиди – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, хром – тривалентен, хром – шествалентен, обща α – активност и обща β – активност – анализират се отделни показатели само в част от мониторинговите пунктове веднъж годишно през трето тримесечие.

IV група – органични вещества – пестициди – в два мониторингови пункта (при гр. Симеоновград и с. Момково) - еднократно през годината са извършени анализи.

Резултатите се сравняват с прагови стойности (ПС) на отделните показатели, а също и със стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) за проучване, ползване и опазване на подземните води.

Оценка на химическото състояние на отделен мониторингов пункт и генерална оценка на химическото състояние на отделно ПВТ като цяло се извърши по методика разработена в Обществена поръчка № 1 от 26.02.2009 год. с предмет Тема 5 “Определяне на праговете на замърсяване на подземните води и разработване на класификационна система за химичното състояние на подземни водни тела”. Тази методиката е в съответствие с Директива 2006/118/ЕС и Ръководство № 18 за статус на подземни води и тренд оценка.

Високото съдържание на желязо е следствиена корозия на обсадната колона на водоземното съоръжение и по-малко стои в тясна връзка с химико-минералогичния състав на водоносните скали /колекторите/, на фосфати – се дължи главно на използването на торове, на амониеви йони свидетелствува за пряко замърсяване, главно от отпадни води, на нитрати – е свързано главно с пренаторяване на насажденията, животновъдството (лагуни, течни отпадъци).

Таблица: Химично състояние на подземните водни тела в области Хасково и Кърджали за периода 2009 год. – 2011 год. включително

№ по ред	Код ПВТ	Име ПВТ	Оценка на химическото състояние - 2009 год.			Оценка на химическото състояние - 2010 год.			Оценка на химическото състояние - 2011 год.		
			Параметри с концентрации на РС над Стандарта	Параметри с концентрации на РС над ПС	Състояние	Параметри с концентрации на РС над Стандарта	Параметри с концентрации и на РС над ПС	Състояние	Параметри с концентрации на РС над Стандарта	Параметри с концентрации на РС над ПС	Състояние
+ 1	BG3G00000NQ009	Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково	Fe - 0,22 mg/l	Mn - 0,049 mg/l	лошо	Fe - 1,56 mg/l, Mn - 0,102 mg/l, α-радиоакт.- 0,917 Bq/l		лошо	Fe - 0,99 mg/l, Mn - 0,182 mg/l	As - 0,0098 mg/l	лошо
2	BG3G00000Q010	Порови води в Кватернер - река Арда	н.з.	н.з.	добро	н.з.	н.з.	добро	н.з.	н.з.	добро
3	BG3G00000N011	Порови води в Неоген - Свиленград-Стамболово	н.з.	н.з.	добро	н.з.	н.з.	добро		NO3 - 44,07 mg/l	лошо
4	BG3G00000Q012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	Mn - 1,801 mg/l	NH4 - 0,44 mg/l PO4 - 0,45 mg/l	лошо	Mn - 1,775 mg/l		лошо	Mn - 2,764 mg/l PO4 - 0,55 mg/l		лошо
5	BG3G00000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотрайфийска низина	PO4 - 1,36 mg/l		лошо	PO4 - 0,92 mg/l		лошо	PO4 - 1,14 mg/l		лошо
6	BG3G00Pг2023	Пукнатинни води - Крумовград - Кирковска зона	Fe - 0,37 mg/l		лошо	Fe - 0,53 mg/l		лошо	н.з.	н.з.	добро
7	BG3G00Pг2024	Пукнатинни води - Ивайловградски масив	н.з.	н.з.	добро	н.з.	н.з.	добро	н.з.	н.з.	добро
8	BG3G0000Pг2025	Пукнатинни води - Свиленградски масив			Липсва мониторинг			Липсва мониторинг			Липсва мониторинг
9	BG3G0000PгN026	Карстови води - Чирпан - Димитровград	Ca - 154,55 mg/l NO3 - 124,44 mg/l		лошо	Ca - 161,53 mg/l NO3 - 111,81 mg/l		лошо	Ca - 160,78 mg/l NO3 - 108,17 mg/l		лошо
10	BG3G00000Pг028	Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс	н.з.	н.з.	добро	н.з.	н.з.	добро	Pb - 0,0350 mg/l		лошо
11	BG3G0000T12034	Карстови води - Тополовградски масив	NO3 - 61,56 mg/l	Твърдост (обща) - 9,78 mg-equiv/l	лошо	NO3 - 63,38 mg/l	Твърдост (обща) - 9,85 mg-equiv/l	лошо	NO3 - 69,78 mg/l		лошо
12	BG3G00000Pг042	Карстови води - Ардино - Неделински басейн			Липсва мониторинг			Липсва мониторинг			Липсва мониторинг
13	BG3G00000Pг045	Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив			Липсва мониторинг			Липсва мониторинг			Липсва мониторинг

1 4	BG3G00000P046	Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс	н.з.	н.з.	добро	н.з.	н.з.	добро	н.з.	н.з.	Добро
1 5	BG3G000000Q048	Порови води в Кватернер - Свиленград- Стамболово	н.з.	н.з.	добро	н.з.	н.з.	добро	н.з.	н.з.	Добро

- Характеристика на подземните водните тела:

Подземно водно тяло BG3G00000N0009 /Порови води в Неоген - Кватернер – Хасково/

Разположено в северозападната част на Хасковски район, заема Хасковската котловина (северната част на Източни Родопи). Водоносния хоризонт е изграден основно от пясъци, гравелити, песъкливи глини с неоген-кватернерна възраст. Покриващите ПВТ пластовете в зоната на подхранване са глинести пясъци. Цялото ПВТ има площ – 622 кв.км. Средна дебелина на водоносния хоризонт - 8 – 38 м. Среден коеф. на филтрация на ПВТ – 7 м/ден. Среден модул на подзем. отток – 0,8 л/сек/км².

От извършените наблюдения на отделните показатели се установи:

1. Мониторингов пункт при гр. Хасково (Сондаж № 3 - ВС "Хасково 1"):
а) завишение на средногодишното съдържание от стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) на:

- желязо - 0,99 mg/l (стандарт - 0,2 mg/l)

- арсен - 0,0138 mg/l (стандарт - 0,01 mg/l)

б) завишение на средногодишното съдържание от ПС на манган - 0,045 mg/l (ПС - 0,040 mg/l)

Съдържанието на Обща α -радиоактивност през трето тримесечие е 0,333 Вq/l, т.е. е под стандарта за разлика от предходната година.

2. Мониторингов пункт при с. Малево (Кладенец) –

а) завишение на средногодишното съдържание от стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) на:

- сулфати - 347,03 mg/l (стандарт – 250 mg/l)

- манган - 0,318 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l)

б) завишение на средногодишното съдържание от ПС на:

- хлориди - 191,83 mg/l (ПС – 190,96 mg/l)

- твърдост (обща) - 11,48 mg-eqv/l (ПС – 10,25 mg-eqv/l)

- магнезий - 67,94 mg/l (ПС – 64,04 mg/l)

- натрий - 186,72 mg/l (ПС – 154,84 mg/l)

3. Мониторингов пункт при гр. Хасково (ПС - ПБВ - 15 Сондажа - ВС "Източна зона") – не се фиксира завишение на наблюдаваните показатели спрямо ПС.

4. Мониторингов пункт при с. Брягово (ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа) – продължава тенденцията от предходни години на завишени средногодишни съдържания на желязо и манган от стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) съответно: 1,13 mg/l и 1,316 mg/l.

Наблюдава се завишение на средногодишното съдържание на амониеви йони от ПС - 0,488 mg/l (ПС – 0,38 mg/l)

5. Мониторингов пункт при с. Узунджово (ПС-нова) - наблюдава се завишение над ПС на твърдост (обща) и магнезий през трето тримесечие съответно 10,3 mg-eqv/l (ПС - 10,25 mg-eqv/l) и 69,6mg/l (ПС - 64,04 mg/l), но средногодишното съдържание на тези показатели - 7,23 mg-eqv/l и 48,44 mg/l е под ПС.

ПВТ BG3G00000N009 е в лошо химично състояние по показателите желязо, манган и арсен с релевантни стойности съответно 0,99 mg/l ; 0,182 mg/l и 0,0098 mg/l.

Подземно водно тяло BG3G000000Q010 /Порови води в Кватернер - река Арда/

Разположено в южната част на Хасковски район. Алувиалните отложения са образувани от р. Арда и нейните притоци – р. Върбица и р. Перперек. Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, гравелити, глини, валуни с кватернерна възраст. ПВТима площ - 101 кв. км. Средна дебелина на водоносния хоризонт – 5 м. Среден коеф. на филтрация на ПВТ – 90 м/ден. Среден модул на подзем. отток – 2 л/сек/км².

От извършените наблюдения върху химичното състояние на определените параметри в мониторинговите пунктове при с. Странджево – Кладенец и Дренаж, не се фиксира завишение на наблюдаваните показатели спрямо ПС.

.Подземно водно тяло BG3G000000Q010 е в добро химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G000000Q048 /Порови води в Кватернер - Свиленград-Стамболово/

Заема терсата на р. Марица, в нейното долно течение. Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, глини, гравелити с кватернерна възраст. ПВТима площ 145 кв.км. Средна дебелина на водоносния хоризонт - 8 – 12 м. Среден модул на подзем. отток – 4 л/сек/км².

В мониторинговите пунктове при с. Момково (Кладенец - ПС-ПБВ) и гр. Харманли (Кладенец) не се установяват отклонения от ПС на наблюдаваните показатели.

Подземно водно тяло BG3G000000Q048 е в добро химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G000000N011 /Порови води в Неоген - Свиленград-Стамболово/

Разположено е в източната част на Хасковски район. ПВТ заема т.н Свиленградско понижение, което е западната, стеснена част на Долнотракийската низина (наложена депресия), от север и североизток се огражда от Сакар, от юг е източната част на Ибредженската хорст антиклинала. Водоносния хоризонт е изграден от пясъци, гравелити, песъкливи глини. ПВТима площ 712 кв.км. Средна дебелина на водоносния хоризонт - 8 – 45 м. Среден коеф. на филтрация на ПВТ - 1 – 140 м/ден. Подхранва се основно от инфилтриралите се валежи, по-слабо от реките и деретата и водите от подложката. Среден модул на подзем. отток – 1 л/сек/км².

В мониторингов пункт при гр. Любимец (Сондаж - Винарска къща "Сакар") средногодишното съдържание на нитрати - 44,07 mg/l е над ПС (38,28 mg/l).

Подземно водно тяло BG3G000000N011 е в лошо химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G000000Q012/Порови води в Кватернер - Марица Изток/

В Хасковски район попада една съвсем малка част /тясна ивица по поречието на р. Сазлийка/. Цялото ПВТима площ 752 кв.км. Водоносния хоризонт е изграден от чакъли, пясъци, глини с кватернерна възраст. Средна дебелина на водоносния хоризонт - 40 м. Среден коеф. на филтрация на ПВТ - 0,075 – 110 м/ден. Подхранването става от реките, валежите и поливните води. Среден модул на подзем. отток – 3 л/сек/км².

В мониторингов пункт при гр. Симеоновград (Кладенец ПС) се фиксира завишение на средногодишното съдържание от стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) на:

- манган - 2,764 mg/l (стандарт – 0,05 mg/l)
- фосфати - 0,55 mg/l(стандарт – 0,5 mg/l)

Подземно водно тяло BG3G000000Q012 е в лошо химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G000000Q013 /Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина/

В Хасковски район е съвсем малка част от него /най-югоизточните му части/. Като цяло водоносния хоризонт е изграден основно от пясъци, песъкливи глини, песъкливи гравелити с кватернерна възраст.Цялото ПВТима площ 2727 кв.км, средна дебелина на водоносния хоризонт 1-20 м. Среден коеф. на филтрация на ПВТ – 75 м/ден. Подхранва се от реките и деретата притоци на р. Марица, от инфилтриралите се валежи и поливни води, от карстовите води на южната оградна верига, които подземно се изливат в алувия. Среден модул на подзем. отток - 4,1 л/сек/км²

В мониторингов пункт при с. Скобелево (Кладенец – ПС) продължава тенденцията от предходните години на завишени съдържания на фосфати (в отделни проби над 2,5 пъти) спрямо стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) - 0,5 mg/l, средногодишното съдържание за този показател е 1,14 mg/l.

На територията на Хасковски район подземно водно тяло BG3G000000Q013 е в лошо химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G00PtPg2023 /Пукнатинни води - Крумовград - Кирковска зона/

ПВТ е разположено в Източните Родопи, заема южната част на Хасковски район. Водоносния хоризонт е изграден от органогенни варовици - кавернозни, варовити пясъчници, мергели, мрамори, калкошисти с протерозойска и палеогенска възраст. ПВТима площ - 217 кв. км. Среден коеф. на филтрация на ПВТ - 0,016 - 0,08 м/ден. Среден модул на подзем. отток – 0,5 л/сек/км².

В мониторингов пункт при с. Кандилка (Извор - ПС "Кандилка") се наблюдава завишение над ПС на фосфати през трето тримесечие - 0,427 mg/l (ПС - 0,389 mg/l), но средногодишното съдържание на този показател - 0,218 mg/l е под ПС.

При показателя желязо за разлика от предходни години не се наблюдават завишения над ПС.

Подземно водно тяло BG3G00PtPg2023 е в добро химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G00PtPg2024 /Пукнатинни води - Ивайловградски масив/

ПВТ е разположено в югоизточната част на Хасковски район. Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, варовици, калкошисти, варовити пясъчници, мергели с протерозойска и палеогенска възраст. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са изградени от пясъци, пясъчници, конгломерати, туфи, туфити, туфозни пясъчници, рифови варовици, метаседименти и метавулканисти. ПВТима площ - 191 кв. км. Среден модул на подзем. отток – 0,4 л/сек/км².

В мониторингов пункт при с. Камилски дол (Извор – ПС) не се фиксира завишение на наблюдаваните показатели спрямо ПС.

Подземно водно тяло BG3G00PtPg2024 е в добро химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G0000Pg2025 /Пукнатинни води - Свиленградски масив/

ПВТ се разкрива в северната страна на западната, стеснена част на Долнотракийската низина. Разположено е в източната част на Хасковски район. Водоносния хоризонт е изграден от мергели, пясъкливи мергели, варовици, пясъкливи варовици, пясъчници, конгломерати - напукани, брекчоконгломерати с палеогенска възраст. ПВТима площ - 48 кв. км. Среден модул на подзем. отток – 0,3 л/сек/км².

През 2011 год. няма наблюдение върху химичното състояние на подземните води на това тяло.

Подземно водно тяло BG3G0000PgNo26 /Карстови води - Чирпан – Димитровград/

В Хасковски район е само югоизточната част от това ПВТ, заема северозападната му част. Водоносния хоризонт е изграден от пясъкливи, глинести и органогенни варовици, мергели с палеогенска /еоцен/ възраст. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са пясъци, чакъли, глини, конгломерати, туфи, туфити, туфозни пясъчници, рифови варовици. Цялото ПВТима площ 1066 кв.км. Среден модул на подзем. отток – 1,5 л/сек/км².

От извършените наблюдения на отделните показатели се установи :

В мониторингов пункт при гр. Хасково (Сондажи на КГМР) се наблюдава завишение над ПС на калций през трето тримесечие – 148 mg/l (ПС - 124,13 mg/l), но средногодишното съдържание на този показател - 106,81 mg/l е под ПС.

В мониторингов пункт при с. Великан (Кладенец - дом Ангел Тенев):

а) завишение на средногодишното съдържание от стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) на:

- твърдост (обща) - 12,73 mg-eqv/l (стандарт – 12mg-eqv/l)

- калций - 214,75 mg/l (стандарт - 150 mg/l)

- нитрати - 184,75 mg/l (стандарт - 50 mg/l)

Продължава тенденцията от предходната година на високи съдържания на тези показатели.

б) сулфати показват отклонение от ПС (190,48mg/l) през цялата година и средногодишното съдържание е 224,25 mg/l.

На територията на Хасковски район ПВТ BG3G0000PgNo26 е в лошо химично състояние по показателите калций и нитрати с релевантни стойности съответно 160,78 mg/l и 108,17 mg/l.

Подземно водно тяло BG3G0000Pg028 /Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс/

ПВТ е разположено в централната и южна част на Хасковски район, обхваща палеогенските отложения в Източни Родопи. Водоносния хоризонт е изграден от риолити, латити, андезити, базалти, туфи, туфити, пясъчници, алевролити, гравелити, конгломерати, брекчи, брекчо-конгломерати, мергели, органични варовици. ПВТима площ - 3228 кв. км. Среден модул на подзем. отток – 0,3 л/сек/км².

В мониторингов пункт при с. Миладиново (Извор):

а) калций показва отклонение от ПС (125,06mg/l) през трето тримесечие - 145mg/l, но средногодишното съдържание - 115,71 mg/l е под ПС.

б) нитрати са със съдържания над стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) почти през цялата година и средногодишното съдържание е 57,37 mg/l.

В мониторингов пункт при с. Паничково (Извор):

а) показателя рН показва постоянна тенденция (и от предходни години) настойности под 6,5.

б) завишение съдържанието на олово - 0,0694 mg/l от стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) – 0,01 mg/l.

Релевантната стойност на олово е 0,0350 mg/l, т.е. над стандарта за този показател и ПВТ BG3G0000Pg028 се класифицира в лошо химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G0000T12034 - /Карстови води - Тополовградски масив/

В североизточния край на Хасковски район е само западната част на това ПВТ. Водоносния хоризонт е изграден от варовици-кавернозни, мраморизирани варовици и доломити. Цялото ПВТима площ 315 кв.км.

В мониторингов пункт при с. Кап. Петко войвода (Извор "Славков извор") от извършените наблюдения на отделните показатели се установи:

а) нитрати – продължава тенденцията от предходни години на съдържания над стандарта според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (измен. ДВ, бр.2 от 2010 год.) - средногодишно съдържание за този показател е 69,78 mg/l (стандарт - 50mg/l).

б) желязо – през второ тримесечие се фиксира съдържание над стандарта - 0,498mg/l, но средногодишно съдържание е 0,133 mg/l, т.е. под ПС (0,153mg/l)

в) твърдост (обща) и калций – през годината се наблюдават в единични проби съдържания над ПС, но средногодишно съдържание за тези показатели съответно - 9,1 mg-eqv/l и 110,75mg/l са под ПС – съответно 9,70 mg-eqv/l и 124,13mg/l.

На територията на Хасковски район ПВТ BG3G0000T12034 е в лошо химично състояние по показателя нитрати - средногодишно съдържание 69,78 mg/l.

Подземно водно тяло BG3G0000Pto42 /Карстови води - Ардино - Неделински басейн/

ПВТ заема най-югозападната част на Хасковски район, има меридионално разположение. Водоносния хоризонт е изграден от мрамори, калкошисти, амфиболити, кварцити с протерозойска възраст. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са изградени от гнайси, мигматити, гранитогнайси, шисти. ПВТима площ - 68 кв. км. Среден модул на подзем. отток – 1 л/сек/км².

През 2011 год. не е предвидено наблюдение върху химичното състояние на това ПВТ.

Водно тяло BG3G0000Pto45 /Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив/

ПВТ е разположено в източната част на Хасковски район. Водоносния хоризонт е изграден от гранити, амфиболити, мусковитови и двуслюдени гнайсошисти, шисти, лептинити. ПВТима площ - 1462 кв. км Среден модул на подзем. отток – 0,3 л/сек/км².

ПВТ е в слабо населен район, черпенето е малко, не е добре изучено, на този етап няма мониторингови точки за наблюдение на химичното състояние на подземните води.

Подземно водно тяло BG3G0000Pto46 /Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс/

ПВТ е разположено в югозападната и южна част на Хасковски район, обхваща части от Централни и Източни Родопи. Водоносния хоризонт е изграден от гнайсошисти, гранитизирани биотитови и двуслюдени гнайси, мигматити, шисти. ПВТима площ - 4367 кв. км. Среден модул на подзем. отток – 1 л/сек/км².

В мониторингов пункт при с. Дрангово (Извор (Чешма) не се фиксират отклонения от ПС на наблюдаваните показатели.

Подземно водно тяло BG3G0000Pto46 е в добро химично състояние.

4. Състояние на хидротехническите съоръжения

Състояние на хидротехническите съоръжения / диги, язовири, стени/

- Състояние на хидротехническите съоръжения в област Хасково

На 18.03.2011 г.комисията посети общ.Димитровград и провери следните обекти:

1.Разрушен праг и дясна берма на корекция на р.Марица на км.114+800 в землището на с.Скобелево.

2.Разрушена подпорна стена при десен опорен устой на мост на р.Марица на път III-807 км.7+600 Скобелево-Чирпан.

3.Ерозия на десен бряг на р.Марица при кариера за изземване на наноси при км.108+00 в землището на с.Ябълково-През 2010 г. Не са констатирани нови ерозионни процеси на посочения участък.

4.Разрушен праг и дясна берма на корекция на р.Марица при км.107+500 в землището на с.Ябълково.

На 29 .03.2011 г.комисията посети общ.Свиленград ,Любимец,Харманли и Хасково и провери следните обекти:

1.Корекция на р.Марица при границата,обрасла с растителност лява берма и дига 0 до 2+250 км.

2.Р.Каламица-прииждане и заливане на път Е-80,ГКПП"К.Андреево",800 дка. Земеделски земи,ОПС"К.Андреево"-1.

3.Яз."Иваново"-общ.Харманли.

4.Корекция на р. Харманлийска,обрастване с растителност от км.23+500 до км. 24+000,преливане на лява дига и заливане на 4000 дка. ,разрушена дясна берма на км.22+700

5.Ерозия на ляв бряг на р.Марица в зем лицето на с. Шишманово.

6.Лява дига на р. Бисерска и речното корито от км.1+000 до км.4+500.

Проверки на водни обекти съгласно заповед РД-11-142/16.03.2011 г.на Областен управител област Хасково и във връзка с заповед №Р-22 09.02.2011 г.на Министерски съвет.

На 10.04.2011 г.Междуведомствена комисия, назначена със заповед РД-11-142/16.03.2011 г.посети следните обекти:

1.р.Марица-тъй като в заповедта не е указано какво точно трябва да се провери по р.Марица, която за общ.Димитровград започва отначалото на землището на с.Скобелево и свършва в края на землището на с.Райново, комисията обърна внимание на следните места.

*Ерозия на десен бряг на р.Марица в близост до моста за гр. Чирпан-пътIII-807на км.7+600 и скъсан бент преди моста.

*Застрашени устой и подпорна стена на моста.

*Ерозия и скъсан бент на десен бряг на р.Марица при кариера за добив на инертни материали в землищета на с.Ябълково.

*Ерозия на десен бряг на р.Марица при вододайната зона за гр.Хасково при ПС»Ябълково»-застрашен е кладенец № 30.

*Крумска тераса –брегът е нисък и при високи води могат да се залееят кладенците от вододайната зона на Димитровград.Необходимо е изграждане на защитна дига.

2.Всички останали реки-р.Каяклийска, р.през Г.извор и Добрич, р.Каснаково, р.през с.Воден и Черногорово, р.Мартинка, р.Арпадере са за почистване на отделни участъци, както в населените места, така и извън населените места. В участък от

р.Меричлерска в кв.Изток е изграден насип от пръст, която е добита при ремонтни работи на»ВиК»дружеството. Този насип отчасти предпазва дворовете от наводняване при високи води.За р.Мартинка се изпълнява проект на общ.Димитровград за напояване в защитена зона»Злато поле».За изпълнението на проекта от фирма»Аква»з-Хасково на общ.Димитровград има издадени разрешителни за ползване на ВО и водоползване и разрешително за строеж №31/10.09.2009 г.

3.Комисията посети и сгуруотвалите «Горен бюк» и »Галдушки ливади»на ТЕЦ»Марица»з и констатира,че сгуруотвала който в момента не работи се оросява с подвижна оросителна система,която се и разширява,а работещия-«Горен бюк» в момента няма водно огледало,тъй като то се създава когато се излива отпадъчната компонента,което става по график.

Състояние на хидротехническите съоръжения в област Кърджали

Язовирни стени

Потенциално опасни язовири (по общини):

Проверки се извършват от междуведомствени комисии (с участие на БД) по заповед на областния управител, съгласно законодателството – пролетни и есенни проверки. Най – често се констатира наличие на растителност по мокър и сух откос, както и неподдържани преливници. Поставените предписания за почистване на растителността се изпълняват.

В резултат на извършвания контрол облекчителните съоръжения на потенциално опасните язовирни стени се поддържат в добро състояние.

1. Община Кърджали:

- язовир Жинзифово/ потенциално опасен, общинска собственост; добро състояние;
- яз. Висока поляна/ потенциално опасен, общинска собственост; добро състояние;
- яз. Мургово/ потенциално опасен, общинска собственост; добро състояние;
- яз. Невестино/ потенциално опасен, общинска собственост;
- яз. Соколяне/ потенциално опасен, общинска собственост- добро състояние;

2. Община Черноочене:

- яз. Даскалово1/ потенциално опасен, собственост НС ЕАД; добро състояние;
- яз. Даскалово2/ потенциално опасен, собственост НС ЕАД; добро състояние;
- яз. Минзухар/ потенциално опасен, собственост НС ЕАД; добро състояние;
- яз. Ястреб/ потенциално опасен, собственост НС ЕАД; добро състояние;
- яз. Петелово/ потенциално опасен, собственост НС ЕАД; добро състояние;
- яз. Пчеларово1/ потенциално опасен, собственост НС ЕАД; добро състояние;
- яз. Пчеларово2/ потенциално опасен, собственост НС ЕАД; добро състояние;

3. Община Момчилград:

- яз. Нановица1/ потенциално опасен, собственост НС ЕАД; добро състояние;
- яз. Нановица2/ потенциално опасен, собственост НС ЕАД; добро състояние;
- яз. Момина сълза/ потенциално опасен, собственост НС ЕАД; добро състояние;

4. Община Джебел:

- яз. Вълкович/ потенциално опасен, частна собственост; добро състояние;
- яз. Слънчоглед/ потенциално опасен, собственост “Земинвест”; добро състояние;
- яз. Плазище/ потенциално опасен, собственост “Земинвест”; добро състояние;

5. Община Крумовград:

- яз. Сливарка1/ потенциално опасен, собственост “Земинвест”- основен изпускател в изправност;

- яз. Сливарка1/ потенциално опасен, собственост "Земинвест"- основен изпускател в изправност;

6. Община Кирково:

- яз. Бенковски/ потенциално опасен, собственост "Земинвест"/ НС- основният изпускател не работи- отворена е байпасна връзка Ф400 ; преливник- добро състояние; стената не е компрометирана- добро състояние;

- яз. Домище/ потенциално опасен, собственост "Земинвест"- основен изпускател в изправност- отворен; добро състояние;

- яз. Пенковци/ потенциално опасен, собственост "Земинвест"- основен изпускател в изправност- отворен; добро състояние;

Язовири по приложение 1 от Закона за водите:

Проверки се извършват от междуведомствени комисии (с участие на БД) с цел изготвяне на аварийни планове. Минимум два пъти годишно се извършват самостоятелни проверки от БД, съгласно законодателството.

- Язовир Боровица - „ВиК”ООД – гр.Кърджали– видимо добро състояние;

- Язовир Кърджали -НЕК ЕАД– има доклад за извършен технически контрол; добро състояние;

- Язовир "Студен кладенец" НЕК ЕАД- има доклад за извършен технически контрол; добро състояние;

Корекции, прагове и укрепване на брегове

Титуляр	Воден обект	Община	Пояснение
"НЕК" ЕАД - клон ВЕЦ група Родопи	яз.Студен кладенец	Крумовград	ВЕЦ "Студен кладенец" – изграден на кота 160,0 м, след язовирната стена на яз. "Студен кладенец", с инсталирана мощност 64 000 кВт и нетен напор 57,5 м
"НЕК" ЕАД - клон ВЕЦ група Родопи	яз.Кърджали	Кърджали	ВЕЦ "Кърджали" – изграден на кота 232,5 м, до язовирната стена на яз. "Кърджали", над гр. Кърджали с инсталирана мощност 106 400 кВт и нетен напор 85,0 м
Али Ферад Бекир и Халим Басри Рюстем	р.Кокез дере	Черноочене	водохващане кота 441,00 м; МВЕЦ "Кокез дере" на левия бряг р.Кокез дере на кота 413,00 м, 205 кВт, нетен пад 25,92 м
ЕТ "Анри – 64 – Андрей Кехайов"	р.Върбица	Кирково	на реката, р.Неделинска и други 3 притока ,Участък от р. Върбица южно от с. Пресека, започващ от съществуващия праг на р. Върбица на км 0+000 до км 1+912
Община Кърджали	Циганско дере	Кърджали	Корекция на дерето
Министерство на Регионалното Развитие и Благоустройството	р.Арда	Кърджали	укрепване бреговете в средния участък на реката с изграждане долен яз в края на средния участък – пред ЖП моста
Община Момчилград	р.Нановишка, (Буюк дере)	Момчилград	изграждане на дънен праг над дренажно водохващане за питейно-битово водоснабдяване и надлъжно защитно съоръжение от габиони по десен бряг;Участък от р. Върбица южно от с. Пресека, започващ от съществуващия праг на р. Върбица на км 0+000 до км 1+912
Община Кирково	р.Върбица	Кирково	изграждане на Противофилтрационен праг-Участъка от р. Върбица с дължина 500 м нагоре срещу течението от моста за

			с.Дрангово и 500 м от него надолу по течението.
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	яз.Бенковски	Кирково	напояване
Общинска администрация гр.Джебел	р.Казаците	Джебел	допълнително питейно-битово водоснабдяване
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	яз.Карамфил	Крумовград	напояване
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	яз.Петелово	Черноочене	напояване
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	яз.Лале	Момчилград	напояване
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	яз.Званица	Кърджали	напояване
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	яз."Нановица-2"	Момчилград	напояване
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	яз."Нановица-1"	Момчилград	напояване
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	яз.Даскалово	Черноочене	напояване
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	яз.Даскалово-2	Черноочене	напояване
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	р.Върбица	Момчилград	напояване
"Напоителни системи"ЕАД-клон Хасково	р.Арда	Крумовград	напояване
Община Момчилград	р.Косма дере	Момчилград	допълнително питейно-битово водоснабдяване
Община Кирково	р.Пазлашко дере (водосбор на р.Казълач, приток на р.Върбица)	Кирково	изграждане на язовирна стена
Община Момчилград	р.Нановишка (Буюк дере)	Момчилград	водоползване от повърхностни води – питейно-битово водоснабдяване
Община Момчилград	р.Нановишка, (Буюк дере)	Момчилград	изграждане на дънен праг над дренажно водохващане за питейно-битово водоснабдяване и надлъжно защитно съоръжение от габиони по десен бряг
Министерство на Регионалното Развитие и Благоустройството	р.Арда	Кърджали	укрепване бреговете в средния участък на реката с изграждане долен яз в края на средния участък – пред ЖП моста
"В и К" ООД – гр. Кърджали	р.Козма дере	Момчилград	Съществуващо речно водохващане за допълнително питейно-битово водоснабдяване на с. Равен

5. Оценка за състоянието на повърхностните и подземни води на територията на РИОСВ-Хасково

Резултатите от ежегодния мониторинг потвърждават извода, че основен проблем за региона, водещ до замърсяване на повърхностните (а понякога и подземните) води е заустването на непречистени отпадъчни води от канализационните системи на населените места. На територията, контролирана от РИОСВ – Хасково през декември 2010г. беше въведена в експлоатация ГПСОВ - гр.Димитровград, а през 2011г и ГПСОВ-гр.Хасково. Като успех както за операторите, така и за РИОСВ – Хасково през 2011г може да се отбележи констатираното спазване на нормите от ПСОВ за Северна индустриална зона - Хасково на „Каменица”АД – Пивоварен завод гр.Хасково за доста дълъг период от време (до края на месец август); и въведената в експлоатация ПСОВ на „Галус”АД, София, третираща силно замърсените отпадъчни води, формирани при гушенето на патици от комплекса до с.Войводово. Тези съоръжения ще допринесат за подобряване на екологичното състояние на р.Хасковска, р.Харманлийска и р.Марица.

През 2011г. забележимо нарастна и активността на общинските администрации и на останалите градове за подготовка на проекти и кандидатстване за финансиране на изграждането на ПСОВ и канализационни и водопроводни участъци, където е допустимо. Съгласуван от Областен експертен съвет и внесен за финансиране в МОСВ е идеен проект за ПСОВ на гр.Свиленград, завършен е и идеен проект за гр.Кърджали. Подготвят се проекти или искания за техническа помощ и от други общини.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ

Общата територия, контролирана от РИОСВ-Хасково възлиза на 826344 ха. От тях земеделските земи са 440413ха. Размерът на горския фонд е 348426 ха.

2. Замърсяване на почвите с тежки метали и металоиди

РЛ-Хасково осъществява мониторинговата дейност в пунктовете за наблюдение и контрол от подсистема „Земи и почви" от НАСЕМ. Пунктовете, от които се извършва пробонабирането на почвени проби са определени от ИАОС, гр. София. Те са разположени на цялата територия на РИОСВ и са в зависимост от източниците на замърсяване.

Източник - промишленост.

Пробонабирането се извършва в следните пунктове:

Пункт № 101, землище на с. Добрич, общ. Димитровград

Пункт № 102, землище на с. Крум, общ. Димитровград

Пункт № 103, землище на гр. Димитровград

Пункт № 104, землище на с. Опалченско, общ. Кърджали

Пункт № 105, землище на с. Вишеград, общ. Кърджали

Пункт № 106, землище на с. Доброволец, общ. Кърджали

Пункт № 107, землище на с. Вишеград, общ. Кърджали

Пункт № 108, землище на с. Гледка, общ. Кърджали

Пункт № 109, землище на с. Орешница, общ. Кърджали

Пункт № 110, землище на с. Звездалина,, общ. Кърджали

Източник – напояване

Пробонабирането се извършва в следните пунктове:

Пункт № 301, землище на с. Черногорово, общ. Димитровград
Пункт № 302, землище на с. Перперек, общ. Кърджали
Пункт № 303, землище на с. Широко поле, общ. Кърджали
Пункт № 304, землище на с.Боровица, общ. Кърджали

Източник - химизация на селското стопанство

Пробонабирането се извършва в следните пунктове:
Пункт № 201, землище на с. Изворово, общ. Харманли
Пункт № 202, землище на с. Орлово, общ. Хасково
Пункт № 203, землище на гр. Свиленград
Пункт № 204, землище на с. Тънково, общ. Стамболво
Пункт № 205, землище на с. Ново село, общ. Свиленград
Пункт № 206, землище на гр. Момчилград
Пункт № 207, землище на с Звезден, общ. Кърджали
Пункт № 208, землище на с. Орешница, общ. Кърджали
Пункт № 209, землище на с. Скърбино, общ. Кърджали
Пункт № 210, землище на с. Глухар, общ. Кърджали

Източник – автотранспорт

Пробонабирането се извършва в следните пунктове:
Пункт № 401, землище на гр. Хасково
Пункт № 402, землище на гр. Димитровград
Пункт № 403, землище на с. Горски извор, общ. Димитровград
Пункт № 404, землище на с. Горски извор, общ. Димитровград
Пункт № 405, землище на с. Черноочене, общ. Черноочене
Пункт № 406, землище на с.Черноочене, общ. Черноочене

През есента на 2011 г. е извършено пробонабиране от пунктовете от новия почвен мониторинг съгласно план-графика на ИАОС – гр. София

Пункт № 250, землище на с. Сираково, общ. Хасково
Пункт № 251, землище на с. Горски извор, общ. Димитровград
Пункт № 252, землище на гр. Мерицлери, общ. Димитровград
Пункт № 268, землище на с. Манастир, общ. Хасково
Пункт № 269, землище на с. Узунджово, общ. Хасково
Пункт № 270, землище на с. Голямо Асеново, общ. Димитровград
Пункт № 286, землище на с. Ръженово, общ. Маджарово
Пункт № 287, землище на с. Славяново, общ. Харманли
Пункт № 288, землище на с. Поляново, общ. Харманли
Пункт № 289, землище на с. Калутерово, общ. Симеоновград
Пункт № 305, землище на с. Пашкул, общ. Ивайловград
Пункт № 306, землище на с. Бориславци, общ. Маджарово
Пункт № 307, землище на с. Черна могила, общ. Харманли
Пункт № 308, землище на с. Рогозиново, общ. Харманли
Пункт № 324, землище на с. Свирачи, общ. Ивайловград
Пункт № 325, землище на гр. Свиленград
Пункт № 326, землище на с. Васково, общ. Любимец
Пункт № 343, землище на с. Равна, общ. Любимец
Пункт № 230, землище на с. Богатино, общ. Ардино
Пункт № 231, землище на с. Куцово, общ. Черноочене
Пункт № 232, землище на с. Ночево, общ. Черноочене
Пункт № 246, землище на с. Яковица, общ. Крумовград
Пункт № 247, землище на с. Овчево, общ. Джебел
Пункт № 248, землище на с. Петлино, общ. Момчилград
Пункт № 249, землище на с. Патица, общ. Черноочене
Пункт № 265, землище на с. Ралци, общ. Момчилград

Пункт № 266, землище на с. Татул, общ. Момчилград
Пункт № 267, землище на с. Кокиче, общ. Кърджали
Пункт № 284, землище на с. Гулия, общ. Крумовград
Пункт № 285, землище на с. Джанка, общ. Крумовград
Пункт № 304, землище на с. Стражец, общ. Кърджали

Пунктовете са определяни, като са съобразени с типа на почвите, начина на трайно ползуване и културите, които се използват. Определени са им географски координати, които образуват мрежа от 16Х16 км един от друг. Пробите са анализирани от РЛ- Хасково към ИАОС по следните показатели: рН, олово, кадмий, мед, цинк, арсен, въглерод, азот, фосфор, пестициди, обемна плътност, никел и хром. Замърсени почви с тежки метали (олово, мед, цинк) над ПДК има само за пункт №303 с. Широко поле, община Кърджали: цинк - 1.69 пъти над ПДК, олово - 1.19 пъти над ПДК.

3. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

През последните години преустановиха работа някои от големите минно-добивни мощности в района, като например оловно-цинковите рудници в района на гр.Маджарово и въгледобива около Димитровград.

Силен интерес от страна на чуждестранни и български инвеститори представлява района на Източни Родопи, където са обособени няколко големи лицензионни площи за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми. За региона на РИОСВ-Хасково общия размер на нарушените от миннодобивни дейности до момента терени е около 1700 ха. По-голяма част от тях /около 1200 ха/ са пропадания на земи над стари минни изработки на “Мини Маришки басейн” ЕООД-Димитровград. Времетраенето на предстоящата им рекултивация в голяма степен е свързано с темповете на финансиране на предвидените мероприятия.

Общо нарушени терени в резултат на минно-добивните дейности в района през 2011 г. – 6.5 ха. Общо рекултивирани площи през годината – 11.5 ха.

4. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/.

През последните години на територията, контролирана от РИОСВ-Хасково залежават около 861079 кг. в твърдо състояние и 122511 л.в течено състояние забранени за употреба пестициди. От направените проверки се установи, че те се съхраняват в 30 бр.складове разположени в 8 общини. До момента със средства от МОСВ-ПУДООС са изградени и отремонтирани централизирани складове за съхранение на растително-защитни препарати в 8 общини. Решени са проблемите за общ. Хасково, общ. Харманли, общ. Любимец, общ. Димитровград, общ. Кирково, общ. Крумовград, общ. Кърджали и общ. Черноочене

Характерно за тях е че те са собственост на съответните общини, а всички пестициди, които се съхраняват в тях са обезопасени и преупаковани. Все още не са решени окончателно проблемите със складовете в общ. Маджарово, общ. Симеоновград, общ. Ивайловград, общ. Джебел и общ. Момчилград. По-голямата част от тях са собственост на бивши земеделски кооперации, а някои от тях са и частна собственост, те са в лошо състояние, неохраняеми и наличните в тях растително-защитни препарати създават потенциална опасност от инциденти и замърсяване на околната среда.

На територията на РИОСВ се извършва почвен мониторинг за замърсяване на почвите с пестициди. Пунктовете се определят от ИАОС – София. Анализите се извършват в РЛ – Хасково към ИАОС. През 2011г не са констатирани замърсявания на почвите с пестициди.

5. Замърсяване на почвата с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти.

Замърсяванията се дължат предимно на аварии при катастрофи или на инцидентни разливи и течове в складовите стопанства за нефтопродукти. През 2011г. на територията на РИОСВ - Хасково замърсяване с нефтопродукти не е констатирано.

6. Ерозия на почвите

Ерозията е процес, който механично уврежда почвите, като унищожава хумусния слой, което води до намаляване на почвеното плодородие ежегодно.

Всяка година ерозията е бич за повечето от половината земеделски земи в България. За района на Хасковска и Кърджалийска област на засилена водна ерозия са подложени над 150 хил.дка. земи, основно в Кърджалийски регион (общини Кърджали, Момчилград, Крумовград, Черноочене, Кирково).

До голяма степен активната водна ерозия в Кърджалийско бе намалена и овладяна с извършеното през миналите години широко мащабно залесяване - залесени над 1 млн.дка нови гори и проведени противоерозионни технически мероприятия.

В равнинната част на региона Горнотракийската равнина, в поречието на р.Марица и на слабо наклонени предпланински възвишения на Източните Родопи, водната ерозия е изразена в по-малка степен поради естественото затревяване и самозалесяване на земите, които не се обработват.

През 2011 г. година не са финансирани проекти против ерозията и не са известни такива, които се изпълняват на контролираната от РИОСВ - Хасково територия. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от МЗХ.

7. Засоляване и вкисляване на почвите.

Вкисляване - изградени са опорни пунктове за мониторинг от НАСМОС.

Пробонабрани и анализирани са 32 броя почвени проби в пунктове Любимец, общ. Любимец и с. Глухар, общ. Кърджали, с. Крепост, общ. Димитровград и с. Узунджово, общ. Хасково. Пробонабирането се извършва от 4 точки за всеки пункт в две дълбочини – 0 – 20 см и 20 – 40 см – веднъж годишно – есен. От извършените анализи за вкисляване на почвите не са установени стойности застрашаващи почвеното плодородие.

8. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност

Общата замърсена площ възлиза на над 60 дка., която представлява незаконни сметища в над 90 населени места от региона на РИОСВ.

На територията контролирана от РИОСВ – Хасково има образувани множество нерегламентири и криминални сметища със строителни и битови отпадъци, които замърсяват и увреждат почвите на региона.

9. Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ - Хасково

Почвата е повърхностният рохкав слой от земната кора на сушата, образуван под действието на много фактори, която притежава свойството плодородие. На контролираната от РИОСВ - Хасково територия са разположени едни от най плодородните почви в страната. Затова дълг на всеки, който използва почвата, като средство за производство или и действа по друг начин да я опазва от увреждане и замърсяване, като по този начин гарантира ефективна защита на човешкото здраве и естествените почвени функции. През последните години се наблюдава тенденция към намаляване замърсяването на почвите. Това се отнася основно за земеделските земи и се дължи на кризата в земеделието, а от тук ограниченото ползуване на пестициди и торове.

Съществуващите процедури по промяна предназначението на земеделските земи с участието на РИОСВ са гаранция, че няма да се изземват плодородни земи за строителство и за неземеделски нужди. За 2011г. РИОСВ-Хасково има участие в 9 бр. комисии за смяна предназначението на земята. В това отношение бяха предложени 830 дка.селскостопанска земя предимно за изграждане на складове, жилищни сгради за собствени нужди, заведение за обществено хранене бензиностанции и др. С процедурите на ОВОС се осъществява превантивна дейност по опазване на почвите от замърсяване, както на действащи обекти, така и на инвестиционните проекти.

По отношение опазване на почвите през 2011г. трябва да се отбележи и значителното намаляване палежите на стърнища.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

1. Защитени територии

Територията, за която отговаря Инспекцията е в югоизточната част на България, обхваща Хасковска и Кърджалийска области. От декември 2009г. община Ардино е изключена от териториалния обхват на РИОСВ-Хасково и е прехвърлена към РИОСВ-Смолян, с което контролираната от нас площ намалява от 8046 км² на приблизително 7707 км².

Районът на Инспекцията включва източна Тракийска низина, Източни Родопи и югоизточен Сакар. Релефът е преобладаващо хълмист и нископланински, със заоблени била, стръмни склонове прорязани от сухи дерета, с основна надморска височина между 180 и 750 м. Климатът е преходноконтинентален с изразено средиземноморско влияние по поречията на р. Арда и р. Бяла.

Тук са водосборните райони и долните течения на трите основни за южна България реки – Арда, Марица и Тунджа. Другите повърхностни водни обекти на територията на област Хасково са част от Източнобеломорския район и принадлежат към поречие Марица, поречие Арда и поречие Бяла река.

Към момента на територията на РИОСВ–Хасково има 80 защитени територии /ЗТ/, от които 51 природни забележителности /ПЗ/, 4 поддържани, 1 строг резерват и 24 защитени местности /ЗМ/ на обща площ 9641,476 ха /Приложение 1/.

По проект „Пилотна мрежа от малки защитени територии за видове от българската флора по модела „Растителни микрорезервати” на Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания бяха извършени съвместни проверки

на ключови места за видовете Жлезист лопен, Триделнолистен ериолобус, Провански салеп, Тракийски клин и Родопски лопен. Разгледаха се проектозаповедите по предложенията за новите защитени територии „Триделнолистен ериолобус” с. Белополяне, общ. Ивайловград и „Жлезист лопен” с. Браница, община Харманли.

Получените от НСЗП, МОСВ цифрови граници на защитени зони „Ждрелото на р.Тунджа”, „Река Каяклийка”, „Река Меричлерска”, „Родопи-Средни” по Натура 2000 за опазване на природните местообитания бяха предадени с приемопредавателни протоколи на ОСЗ съгласно споразумението между МОСВ и МЗХ. С поддържащите КВС фирми по съдебни райони бяха сключени договори за изготвяне на координатни имотни регистри и проекти за делби. Дейностите по договорите са приети с комисия с приемателни протоколи. Изготвените имотни и координатни регистри, както и проекти за делби в обхвата на горепосочените защитени зони бяха изпратени в МОСВ, Дирекция НСЗП за изготвяне на проектозаповеди.

В КВС бяха актуализирани, коригирани и отразени 22 бр. защитени територии.

Приет бе план за управление на ЗМ “Злато поле”. Част от плана е и разработената програма и проект за управление, в който са заложили необходимите средства за реализиране на дейности, които ще допринесат за опазване на популациите на редки и защитени видове от флората и фауната в местността.

Защитени територии
Приложение 1.

СПИСЪК на защитените територии на територията на РИОСВ-Хасково (Хасковска и Кърджалийска области)						
№	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Територия в ha	Попада в териториалния обхват на сл. общини	Приет план за управление
ОБЛАСТ ХАСКОВО						
1.Община Хасково						
1	"Паламудче"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Хасково	29,5	Хасково	не
2	"Находище на снежно кокиче"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС -Хасково	10,4	Хасково	не
3	"Боаза" /Пролома/	Природна забележителност	ССФ, общ. Хасково, общ. Минерални бани	0,3	общ. Хасково, общ. Минерални бани	не
4	ЗМ "Злато поле"	Защитена местност	ССФ, общ. Хасково, общ. Димитровград	84,8	общ. Хасково, общ. Димитровград	да
2. Община Димитровград						
5	"Пропадналото блато "	Защитена местност	ССФ, общ. Димитровград, обл. Хасково и Общ. Опан, обл. Стара Загора	27.29	общ. Димитровград, обл. Хасково и Общ. Опан, обл. Стара Загора	не
	"Злато поле"	Защитена местност	ССФ, общ. Хасково и Димитровград	84,8	общ. Хасково и Димитровград	да
6	„Нощувка на малък корморан"	Защитена местност	ДГФ, ССФ с. Радиево, гр. Димитровград,	12,824	Общ.Димитровград	не
3. Община Минерални бани						
7	"Борака"	Поддържан резерват	ДГФ, МОСВ	11,1	Общ. Минерални бани	не
8	"Орлова скала"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Хасково	1,5	Общ. Минерални бани	не
9	"Пробития камък"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Хасково	1	Общ. Минерални бани	не

10	"Находище на момина сълза и божур" местност Дренака	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Хасково	3	Общ. Минерални бани	не
11	"Изправения камък" - Олу дере (Дикилиташ)	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Хасково	0,2	Общ. Минерални бани	не
12	"Аида"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Хасково	3,5	Общ. Минерални бани	не
13	"Огледната скала"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Хасково	1,5	Общ. Минерални бани	не
4. Община Стамболово						
14	"Шейтан кюпрю" - родопски силивряк	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Хасково	0,5	Общ. Стамболово	не
15	"Скални ниши" - Меден камък (Кован кая)	Природна забележителност	ДГФ ДГС-Хасково	1,5	Общ. Стамболово	не
16	"Големия сипей"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Хасково	653,9	Общ. Стамболово	не
5. Община Харманли						
17	"Дефилето"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Харманли	127,322	Общ. Харманли	Не
18	"Сазлъка" (находище на блатно кокиче)	Природна забележителност	ССФ, ДГС-Харманли	35,8	Общ. Харманли	не
19	"Бакърлия"	Защитена местност	ДГФ, ССФ, ДГС-Харманли и Свиленград	387,15	Общ. Харманли Общ.Любимец	не
20	"Долмен"	Природна забележителност	ССФ, Общ. Харманли	0,1	Общ. Харманли	не
21	"Водопад Корудере"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Харманли	0,4	Общ. Харманли	не
22	"Кюмюрлука"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Харманли	0,4	Общ. Харманли	не
6. Община Маджарово						
23	"Патронка"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Харманли	180	Общ. Маджарово	не
24	"Меден камък"-Кован кая	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Харманли	78,9	Общ. Маджарово	не
25	"Гюргена"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Харманли	72,4	Общ. Маджарово	не
26	"Момина скала"	Защитена местност	ДГФ, ССФ, ДГС-Харманли, ДГС-Крумовград, Общ. Маджарово	782,03	Общ. Маджарово	не

27	"Черната скала"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Харманли	893,7	Общ. Маджарово	не
7. Община Свиленград						
28	"Лозенски път" (находище на блатно кокиче)	Защитена местност	ССФ, Общ. Свиленград	31,99	Общ. Свиленград	не
29	"Дервишка могила"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Свиленград	33	Общ. Свиленград	не
30	"Находище на див божур"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Свиленград	0,5	Общ. Свиленград	не
31	"Калето"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Свиленград	5	Общ. Свиленград	не
8. Община Любимец						
32	"Долната ова"	Защитена местност	ССФ, частни земеделски земи	30	Общ. Любимец	не
33	"Глухите камъни"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Свиленград	2	Общ. Любимец	не
34	"Меден камък" (Кован кая)	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Свиленград	1	Общ. Любимец	не
35	"Птичи камък"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Свиленград	1	Общ. Любимец	не
	"Бакърлия"	Защитена местност	ДГФ, ССФ, ДГС-Свиленград	387,15	Общ. Любимец	не
9. Община Ивайловград						
36	"Дупката"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Ивайловград	6,5	Общ. Ивайловград	не
37	"Ликана"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Ивайловград	3	Общ. Ивайловград	не
38	"Меандри на Бяла река"	Защитена местност	ДГФ, ССФ, ДГС-Ивайловград, Общ. Ив- град	1531,98	Общ. Ивайловград	не
39	"Хамбар дере"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Ивайловград	101,1	Общ. Ивайловград	не
40	"Находище на градински чай" до р. Марешница	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Ивайловград	10	Общ. Ивайловград	не
41	"Находище на градински чай" до р. Луда река	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Ивайловград	80	Общ. Ивайловград	не
42	"Находище на божур" мест. Халка баир (вр. Победа)	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Ивайловград	15	Общ. Ивайловград	не
43	"Находище на божур"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Ивайловград	0,5	Общ. Ивайловград	не

44	"Пещера" мест. Коджа кае	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Ивайловград	0,8	Общ. Ивайловград	не
45	"Находище на снежно кокиче" мест. Петков баир	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Ивайловград	0,1	Общ. Ивайловград	не
46	"Група вековни чинари" под стената на яз. Ивайловград	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Ивайловград	101,5	Общ. Ивайловград	не
Област Кърджали						
1. Община Кърджали						
47	"Каменните гъби"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Кърджали	3	Общ. Кърджали	не
48	"Скални гъби" (Каменната сватба)	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Кърджали	5	Общ. Кърджали	не
49	"Находище на родопски силивряк"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Кърджали	3,4	Общ. Кърджали	не
50	"Находище на родопска горска майка"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Кърджали	1,7	Общ. Кърджали	не
51	"Реджеб тарла"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Кърджали	0,1	Общ. Кърджали	не
52	"Скален прозорец"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Кърджали	0,2	Общ. Кърджали	не
53	"Находище на венерин косъм" - река Къошдере	Защитена местност	ССФ, Общ. Кърджали	1,5	Общ. Кърджали	не
54	"Юмрук скала"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Кърджали	346	Общ. Кърджали	не
55	"Средна Арда"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Кърджали	420	Общ. Кърджали	не
2. Община Черноочене						
56	"Женда" (Къзъл Чърпъ)	Поддържан резерват	ДГФ, ДС "Женда"	39,9	Общ. Черноочене	не
57	"Елата" м. Келевия дренак	Природна забележителност	ДГФ, ДС "Женда"	0,5	Общ. Черноочене	не
58	"Находище на ела"	Природна забележителност	ДГФ, ДС "Женда"	11,3	Общ. Черноочене	не
59	"Боровете"	Защитена местност	ДГФ, ДС "Женда"	77	Общ. Черноочене	не
3. Община Кирково						
60	"Находище на синя"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Кирково	0,8	Общ. Кирково	не

	хвойна					
61	"Гъбата"	Природна забележителност	ПФ, общ. Кирково	0,02	Общ- Кирково	не
62	"Лъвът"	Природна забележителност	ССФ, общ. Кирково	0,03	Общ- Кирково	не
63	"Гюмюрджински снежник"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Кирково	1926,4	Общ- Кирково	не
4. Община Джебел						
64	"Чамлъка"	Поддържан резерват	ДГФ, РИОСВ-Хасково	5,4	Общ. Джебел	не
65	"Скални образувания" мест. Калето	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Джебел	22,4	Общ. Джебел	не
66	Вековните борове	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Джебел	6,2	Общ. Джебел	не
5. Община Момчилград						
67	"Боровец"	Поддържан резерват	ДГФ, РИОСВ-Хасково	35,9	Общ. Момчилград	не
68	"Вкаменената гора"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Момчилград	7,5	Общ. Момчилград	не
69	"Равен"	Защитена местност	ДГФ, ДГС-Момчилград	4,3	Общ. Момчилград	не
6. Община Крумовград						
70	"Находище на турска леска-Джелово"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Крумовград	4,9	Общ. Крумовград	не
71	"Находище на градински чай"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Крумовград	5	Общ. Крумовград	не
72	"Водопада"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Крумовград	0,2	Общ. Крумовград	не
73	"Душан"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Крумовград	0,1	Общ. Крумовград	не
74	"Мандрата"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Крумовград	0,2	Общ. Крумовград	не
75	"Буреще"	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Крумовград	0,2	Общ. Крумовград	не
76	"Находище на градински чай" м. Дайма	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Крумовград	15	Общ. Крумовград	не
77	"Орешари"	Защитена местност	ДГФ, ССФ, ДГС-Крумовград, общ. Крумовград	55	Общ. Крумовград	не
78	"Рибино"	Защитена местност	ДГФ, ССФ, ДГС-Крумовград общ. Крумовград	66,3	Общ. Крумовград	не

79	“Вълчи дол”	Резерват	ДГФ, ПФ, РИОСВ-Хасково	774,7	Общ. Крумовград	не
	“Момина скала”	Защитена местност	ДГФ, ПФ – ДГС-Крумовград, Община-Крумовград		Общ. Крумовград	не
80	“Шестте пещери”	Природна забележителност	ДГФ, ДГС-Крумовград общ. Крумовград	0,1	Общ. Крумовград	не

Защитени зони

Приложение 2

СПИСЪК на защитените зони на територията на РИОСВ-Хасково (Хасковска и Кърджалийска области)						
№	Наименование	код	Заповед за обявяване	Площ в ha	Статут	
Защитени зони за опазване на дивите птици						
1	Крумовица	BG0002012	№РД-765/28.10.2008г.	11196.42		
2	Студен каладенец	BG0002013	№РД-766/28.10.2008г.	15995.61		
3	Маджарово	BG0002014	№РД-787/25.10.2008г.	3550.23		
4	Бяла река	BG0002019	№РД-575/08.09.2008г.	44623.98		
5	Радинчево	BG0002020	№РД-783/29.10.2008г.	5786.05		
6	Сакар	BG0002021	№РД-758/19.08.2010г.	125707.13		
7	Мост Арда	BG0002071	№РД-784/29.10.2008г.	15022.48		
8	Добростан	BG0002073	№РД-528/26.05.2010г.	83615.52		

9	Марица-Първомай	BG0002081	№РД-909/11.12.2008г.	11505.23	
10	Харманлийска река	BG0002092	№РД-843/17.11.2008г.	4889	
11	Злато поле	BG0002103	№РД-771/28.10.2008г.	409.11	
12	Язовир Ивайловград	BG0002106	№РД-845/17.11.2008г.	19658.25	
Защитени зони за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна					
1	Сакар	BG0000212		13118.21	Приета от Министерски съвет с Решение №661/16.10.2007г
2	Ждрелото на река Тунджа	BG0000217		7856.99	Приета от Министерски съвет с Решение №122/02.03.2007г.
3	Меричлерска река	BG0000287		509.90	Приета от Министерски съвет с Решение №122/02.03.2007г.
4	Река Съзлийка	BG0000425		991.77	Приета от Министерски съвет с Решение №122/02.03.2007г.
5	Банска река	BG0000434		77.30	Приета от Министерски съвет с Решение №122/02.03.2007г.
6	Река Каяклийка	BG0000435		71.40	Приета от Министерски съвет с Решение №122/02.03.2007г.
7	Река Мартинка	BG0000442		722.68	Приета от Министерски съвет с Решение №122/02.03.2007г.
8	Река Марица	BG0000578		14693.10	Приета от Министерски съвет с Решение №122/02.03.2007г.
9	Родопи Средни	BG0001031		154845.53	Приета от Министерски съвет с Решение №661/16.10.2007г.
10	Родопи Източни	BG0001032		217352.95	Приета от Министерски съвет с Решение №122/02.03.2007г
11	Остър камък	BG0001034		15994.31	Приета от Министерски съвет с Решение №122/02.03.2007г

Двурога пчелица (*Ophrys cornuta*)

Блатно кокиче (*Leucojum aestivum*)

Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*) ЗМ“Юмрук скала“Шипоопашата костенурка(*Testudo hermanni*)

2. Биоразнообразие

В региона официално са обявени 124 бр. вековни дървета - предимно летен дъб, най-възрастните от които са на над 500 години.

По-голямата част от територията, за която отговаря РИОСВ–Хасково попада в Източни Родопи. Като място с изключително високо биологично разнообразие ще посочим някои обобщени характеристики.

Източните Родопи заемат малка част от общата площ на България, едва 5,4 % /6005 км²/, но тук са установени множество ендемични редки и защитени растителни и животински видове.

Установени са 1 950 вида растения от 122 семейства, 350 вида пеперуди, 21 вида риби, 10 вида земноводни, 26 вида влечуги, 273 вида птици и 59 вида бозайници.

Преобладаващите флорни елементи са субмедитеранските и евро-азиатските, следвани от медитеранските. Ендемичният флорен елемент е представен от 85 балкански, 20 български и 7 родопски ендемични вида растения. Разпространени са 28 реликтни вида. За 25 вида единствените за страната находища са тук, 23 са включени в Европейския списък на редките, застрашени и ендемични видове /Женева, 1991г./, 12 са глобално редките европейски видове, 37 вида са включени в приложение 2 на Вашингтонската конвенция (CITES), 5 вида – в Бернската конвенция.

От общо 17 вида земноводни за България, тук са установени 10, като от тях 7 са защитени, 4 включени в Бернската конвенция и 2 вида в Световния Червен Лист на IUSN.

Птиците са представени от 273 вида, като 241 са защитени, 77 включени Червената книга на България, 261 в Бернската конвенция, 7 вида са световно застрашени.

Бозайниците са групата с най-много световно застрашени видове. От 59 вида установени в Източните Родопи, 23 са включени в Световната червена листа на IUSN / Международен съюз за защита на природата /, 12 в категорията “ уязвим “, 11 вида в категорията “ полузастрашен”.

В Националната стратегия за опазване на биологичното разнообразие Източните Родопи са определени като територия с “висока” значимост по отношение на видовото си разнообразие, значимостта по отношение на ендемизма, както и наличие на редките таксони.

Наред с Родопите на територията на РИОСВ - Хасково попада и част от Сакар планина, където се срещат около 600 вида висши растения, 44 от които са включени в Червената книга на България. В Сакар защитените територии обхващат орнитологично важни места, които са от световно природозащитно значение и такива с висока консервационна стойност. Те са от изключителна важност за опазването на световно застрашения от изчезване царски орел.

На територията на областта към настоящия момент, официално със заповеди са обявени следните 12 защитени зони по НАТУРА 2000 – Директива 79/409 ЕЕС за опазване на дивите птици: Бяла река, Злато поле, Крумовица, Маджарово, Марица-Първомай, Мост Арда,Радинчево, Студен кладенец, Харманлийска река, яз. Ивайловград, Добростан и Сакар, останалите 11 за опазване на местообитанията на дивата флора и фауна са приети Решение на Министерски съвет /Приложение 2/ и се очаква официалното им обявяване.

Стартира процедура по обявяване на вековно дърво – летен дъб в землището на гр. Харманли по предложение на Община Харманли.

Ежегодно се провежда мониторинг на гнездовите находища на царския орел и на видове включени в системата на НСМБР: блатното кокиче, пърчовка, провански салеп, родопски крем, триделнолистен ериолобус, водна лилия, венерин косъм, дяволски орех и местообитание на черборови гори.

По отношение пожари следва да се отбележи, че през 2011 г. са възникнали значително по-малко пожари спрямо предходните години. Няма значими такива с големи материални щети. По данни на Регионална дирекция по горите- Кърджали през 2011 г. в региона са възникнали общо 36 пожара в горски фонд при което са засегнати общо 3 034 дка., от които 2 506 дка „низов” пожар и 528 дка. с „върхов” пожар. Засегнати са основно държавен и общински горски фонд и много малко гори частна собственост. Няма /не са засегнати/ защитени територии и обекти от мрежата защитени територии съгласно ЗЗТ. Основната причина за допуснатите пожари е проявна небрежност- 29.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общински програми за управление на отпадъците и общински наредби

Съгласно националното и европейското законодателство се изисква разработването на програми за управлението на отпадъците на национално и местно ниво. Въпреки че това изискване не е ново, през последните няколко години законодателството по управление на отпадъците претърпя промени и бяха въведени редица нови изисквания. Законът за управление на отпадъците поставя срок за съобразяване на общинските програми с нововъведените нормативни изисквания. Задължените по ЗУО лица трябва да разработват своите фирмени/общински програми съобразно НПУДО. НПУДО предоставя рамка за местните власти при разработването на политика за управление на дейностите по отпадъците, включително въвеждане и насърчаване на предотвратяване на отпадъци, разделното събиране на битови отпадъци и отпадъци от дейността на публични и търговски обекти, управление на специфичните отпадъчни потоци. Нотификации за превоз на отпадъци във и извън България се извършват при спазване на изискванията на ЗУО, в съответствие с Регламент 1013/2006/ЕО за превоз на отпадъци и подзаконовите нормативни актове. Регламентът позволява да се предприемат необходимите мерки за предотвратяване на превози на отпадъци несъобразени с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците. Изпълнението на заложените в НПУДО мерки и дейности, съобразно формулираните цели за всички сфери от управлението на отпадъците, следва да осигури прилагането на интегрирана и ефективна система за управление на отпадъци на всички нива. Определянето на целите и приоритетите в НПУДО и свързаните с тях мерки в Плана за действие е извършено въз основа на анализ на съществуващото състояние по управление на отпадъците и идентифициране на проблемите в тази област. За всяка от планираните мерки са определени отговорни

институции и индикативни финансови средства за обезпечаване на прилагане на програмата в периода 2009–2013 година.

Кметовете на общини са отговорни за разработването и изпълнението на програми за управление на дейностите по отпадъците за територията на съответната община. Програмите са неразделна част от общинските програми за околна среда и се разработват, приемат и отчитат по реда на Глава пета от Закона за опазване на околната среда. Основните цели, които трябва да бъдат предвидени в общинските програми, са няколко, можем да посочим най-важните от тях, а именно: Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците; третиране на образуваните количества твърди битови отпадъци – количествата които се увеличава всяка година; предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците; увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и др. Общините отчитат годишната дейност по управлението на отпадъците и изпълнението на програмите през първото тримесечие на следващата година, като екземпляр от отчета се изпраща в съответната РИОСВ.

През изтеклата 2011г. в направление ‘Управление на отпадъците и опазване на почвите’ са извършени общо 341 бр. проверки, в това число 13 бр. проверки на обекти работещи с комплексно разрешително и 12 бр комплексни проверки по заповед на Директора на РИОСВ. 167 са проверките на обекти съгласно утвърдения план-график на РИОСВ – Хасково. По-малкият брой планови проверки се дължи основно на големия брой извънредни проверки, които в голяма степен са припокрили планирани проверки.

Броят на проверките направени за отчетния период е двойно по-голям сравнение с техния брой за отминалата 2010г., когато те са 158 бр. Това са фирми, общини и кметства на територията на област Хасково и област Кърджали, контролирани от РИОСВ - Хасково по отношение на правилното третиране на битови, строителни, производствени и опасни отпадъци. За отчетния периода са издадени 377 броя предписания при извършени текущи контролни проверки и във връзка с постъпили жалби. Тук броя на дадените предписания за 2011г. сравнен с тези от изминалата 2010 г. също е по-голям. Издадени 19 разрешения по реда на чл.37 от Закона за управление на отпадъците за дейности, включващи събиране, транспортиране и/или временно съхраняване, предварително третиране, разкомплектоване, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци. Изготвени са 10 регистрационни документа за дейности по събиране, транспортиране и/или временно съхраняване на производствени неопасни отпадъци по чл. 12, ал. 4 от ЗУО. Издадени са 3 броя удостоверения за съответствие на площадките за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, с нормативните изисквания по чл. 54, ал. 4, т. 3 от ЗУО.

В съответствие с чл. 30 от ЗУО са издадени 48 решения за утвърждаване или съгласуване на програми за управление на дейностите по отпадъци. В съответствие с изискванията на чл.11 и чл. 36 от ЗУО и изготвения график за проверка на лицата, които се явяват производители и вносители на опаковани стоки, за разглежданият период са извършени 168 проверки, от които 155 извънредни и 13 планирани. Целта на извънредните проверки е била да се обходят нови обекти от които да бъдат събрани продуктови такси в полза на ПУДООС. Инспекцията дава предписания за заплащане на продуктовата такса, съгласно чл.36, ал.1 от ЗУО (за фирмите, които нямат договори с организации по оползотворяване), а за тези със сключени договори както и тези заплащащи продуктова такса - да представят попълнени

приложенията № 9, 10 и 11 от ПМС № 137/1999 г. за количествата на опаковки. За нарушения на екологичното законодателство служителите в сектора са съставили 6 акта и 6 наказателни постановления на обща стойност 10 500 лв.

2. Битови отпадъци

На територията контролирана от РИОСВ-Хасково съществуват две депа, проектирани и експлоатирани съгласно изискванията на Наредба №8/24.08.2004г, това са депата за твърди битови отпадъци (ТБО) в гр. Харманли и с. Гарваново (общ. Хасково). Предвид Националната програма за управление на отпадъците (2003 – 2007г.) общините в област Хасково трябва да депонират генерираните ТБО на вече изградените и влезли в експлоатация регионални депа за битови отпадъци - Хасково и Харманли. Общините в област Кърджали, включително община Ивайловград, обл.Хасково прекратиха предсрочно експлоатацията на старите общински депа, старите общински сметища бяха закрити със средства по програма ИСПА мярка 2003/BG/16/P/PE/021, Лот 1 “Регионален център за управление на отпадъците – Кърджали”. Образованите битови отпадъци се извозват към площадката на старото депо на общ.Кърджали. То ще бъде ползвано до изграждането и пускането в експлоатация на първа клетна на РЦУО-Кърджали. Годишната норма на образуваните битови отпадъци на човек от населението варира в границите между 350 и 400 кг./жител/година. Въвеждането в експлоатация на регионални депата за обезвреждане на битови отпадъци допринася за измерване на реалните количества на депонираните отпадъци. Може да бъде прогнозирано стабилизиране на количеството битови отпадъци, в резултат от реализиране на мерките за предотвратяване образуването на отпадъците, разширяване на обхвата на системата за разделно събиране и насърчаване на тяхната повторна употреба, рециклиране и оползотворяване.

От началото на 2011г. започна Прилагане на Наредба № 14 за реда и начина за изчисляване размера на отчисленията и разходване на събраните средства за дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадките на депата за отпадъци от 15.11.2010г и Постановление № 207 на МС от 16.09.2010 г. за определяне на размера и реда за отчисленията по чл. 71е от Закона за управление на отпадъците. При извършване на дейност по обезвреждане на отпадъци чрез депониране всеки собственик на депо е длъжен да осигури пълния размер на средствата за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото съобразно инвестиционния проект и/или проекта за рекултивация на депото чрез отчисления по чл. 71а ЗУО. Средствата, определени в инвестиционния проект и/или проекта за рекултивация на депото, са в размер, който гарантира обезпечаване на дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото. На територията на РИОСВ Хасково всички общини ползващи регионалната система за обезвреждане на твърди битови отпадъци правят отчисления съобразно количествата депониран битов отпадък. През изминалата 2011г. на територията на инспекцията са прекратили експлоатация две общински сметища, това на общ.Свиленград, в местността 'Демир могила', приблизителна заета площ около 50 дка и общинското сметище на Симеоновград с приблизителна заета площ около 12 дка. В системата за организирано сметосъбиране са обхванати приблизително 90 % от населението на двете области Хасково и Кърджали. Регионалното депо, обслужващо общините Хасково, Минерални бани и Димитровград е приело за обезвреждане 33 338 тона битов отпадък. Депо гр.Харманли, обслужващо общините

Свиленград, Любимец, Стамболово, Тополовград, Маджарово и Харманли е приело за обезвреждане 14015 тона битов отпадък.

Поради потенциалния риск за околната среда, от първостепенна важност е съществуващите депа да бъдат приведени в съответствие с нормативните изисквания, с цел обезпечаване на бъдещата им експлоатация или да бъдат закрити, като се изградят съответните нови инсталации. В тази връзка ежегодно със Закона за държавния бюджет на Република България, по предложение на министъра на околната среда и водите, се определят целеви средства за изграждане на съоръжения и инсталации за третиране на битови, масово разпространени и опасни отпадъци, както и за почистване и рекултивация на места, замърсени с отпадъци. Съгласно разпоредбите на ПОСТАНОВЛЕНИЕ №209 от 20 август 2009г. ежегодно до 1 юли общини или регионални сдружения за управление на отпадъците по чл. 19а от Закона за управление на отпадъците могат да подават проектни предложения до Министерството на околната среда и водите във връзка с финансирането на проекти за закриване на общински депа за битови отпадъци. Към момента три общини - Хасково, Димитровград и Симеоновград, са направили проектни предложения до МОСВ във връзка с финансирането на проекти за закриване на общински депа.

Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)

№	Община	Брой жители	Брой населени места в общината	Брой населени места с въведена система за събиране и транспортиране на БО	Населени места в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО (изписват се поименно)	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Хасково	100491	36	36	0	100	100491
2.	Димитровград	60195	26	26	0	100	60195
3.	Свиленград	25000	24	24	0	100	25000
4.	Харманли	27428	25	25	0	100	27428
5.	Любимец	10703	10	10	0	100	10703
6.	Стамболово	6469	26	26	0	100	6469
7.	Симеоновград	9558	9	9	0	100	9558
8.	Ивайловград	7161	51	4	47	>50	3600
9.	Мин.бани	6678	12	12	0	100	6678
10.	Маджарово	1926	19	5	14	>65	1235
11.	Кърджали	75852	117	85	16	>95	72059
12.	Кирково	2290	73	64	7	>95	21755

		4					
13.	Крумовград	20685	80	18	30	>80	16480
14.	Момчилград	19508	49	46	0	100	19508
15.	Черноочене	10177	51	27	24	>70	7123
16.	Джебел	9077	47	2	46	>50	4992
	<u>Общо</u>	413812	655	418	184	87	393274

Шест общини - Хасково, Кърджали, Димитровград, Свиленград, Крумовград и Черноочене са сключили тристранни договори (вкл. оператора и организацията по оползотворяване) за организиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на своя територия. За по-доброто им функциониране, организациите по оползотворяване, в лицето на „Екопак България” АД и „Екоресурс” АД са сключили договори с две дружества на територията на РИОСВ-Хасково, които извършват дейностите по предварително третиране (сортиране, балиране) и временно съхранение на отпадъци от опаковки. Приблизително 54% от населението на област Хасково и 32% от населението на област Кърджали са обхванати от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Две са действащите пречиствателни станции за третиране на битови отпадни води на територията на РИОСВ–Хасково, тази на гр.Димитровград, която е в експлоатация от м. декември 2010 г. и на гр.Хасково, която е в експлоатация от м. юни 2011 г. В инспекцията са представени годишни отчети за количествата на образуваните утайки.

През 2011 г. е събрана информация от всички общини за планирани, както и за действащи ПСОВ, под формата на въпросници, по образец изпратен от Дирекция „Управление на отпадъците“ към МОСВ. Въпросниците са изпратени във връзка със стартирания проект за „Преработване на Националния план за управление на утайките от ГПСОВ в България, разработване на ръководство за управление на утайките, разработване на техническо ръководство за управление на утайките и преработване на ръководство за изработване на програми за управление на утайките от действащите пречиствателни станции за отпадъчни води“. В ИАОС е изпратен доклад за утайките от ПСОВ съгласно изискванията на Наредбата за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието.

3. Строителни отпадъци:

Дейностите по депониране на строителни отпадъци са регламентирани със Закона за управление на отпадъците (ЗУО), Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (бр. 83 от 24.09.2004 г.). Кметът на общината отговаря за избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на строителни отпадъци, определя маршрута за транспортиране на строителните отпадъци, образувани на територията на

общината и инсталацията или съоръжението за третирането им, контролира дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на битови и строителни отпадъци.

Голяма част от отпадъците от строителство и разрушаване, които не могат да бъдат повторно използвани се депонират на депата за битови отпадъци, използват се за запълване на изкопи, за насипи или строителство (изграждане, реконструкция, рехабилитация и рекултивация) на депа, при ремонтно-възстановителни работи на пътища и други обекти или на нерегламентирани сметища. Опасните строителни отпадъци представляват малка част от общия поток. Най-често това са материали, като азбест, оловни тръби, бои, лепила, обработено с консерванти дърво, замърсена пръст и различни материали съдържащи ПХБ. Тези количества са относително малки в сравнение с цялото количество на потока отпадъци

Към момента на територията на РИОСВ няма изградени специализирани депа за строителни отпадъци, които отговарят на Наредба № 7.

Проблеми при управлението на отпадъците от строителство и разрушаване са липса на политика по предотвратяване на образуването на строителните, недостатъчен капацитет на изградените инсталации и съоръжения за предварително третиране, в т.ч. сортиране и раздробяване на отпадъците от строителство и разрушаване, с цел оползотворяване на фракциите, както ограничено използването на рециклирани материали от строителството и разрушаването на сгради

4. Производствени и опасни отпадъци

При извършените проверки от РИОСВ – Хасково през 2011г. на лицата, образуващи и третиращи производствени и опасни отпадъци се установи, че в голяма степен отпадъците се събират и съхраняват разделно, без да се смесват, на площадки изградени и експлоатирани в съответствие на екологичните изисквания. Местата за съхранение на отпадъците са обозначени и оградени с контролиран достъп. Осигурени са и необходимите подходящи съдове за съхранение на отпадъците. Подобрена е отчетността по отпадъците, в съответствие с изискванията на Наредба № 9 (ДВ бр.95/ 2004 г.), както и по наредбите за масово разпространените отпадъци. През годината са издадени 19 разрешения по реда на чл.37 от Закона за управление на отпадъците за дейности, включващи събиране, транспортиране и/или временно съхраняване, предварително третиране, разкомплектоване, оползотворяване и /или обезвреждане на отпадъци. Изготвени са 10 регистрационни документа за дейности по събиране, транспортиране и/или временно съхраняване на производствени неопасни отпадъци по чл. 12, ал. 4 от ЗУО. Издадени са 3 удостоверения за съответствие на площадките за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали с нормативните изисквания по чл. 54, ал. 4, т. 3 от ЗУО. Издадени са 10 становища за класификация на отпадъци. Утвърдени са 918 бр. работни листове за класификация на отпадъците. Обработени са 849 годишни отчети за дейности с отпадъци съгласно Наредба №9 от 2004г. и наредбите за масово разпространени отпадъци.

В съответствие с чл. 30 от ЗУО са издадени 48 решения за утвърждаване или съгласуване на програми за управление на дейностите по отпадъци.

№		Брой	мерки за предотвратяване*
1.	2.	3.	4.
1	Издадени разрешения от директора на РИОСВ по чл.37, т.1 от ЗУО *		19 броя
1.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ	
1.	ЕТ „Маркетмейкър-Г. Павлова”	14-ДО-68-01/ 13.01.2011 г.	
2.	ЕТ „Мик-30-Иван Хаджитенев”	14-ДО-145-00/ 04.02.2011 г.	
3.	„Глобалпак БГ” ООД	14-ДО-146-00/ 09.02.2011 г.	
4.	„Вита транс” ООД	14-ДО-118-01/ 15.02.2011 г.	
5.	ЕТ „Дебора-Ив. Иванов”	14-ДО-55-01/ 18.03.2011 г.	
6.	„Тетгруп” ООД	14-ДО-147-00/ 21.03.2011 г.	
7.	„Вита транс” ООД	14-ДО-118-02/ 21.03.2011 г.	
8.	„Компас” ЕООД	14-ДО-72-01/ 22.03.2011 г.	
9.	„Неси” ЕООД	14-ДО-148-00/ 07.04.2011 г.	
10.	ЕТ „Детелина-Ф. Атанасов”	14-ДО-57-01/ 07.04.2011 г.	
11.	„Памуков 2005” ЕООД	14-ДО-149-00/ 02.05.2011 г.	
12.	„Ивонс метал” ЕООД	14-ДО-65-03/ 03.05.2011 г.	
13.	„Булмет” ЕООД	14-ДО-71-03/ 12.09.2011 г.	
14.	ЕТ „Мик-30- Иван Хаджитенев”	14-ДО-145-01/ 13.09.2011 г.	
15.	„Виктори-Влад 74” ЕООД	14-ДО-150-00/ 06.10.2011 г.	
16.	„Байрям текстил” ЕООД	14-ДО-151-00/ 13.10.2011 г.	
17.	„Ивонс метал” ЕООД	14-ДО-65-04/ 08.11.2011 г.	
18.	„Байрям текстил” ЕООД	14-ДО-151-01/ 14.11.2011 г.	
19.	„Извор-ам” ООД	14-ДО-152-00/ 22.12.2011 г.	
2	Издадени регистрационни документи по чл.52, ал.1 от ЗУО*		10 броя
2.1	Наименование на физическото или юридическото лице, на което е издаден документа	№ и дата на издадения документ	
1.	„Петгруп Гълъбово” ЕООД	14-РД-57-00/ 21.03.2011 г.	
2.	КТПУ „Ксанекс”	14-РД-58-00/ 04.04.2011 г.	
3.	„Балко” ООД	14-РД-59-00/ 12.04.2011 г.	
4.	ЕТ „Васил Вълчев”	14-РД-60-00/ 02.06.2011 г.	
5.	„Булмашрум” ЕООД	14-РД-61-00/ 22.06.2011 г.	
6.	„Крафт 2008” ООД	14-РД-62-00/ 02.09.2011 г.	
7.	„Феникс гама” АД	14-РД-63-00/ 15.09.2011 г.	
8.	„КС Логистикс” АД	14-РД-64-00/ 24.10.2011 г.	
9.	ЕТ „Стамен Ванчев”	14-РД-65-00/ 19.12.2011 г.	
10.	„Екобулттрейд” ЕООД	14-РД-66-00/ 19.12.2011 г.	
3	Издадени удостоверения по чл.55, ал.3 от ЗУО *		3 броя
3.1	Наименование на физическото или	№ и дата на издадения документ	

	юридическото лице, на което е издаден документа		
1.	„Панов груп” ООД	03.01.2011 г.	
2.	„Екобултрейд” ЕООД	25.01.2011 г.	
3.	„Илйос 73” ЕООД	28.11.2011 г.	
4	Утвърдени програми за управление на дейностите по отпадъците	42 броя	
4.1	Наименование на лицето, отговорно за изпълнението на програмата (уточнява се задълженото физическо или юридическо лице, съгласно чл.29, ал.1, т.2, 3 или 4)	Основание за изготвяне на програмата (чл.29, ал.1, т.2; чл.29, ал.1, т.3; чл.29, ал.1, т.4)	Дата на утвърждаване
1.	ЕТ „Маркетмейкър – Галя Павлова”	чл.29, ал.1, т.2	03.01.2011 г.
2.	Община Хасково	чл.29, ал.1, т. 3	07.01.2011 г.
3.	НЕК ЕАД	чл.29, ал.1, т. 3	14.01. 2011г.
4.	„Полимерметал” ЕООД	чл.29, ал.1, т.2	28.01.2011 г.
5.	„ТЕТ Груп” ООД	чл.29, ал.1, т.2	31.01.2011 г.
6.	„Строителна компания АВС” ООД	чл.29, ал.1, т. 3	07.02.2011 г.
7.	„ДМ България” ЕООД, обект Хасково	чл.29, ал.1, т. 3	14.02.2011 г.
8.	„Памуков-2005” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 2	09.03.2011 г.
9.	„Технополис България” ЕАД	чл.29, ал.1, т. 3	14.03.2011 г.
10.	„Неси” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 2	15.03.2011 г.
11.	ЕТ ”Дебора Ивани Иванов”	чл.29, ал.1, т. 2	15.03. 2011г.
12.	ДПБ Кърджали	чл.29, ал.1, т. 3	23.03. 2011г.
13.	Екобултрейд ЕООД	чл.29, ал.1, т. 2	28.03. 2011г.
14.	Каменица АД	чл.29, ал.1, т. 3	01.04. 2011г.
15.	„Рико консулт” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 3	04.04.2011 г.
16.	МБАЛ АД Хасково	чл.29, ал.1, т. 3	19.04. 2011г.
17.	„Ромпетрол” АД	чл.29, ал.1, т. 3	20.04. 2011г.
18.	Горубсо Кърджали АД	чл.29, ал.1, т.2	29.04. 2011г.
19.	МБАЛ”Живот +” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 3	29.04. 2011г.
20.	„ИСТ” ЕООД	чл.29, ал.1, т.2	25.05.2011 г.
21.	„ДМ България” ЕООД, обект Кърджали	чл.29, ал.1, т. 3	06.06.2011 г.
22.	Теклас България АД	чл.29, ал.1, т. 3	23.06. 2011г.
23.	„Агропал” ООД	чл.29, ал.1, т. 3	04.07.2011 г.
24.	МБАЛ”Др. А. Дафовски” АД	чл.29, ал.1, т. 3	04.07. 2011г.
25.	„Гертгруп” ООД	чл.29, ал.1, т. 3	05.07.2011 г.
26.	„Нек груп” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 3	05.07.2011 г.
27.	„Виктори-Влад 74” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 2	06.07.2011 г.
28.	Енерго ремонт строй ЦРБ ЕООД	чл.29, ал.1, т. 3	06.07. 2011г.
29.	ТЕЦ „Марица 3” АД	чл.29, ал.1, т.2	15.07.2011 г.
30.	„Родопастрой” ООД	чл.29, ал.1, т. 3	20.07.2011 г.
31.	„Байрям текстил” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 2	25.07.2011 г.
32.	ДП „НКЖИ”	чл.29, ал.1, т. 3	28.07. 2011г.
33.	„Авто-хит” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 4	17.08.2011г.
34.	Галус АД	чл.29, ал.1, т. 2	08.09. 2011г.

35.	Горубсо Кърджали АД	чл.29, ал.1, т.2	11.10. 2011 г.	
36.	Ивонс метал ЕООД	чл.29, ал.1, т.2	03.11. 2011г.	
37.	МЦ "Панацея" ООД	чл.29, ал.1, т. 3	21.11. 2011г.	
38.	ПневматикаСерта АД	чл.29, ал.1, т. 3	21.11.2011г.	
39.	„Илйос 73” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 2	22.11.2011 г.	
40.	„Авис инженеринг” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 3	05.12. 2011г.	
41.	„Извор-ам” ООД	чл.29, ал.1, т. 2	14.12.2011 г.	
42.	Метро кеш енд кери България ЕООД	чл.29, ал.1, т. 3	16.12. 2011г.	
4.2	Съгласувани програми за управление на дейностите по отпадъците			6 броя
	Наименование на лицата, изготвили програмите	Основание за изготвяне на програмата (чл.29, ал.1, т.2; чл.29, ал.1, т.3; чл.29, ал.1, т.4)	Дата на съгласуване	
1.	„ПЕНИ МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ” ЕООД, обект Свиленград	чл.29, ал.1, т. 2	11.01.2011 г.	
2.	„Мамел” ООД	чл.29, ал.1, т. 2	25.01.2011 г.	
3.	„Пени Маркет България” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 2	01.08.2011 г.	
4.	„Лидл България ЕООД енд Ко” КД	чл.29, ал.1, т.2	04.08.2011 г.	
5.	„БИЛЛА България” ЕООД	чл.29, ал.1, т. 2	15.11.2011 г.	
6.	ЕЛ ЕМ Импекс ЕООД	чл.29, ал.1, т.2	19.12.2011г.	
5	Общини с приети програми за управление на дейностите по отпадъците			0 броя
5.1	Община	Дата на приемане на програмата от Общинския съвет	Отговаряща на изискванията на чл.31 от ЗУО да/не	
	-	-	-	
6	Лица, извършили класификация на отпадъците по реда на Наредба №3 за класификация на отпадъците.			902 броя
6.1	Наименование на физическото или юридическото лице, извършило класификацията, съгласно чл.7, ал.1 от Наредба №3 (ДВ бр. 44/ 2004 г.)	Брой заверени работни листа	Дата на утвърждаване	
1.	Ес енд Би индастриълминералс АД	2	31.01. 2011 г.	
2.	„Памуков – 2005” ЕООД	80	01.02.2011 г.	
3.	„ДМ България” ЕООД, обект Хасково	16	02.02.2011 г.	
4.	„Строителна компания АВС” ООД	26	02.02.2011 г.	
5.	Техникс ООД	12	16.02. 2011 г.	
6.	Екобулттрейд ЕООД	50	25.02. 2011 г.	

7.	„ПЕНИ МАРКЕТ БЪЛГАРИЯ” ЕООД, обект Хасково	24	10.03.2011 г.	
8.	„Балко” ООД	20	12.03.2011 г.	
9.	„НЕСИ” ЕООД	38, 16	17.01.2011 г. 14.03.2011 г.	
10.	ОД МВР Хасково	2	23.03. 2011 г.	
11.	Регионален център за третиране на неопасни отпадъци на общини Хасково, Димитровград и Мин. бани	60, 56	25.03. 2011г., 17.08. 2011 г.	
12.	„АБ” АД	14	01.04.2011 г.	
13.	„ДМ България” ЕООД, обект Кърджали	16	04.04.2011 г.	
14.	„Каолин” АД	4	04.04.2011 г.	
15.	Лукойл България” ЕООД	8, 8	05.04.2011 г., 21.11.2011 г.	
16.	ОД МВР Кърджали	2	07.04. 2011 г.	
17.	Горубсо Кърджали АД	2	02.05. 2011 г.	
18.	Язовирен район „Кърджали”, НЕК ЕАД	2	03.05. 2011 г.	
19.	ЕТ „ТВК-Тони Стефанов”	10	10.05.2011 г.	
20.	Енерго ремонт строй ЦРБ ЕООД	16	16.05. 2011 г.	
21.	„Евроферт” АД	32	31.05.2011 г.	
22.	„Лидл България ЕООД енд Ко” КД	20, 6	21.04. 2011 г. , 31.05. 2011 г.	
23.	„Авто Н-Ж” ЕООД	6	01.06.2011 г.	
24.	КТПУ „Ксанекс”	6	01.06.2011 г.	
25.	Агропал ООД	6	08.06. 2011 г.	
26.	„Гертгруп” ООД	2	14.06.2011 г.	
27.	„Нек груп” ЕООД	2	14.06.2011 г.	
28.	Теклас България АД	36	15.06.2011 г.	
29.	Метро кеш енд кери България ЕООД	8, 32	22.06.2011г., 20.07.2011 г.	
30.	ЕЛПРОМ Харманли АД	22	04.07. 2011 г.	
31.	Язовирен район „Арда”, НЕК ЕАД	2	06.07. 2011 г.	
32.	„Родопастрой” ООД	30	18.07.2011 г.	
33.	„Пътни строежи” АД	4	21.07.2011 г.	
34.	„Байрям текстил” ЕООД	12	22.07.2011 г.	
35.	ТЕЦ „Марица 3” АД	6, 2	29.07.2011 г., 12.08.2011 г.	
36.	Пневмитикасерта АД	4	10.10.2011 г.	
37.	„БИЛЛА България” ЕООД	2	11.11.2011 г.	
38.	„Илйос 73” ЕООД	42	21.11.2011 г.	
39.	Авис инженеринг ЕООД	14	05.12. 2011 г.	
40.	„Извор-ам” ООД	4	14.12.2011 г.	
41.	Зайчев и син” ООД	42	19.12. 2011 г.	
42.	„Метал мар инженеринг” ЕООД	76	27.12.2011 г.	

Националната програма за управление на дейностите по отпадъците и програмата за прилагане на Директива 1999/31/ ЕС за депониране на отпадъците

предвиждат мерки за реконструкция не само на депа за битови отпадъци, но и на депа за производствени и опасни отпадъци.

На територията на инспекцията съществуват 9 депа за производствени и опасни отпадъци на фирми от секторите енергетика, химическа промишленост и цветна металургия. В посочените съоръжения основен дял заемат пепелите от изгаряне на въглища, оловни шлаки и утайки от пречистване на производствени отпадни води. Операторите на съществуващите депа, притежават утвърдени с решения на министъра на околната среда и водите. Планове за привеждане на съществуващите депа в съответствие с изискванията на Наредба № 8/ 2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Във връзка с изпълнение на плановете, задължените лица са изготвили проекти за рекултивация на съществуващите депа. Предстои изграждане на депо за производствени и опасни отпадъци на „Неохим” АД, отговарящо на действащото законодателство и закриване на съществуващите заводски депа.

5. Болнични отпадъци

Всички болници за активно лечение, както и медицинските центрове и ДКЦ на територията на области Кърджали и Хасково са въвели и изпълняват система за разделно събиране и съхранение на болничните отпадъци. В изпълнение на Програмите си управление на отпадъците, лечебните заведения имат сключени договори с лица, притежаващи необходимите разрешителни за дейности по третиране и транспортиране на генерираните болнични отпадъци. По – голяма част от лечебните заведения предават болничните отпадъци за предварително третиране чрез микровълново обеззаразяване на „Екостер” ООД гр. Хасково, която притежава два апарата тип „Медистер” на фирма „Метека”, разположени съответно на територията на МБАЛ АД гр. Хасково и МБАЛ „Др. Атанас Дафовски” АД гр. Кърджали. Третираните по този начин болнични отпадъци се предават за обезвреждане на Регионални депа в с. Гарваново, обл. Хасково и с. Вишеград обл. Кърджали. ДПБ гр. Кърджали, МБАЛ „ Др. С. Ростовцев” ЕООД гр. Момчилград и МБАЛ „Живот +” ЕООД гр. Крумовград предават болничните си отпадъци за третиране чрез автоклавиране на МЛ- България” АД. МБАЛ „Св. Екатерина - Димитровград” ЕООД притежава собствена инсталация за микровълново обеззаразяване на опасни болнични отпадъци. Генерираните отпадъци от лечебната дейност на всички болнични заведения, с код 180202 се транспортират до инсинератора за изгаряне на болнични отпадъци в Александровска болница, гр. София.

Отпадъци от хуманната медицина:

№	Община	Брой лечебни заведения на територията на общината	Лечебни заведения с въведена система за разделно събиране на отпадъци (изброяват се поименно)	Наличие на изградено помещение за временно съхранение на ООда/не	Метод на третиране
1	2	3	4	5	
1.	Кърджали		ДКЦ I Кърджали ООД	Да	временно
			МБАЛ Кърджали ООД	Да	временно

			МБАЛ “Д-р ДМСГД “Кърджали”	Да	временно
			ДПБ “Кърджали”	Да	временно
			“СМДЛ КЛИНИЛАБ”	Да	временно
2.	Крумовград		МБАЛ “Живот +” ЕООД	Да	временно съхраняване
3.	Момчилград		МБАЛ “Д-р С. Ростовцев” ЕООД	Да	временно съхраняване
4.	Хасково		ДМСГД	Да	временно
			ДКЦ I ЕООД	Да	временно
			ЦСМП	Да	временно
			МБАЛ –Хасково АД	Да	временно
			СБАЛПФЗ Хасково	Да	временно
			ЦКБЗ Хасково ЕООД	Да	временно
			ЦПЗ Хасково ЕООД	Да	временно
			МБАЛ “Хигия” ООД, гр.Хасково	Да	временно съхраняване
			СБАЛО Хасково ЕООД	Да	временно съхраняване
			Трета поликлиника ООД	Да	временно съхраняване
		ДКЦ „Св. Георги” ООД	Да	временно съхраняване	
5.	Димитровград		МБАЛ “Св. Екатерина” ЕООД	Да	временно съхраняване, D9
6.	Харманли		Медицински център I ЕООД	Да	временно съхраняване
			МЦ Панацея ООД	Да	временно съхраняване
			МБАЛ Харманли ЕООД	Да	временно съхраняване
			ЦСМПС Харманли	Да	временно съхраняване
7.	Свиленград		МБАЛ Свиленград ЕООД	Да	временно съхраняване
			ЦСМПС Свиленград	Да	временно съхраняване
	Любимец		СБДПЛР – Любимец ЕООД	Да	временно съхраняване
ОБЩО					

6. Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ

На територията на 5 общини– Хасково, Димитровград, Свиленград, Кърджали, Крумовград, и Черноочене, са въведени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Въпреки това заради необходимостта от увеличаване процента на оползотворени отпадъци от опаковки, които се генерират от домакинствата и търговските обекти се налага по-голяма активност от страна на общинските администрации с цел разполагане на системи за разделно събиране там, където такива все още не са въведени.

Като сериозен проблем в област Хасково се очертава отказът на някои общини да транспортират битовите отпадъци до определените регионални депа, поради завишените разходи от цената за транспорт и непокриването им от събираната такса „битови отпадъци”. В област Кърджали това е забавянето на реализацията на проекта за изграждане на “Регионален център за управление на отпадъците – Кърджали”. В обхвата на РЦУО Кърджали попадат общините Момчилград, Ардино, Кирково, Крумовград, Кърджали, Черноочене, Джебел и Ивайловград. Площадката представлява само временно решение, тъй като тя не отговаря на изискванията на Наредба №8 от 2004г. Ситуацията се усложнява допълнително предвид това, че там няма никакви условия за нормална експлоатация, във връзка с обезвреждането на значително количество битови отпадъци от посочените по-горе общини.

Друг приоритетен проблем в направлението, който налага допълнително внимание и усилие от наша страна е управлението на строителните отпадъци и неконтролираното им изхвърляне от граждани и фирми, водещо до формиране на нерегламентирани сметища главно на входовете и изходите на населените места и замърсяване на зелените площи в самите населени места.

III.2. ШУМ

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда

Законът за защита от шума в околната среда (ДВ бр. 74/2005 г.) е приет през 2005 г. Чрез него се урежда начинът за оценка, управление и контрол на шума в околната среда, причинен от автомобилния, железопътния, въздушния и водния транспорт, както и от промишлените инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда и от локални източници на шум.

Този закон се прилага за шума в околната среда, на който хората са изложени в урбанизираните територии, в парковете и градините или в други тихи зони в урбанизираните и извън урбанизираните територии, в районите в близост до детски и лечебни заведения, училища и научноизследователски организации. Той не се прилага за шума, предизвикан от домашни дейности, от съседи в жилищни сгради, на работните места, в транспортните средства, в зони на военни действия.

Законът влезе в сила на 01.01.2006 г. За осъществяване ефективен контрол на шума, излъчван от промишлени инсталации и съоръжения от РИОСВ – Хасково съгласно разпоредбите на Закона за защита на шума в околната среда е изготвен списък за всички действащи промишлени източници на територията на инспекцията. РИОСВ – Хасково осъществява превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда. Контролът се осъществява по утвърден график, съгласно методиката за ”Определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие”.

Основните промишлени източници на шум са разположени в отдалечени от жилищните райони промишлени зони, като се предприемат мерки за обезшумяване на производствата и съоръженията. Предприятията, попадащи в

обхвата на комплексния разрешителен режим, извършват собствен периодичен мониторинг на шума, излъчван в околната среда.

През годината на територията на Общината от общо 10 бр. планови проверки са извършени 8бр. планови контролни замервания на нивата на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници. Две от дружествата са преустановили производствена дейност, поради което не бе извършен контрол по шум.

Проверените Дружества са:

- 1."Горубсо –Кърджали"АД, гр.Кърджали
- 2."Пневматика Серта"АД, гр.Кърджали
- 3."Беттран"ООД гр.Хасково
- 4."Ерато Ресурс"ЕООД, гр.Хасково
- 5."Симат"АД, гр.Димитровград
- 6."Тракия 2006" ЕООД, гр.Харманли
- 7."Ес Енд Би Индастриъл Минералс" АД, фабрика "Бентонит и зеолит" гр.Кърджали
- 8."Устра-Бетон"АД, гр.Кърджали

Измерените стойности в контролираните Дружества не надвишават граничните стойности съгласно Наредба № 6 от 26. 06. 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

Районът на инспекцията се обслужва от РИОСВ- Ст.Загора. За 2011 г. в РИОСВ-Хасково не са постъпили сигнали за радиационно замърсяване.

III.4. ХИМИКАЛИ И УРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Националната политика по управление на опасните химични вещества и смеси се основава на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС), изискванията на Директива Севезо II транспонирани в българското законодателство в Закона за опазване на околната среда (ЗООС) - Глава седма "Предотвратяване и ограничаване на промишленото замърсяване", Раздел I "Предотвратяване на големи аварии" и подзаконовите нормативни актове към тях.

Прилагането и спазването на законодателството в областта на химикалите е гаранция за постигане на:

- съответствие с основните цели на националната политика по опазване на околната среда
- намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда
- свободно движение на стоки и сигурност за потребителя.

България, като държава-членка на ЕС, е хармонизирала своето национално законодателство в съответствие с изискванията на нормативните актове на Европейската общност. Чрез българското законодателство се прилагат и Европейските регламенти в областта на управлението на химикалите, които са с

пряко действие. С измененията и допълненията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси се въведоха и усъвършенстваха мерки по прилагането в българското законодателство на:

Регламент (ЕО) № 850/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2004 г. относно устойчивите органични замърсители (Официален вестник на ЕС, бр. L 158 от 30.04.2004 г., изм, бр. L 229 от 29.06.2004 г.) (POPs),

Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18.12.2006г. относно регистрирането, оценяването, разрешаването и ограничаването на химични вещества (REACH) и създаването на Европейска Агенция по химикали (Официален вестник на ЕС, бр. L 396 от 30.12.2006 г.);

Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетиранието и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменениена Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) (Регламент CLP);

Регламент (ЕО) № 648/2004 относно детергентите;

Регламент (ЕО) №1102/2008 относно забраната за износ на живак;

Регламент (ЕО) № 689/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно износа и вноса на опасни химикали.

Основната цел е защита от вредното въздействие на опасните химични вещества и смеси върху околната среда и здравето на хората чрез регламентирано управление на опасните химични вещества и препарати по отношение на класифицирането, опаковането и етикетиранието на съществуващи и нови химични вещества и препарати, нотифицирането и оценката на риска на нови химични вещества, вноса и износа на опасни химични вещества и препарати, забраните и ограниченията за употреба и пускане на пазара на определени опасни химични вещества, препарати и продукти, както и предотвратяване на риска от големи аварии.

В РИОСВ – Хасково е създадена и се поддържа база данни на фирми, произвеждащи, съхраняващи и употребяващи химични вещества и смеси (към момента техният брой е 70).

Съгласно Указания за провеждане на контролна дейност по прилагане на Регламент (ЕО) 1907/2006, утвърдени със заповед № РД-250/08.04.2009 г. на Министъра на околната среда и водите през отчетния период са извършени проверки на обекти попадащи в обхвата на Регламента. Задължените лица, обект на контролна дейност по REACH през 2011 г. са:

- Производители;
- Вносители;
- Потребители по веригата.

С цел предотвратяването на големи аварии с опасни химични вещества и смеси и ограничаването на последствията от тях за живота и здравето на хората и околната среда предприятия, в които се съхраняват и/или употребяват химични вещества са длъжни да го класифицират като „Предприятие с нисък рисков потенциал” или „Предприятие с висок рисков потенциал”.

На територията контролирана от РИОСВ-Хасково са издадени разрешителни за изграждане и експлоатация на инсталации/съоръжения, класифицирани с „висок” рисков потенциал на 3 фирми.

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове

Основен приоритет е провеждане на контролна дейност по прилагането на:

1. Регламент 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH). На контрол подлежи:

- Регистрацията на химични вещества в самостоятелен вид или в смеси съгласно Регламента;

- Обменът на информация за вещества и предоставяне на информация надолу по веригата на доставки за химичните вещества в самостоятелен вид или в смеси съгласно Регламента;

- производители, вносители и потребители по веригата за наличие на информационни листове за безопасност (ИЛБ) на химикалите и за спазване на условията на съхранение, посочени от производителя в ИЛБ.

2. Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, опаковането и етикетиранията на химични вещества и смеси (CLP). На контрол подлежи изпълнението на изискванията за нотифициране на Европейската агенция по химикали за класификацията и етикетиранията на пуснатите на пазара опасни химични вещества в самостоятелен вид и в смеси.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

Контролна дейност в областта на управлението на химикалите:

Съгласно утвърдения от МОСВ годишен план за контролната дейност на РИОСВ-Хасково през 2011 г. в областта на химикалите са планирани проверки на 31 бр. фирми, които произвеждат, употребяват и съхраняват опасни химични вещества и смеси. Проверени са 33 обекта и са извършени 34 бр. проверки. В това число влизат 9 броя комплексни проверки. Общият брой дадени предписания при тези проверки са 31. Освен това са извършени и 4 броя проверки на фирми с комплексно разрешително и са дадени 2 броя предписания.

През 2011 г. са извършени и 5 броя извънредни проверки:

а) Въз основа на Писмо от МОСВ получено на електронната поща на РИОСВ Хасково са извършени 3 бр. извънредни проверки по документи на производители на дървени въглища, за постигане на съответствие с изискванията за регистрация, въведени в Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH). Дадени са 6 бр. предписания, които са изпълнени.

б) 2 броя извънредни проверки на вносители на цимент и циментови смеси (въз основа на писмо на МОСВ с изх. № 05-08-5114/09.08.2011 г.), извършен е контрол за съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH) и Регламент (ЕО) 1272/2008 (CLP). Дадени са 8 бр. предписания, 5 от които не са изпълнени.

За неизвършена регистрация на произвежданите хим. вещества, неизвършена нотификация на предлагани на пазара в ЕС хим. вещества (съгласно изискванията на чл. 40 на Регламент (ЕО) 1272/2008) и неактуализирани информационни листове за безопасност на хим. вещества (съгласно изискванията на Регламент (ЕО) 453/2010 за изменение на Приложение II на Регламент (ЕО) 1907/2006) бяха съставени 3 акта и 3 НП на "ОЦК" АД Кърджали по ЗЗВХВС на обща стойност 25 000 лв. Влезли в сила са 2 бр. НП на обща стойност 10 000 лв

Извършената дейност по контрола и управлението на опасните химични вещества и смеси показва, че поставените цели през 2011г. са изпълнени.

Операторите са изпълнили конкретни организационни и технически мерки за управление на риска и провеждат целенасочена политика за предотвратяване на големи аварии, свързани с намаляване на риска за здравето на хората и околната среда.

Контролна дейност по глава VII, раздел I на ЗООС

На територията контролирана от РИОСВ Хасково на 3 бр. инсталации са издадени от Министъра на околната среда и водите разрешителни за изграждане и експлоатация на инсталации/съоръжения, класифицирани с „висок” рисков потенциал: „Неохим” АД гр. Димитровград (Разрешително №10/2006), “ОЦК” АД гр. Кърджали (Разрешително №70/2007) и „ГОРУБСО-Кърджали” АД гр. Кърджали (Разрешително /№ 156/2010). През 2011 г. са планирани 4 бр. проверки на обекти с издадено разрешително по чл.104 от ЗООС. Тези проверки са утвърдени със Заповеди на Министъра на околната среда и водите № РД-1095/21.12.2010 г. и № РД-1096/21.12.2010 г. и са на чл.11, т.5 и във връзка с чл.157а, ал.2 и 6 от ЗООС и чл.14, ал.2, 3, 4 на Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях. В тях участват представители на РИОСВ, регионалните структури на Министерство на здравеопазването, ОУ “Пожарна безопасност и защита на населението”, РО”Инспекция за държавен и технически надзор” и упълномощени представители на областните управители и на кметовете на общини.

За извършените проверки са съставени 4 броя констативни протоколи по чл. 157б, ал. 1 от ЗООС, дадени са 17 броя предписания са изготвени доклади. Съгласно разпоредбите на чл.15, т.8 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, докладите заедно с копие от констативните протоколи са изпратени до Министъра на околната среда и водите

Извършената дейност по контрола и управлението на опасните химични вещества и смеси показва увеличен брой оператори, които спазват условията за съхранение на ОХВ и смеси посочени в ИЛБ. По този начин чрез предприемане на превантивни мерки се намалява риска за здравето на хората и околната среда и се предотвратяват последствията при евентуални промишлени аварии.

Основен проблем са сравнително големите разходи за изпълнение на изискванията на законодателството в областта на управлението на химикалите, и в частност изискванията за извършване на регистрация на химични вещества, което се отразява на готовността на задължените лица да спазват тези изисквания.

Изпълнението от операторите на конкретни организационни и технически мерки за управление на риска и провеждането на целенасочена политика за предотвратяване на големи аварии гарантират опазване живота и здравето на хората и околната среда.

4. Проведени информационни кампании и участие в проекти на МОСВ.

На интернет страницата на инспекцията периодично се публикуват указания относно новостите и задълженията на индустрията, свързани с регламентите и Закона за химикалите.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

1. ОВОС и Екологична оценка

През 2011г. за територията на РИОСВ Хасково са издадени четири броя решения по ОВОС. Три от тях: “Регионален център за третиране на неопасни отпадъци за общините Хасково, Димитровград и Минерални бани“ – вариант 1 и вариант 2 и Реконструкция и модернизация на ТЕЦ „Хасково“ чрез изграждане на паро-газова централа ТЕЦ „Хасково 2“ с електрическа мощност 130 MW” в Община Хасково са издадени от РИОСВ. От МОСВ е издадено едно Решение по ОВОС - „Добив и преработка на златосъдържащи руди от участък Ада тепе на находище „Хан Крум”, гр. Крумовград” в Община Крумовград.

През 2011г. общия брой издадените от РИОСВ Хасково и МОСВ Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за територията на РИОСВ Хасково са 80 броя. От тях - 78 са издадени от РИОСВ Хасково, а от МОСВ са издадени две решения за инвестиционни предложения за: „Рехабилитация на енергиен блок 120 MW и изграждане на сероочистваща инсталация на ТЕЦ „Марица 3” АД - Димитровград” в община Димитровград и „Реконструкция на линейни мрежи на други ведомства (съпътстваща инфраструктура) – пресичания на електропроводи, оптични кабели на БТК, водопроводи, преминаване и изместване на напоителни и отводнителни полета” от обект АМ „Марица” от км 2+900 до км 73+320 в Общини Димитровград, Хасково и Харманли.

Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, издадени от РИОСВ Хасково по общини и отрасли:

община/отрасъл	селско стопанство	промишленост	транспорт	търговия	туризъм
Димитровград	3			2	
Ивайловград		4			
Любимец	1	3		3	
Маджарово		1		1	1
Минерални бани	1				
Свиленград	5		1	1	
Симеоновград					
Стамболово			2		
Харманли	5	3			
Хасково	1			3	1
Джебел		1		1	
Кирково	2	1	1		
Крумовград	1				1
Кърджали	6	2		6	2
Момчилград		9		1	
Черноочене	1				2

Най-много Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС са издадени в област селско стопанство, като преобладават инвестиционните предложения за изграждане на кравеферми.

Най-много Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС са издадени за Община Кърджали, като преобладават инвестиционни предложения

в област селско стопанство и търговия и за Община Момчилград в област промишленост.

Няма издадени решения по ОВОС за неодобряване. Решенията за прекратяване на процедури по ОВОС са 18 броя. Обжалвани са едно Решение по ОВОС и три Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС Отменени са две Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и едно е потвърдено.

За област Хасково са издадени:

- седем Становища по ЕО, като всички са за изграждане на фотоволтаични централи;
- двадесет и две Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО с преобладаващ характер за изграждане на фотоволтаични централи;

За област Кърджали:

- няма издадени Становища по ЕО;
- издадени са пет Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, като три от тях са за изграждане на жилищни сгради и две за изграждане на фотоволтаични системи;

Няма Становища по ЕО за неодобряване. Няма издадени Решения за прекратяване на процедури по ЕО. Обжалвано е едно Становище по ЕО.

За 2011 година са планирани 17 броя проверка на Решения по ОВОС и Решения за преценяване необходимостта от ОВОС. Извършени са общо 4 бр., за останалите е водена устна и писмена кореспонденция с възложителите на ИП и бе установено, че не са започнали действия по тяхната реализация. Във връзка с достоверност на постъпилата информация по Приложение 2 към чл. 93, ал. 2 от ЗООС са извършени 15 броя проверки.

2. Комплексни разрешителни

На територията на РИОСВ - Хасково има 17 обекта с издадени комплексни разрешителни и един обект /"Харманлийска керамика"/, който е с решение за неиздаване и е спряна дейността на площадката. През 2011г. са отменени 2бр. КР, разгледани са две заявления за нови КР и са преразгледани две КР. През 2011г. са влезли в сила 3бр. комплексни разрешителни разрешителни – едно актуализирано и две нови.

През периода са извършени плануваните за годината проверки по издадени КР (18бр.).

Верифицирани и предадени в ИАОС са 19бр. годишни доклади по ОС относно изпълнението на условията през 2011г на издадените КР.

За констатирано в края на 2010г. не изпълнение на условията от КР №8/2006г. на „Неохим”АД е издадено НП №62/20.01.2011г.,а за неизпълнения на условия от КР №124/2006г. на „ОЦК”АД са съставени актове и са издадени НП №2/07.02.2011г. и НП №8/25.03.11г.

В резултат от проверките са издадени 1 бр. предписание на „Горубсо – Кърджали” АД, гр. Кърджали и са съставени АУАН № 49/2011г.на “Неохим” АД, гр. Димитровград и АУАН № 46/2011г на “ОЦК” АД, гр. Кърджали (за съставените АУАН през м. януари 2012 г. са издадени наказателни постановления).

През годината са издадени 9 бр. предписания за превишение на средно-часовата прагова стойност за съдържание на серен диоксид в атмосферния въздух на гр. Кърджали на “ОЦК”АД.

През м. март са извършени две извънпланови проверки на площадката на „ОЦК“ АД, гр. Кърджали във връзка с инвестиционно предложение за модернизация на цинков завод и по изпълнение на условие 9.3. от КР №124/2006г. за неорганизираните емисии. За не изпълнение на тези условия е съставен АУАН и издадено НП №18/12.05.2011г.

На основание чл.158, т. 3 и т. 4, чл.159, ал.2, чл.160 от Закона за опазване на околната среда е издадена заповед № 29/15.04.2011г. на Директора на РИОСВ – Хасково за спиране на производствената дейност на цех „Агломерация“ от Инсталацията за производство на олово и оловни сплави на „Оловно - цинков комплекс“ („ОЦК“ АД), чрез принудително извеждане от експлоатацията и пломбиране на агломерационна машина в цех „Агломерация“ от Инсталацията за производство на олово и оловни сплави.

Във връзка с постъпил сигнал е извършена проверка на целостта на пломбите на Цех „Агломерация“ – протокол № 348/02.05.2011г.

Съвместно с експерти от РВМС- Хасково са извършени проверки на „Тедимекс“ ООД, площадка с. Орлово, през м. февруари и ЕТ „Грай – Г. Андонов“, площадка с. Орлово, през м. април. Двете проверки са във връзка с постъпили молби от Операторите за отмяна на издадените комплексни разрешителни. След проверките изготвените констативни протоколи са представени в МОСВ.

Във връзка с предстоящото докладване на Република България до Европейската комисия за 2010г., съгласно изискванията на Регламент №166/2006г. бяха издадени 16 бр. предписания на операторите, задължени да докладват по регламента.

РИОСВ – Хасково е изискал, извършил проверка и е верифицирал 19 бр.доклади на оператори, подали необходимата информация във връзка с изискванията за докладване на Регламент №166/2006г.

Експерти от РИОСВ – Хасково са участвали в работна среща, във връзка с процедурата по преразглеждане на КР №124/2006г. на „ОЦК“ АД, гр. Кърджали.

През отчетния период са издадени КР №409-Но/2011г. на „ГОРУБСО - КЪРДЖАЛИ“ АД, гр. Кърджали и ново КР №285-Н1-Ио-Ао/2011г.на “Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Харманли, Маджарово, Любимец, Тополовград, Симеоновград, Свиленград и Стамболово”.

Актуализирано е КР № 226-Н1-Ио-А1/2011г. на „Галус“ АД.

По тези процедури РИОСВ е представила становища в ИАОС.

Във връзка с намаляване на капацитета са отменени КР №300-Но/2008г. на “Тедимекс” ООД и КР №298-Но/2008г. на ЕТ “Грай – Г. Андонов – Р. Ангелова”.

Съществено въздействие върху околната среда в региона, през отчетния период, е оказала производствената дейност на “ОЦК” АД – Кърджали. Дружеството не е изпълнило мерките от Инвестиционната програма за привеждане в съответствие с условията на Комплексно разрешително №124/2006г. относно нормите за допустими емисии (НДЕ) на серен диоксид, олово и кадмий в отпадъчните газове от Инсталацията за производство на олово и оловни сплави, изпускани в атмосферния въздух. За неизпълнение на условията от КР на “ОЦК” АД – Кърджали са съставени АУАН и издадени наказателни постановления (за акта съставен през м. декември, наказателното постановление е издадено през м. януари 2012г.). Във тази връзка през м. април 2011г. е приложена ПАМ, като е издадена заповед №29/15.04.2011г. на Директора на РИОСВ – Хасково за спиране производствената дейност на цех

”Агломерация” чрез принудително извеждане от експлоатация и пломбиране на агломерационна машина.

В резултат на това през 2011г. се наблюдава значително намаление на случаите на наднормено замърсяване на атмосферния въздух със серен диоксид в сравнение с 2010 г.

В резултат на осъществен контрол, съставен АУАН и наложена санкция за неизпълнение на условия от издадено КР №41/2007 г. на ТЕЦ „ Марица -3” АД, гр. Димитровград, операторът предприе мерки за преустановяване на неорганизираните емисии от прах от сгуроотвалие „Горен бюк” и „Галдушки ливади” като отремонтира и разшири оросителната инсталация, с което се подобри екологичната обстановка в района на депата.

Също така в резултат на осъществен контрол, съставен АУАН и наложена санкция за неизпълнение на условия от издадено КР №8/2006 г. на „ Неохим” АД, гр. Димитровград, през 2011г. операторът предприе мерки и монтира система за СНИ на цех Азотна киселина-нова” с което се повишава ефективността на контрола по отношение на изпускните емисии.

3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети

За 2011г. на територията на РИОСВ – Хасково няма случаи на непосредствена заплахата или щета върху околната среда.

Съществено въздействие върху околната среда оказва ”ОЦК” АД, гр. Кърджали с неизпълнението на предвидените мероприятия (срокът за изпълнението им е изтекъл) по Програмата за отстраняване на минали екологични щети, причинени до момента на приватизация. Извършени са 2 бр. проверки и е изготвено становище по изпълнение на Програмата за отстраняване на минали екологични щети, причинени до момента на приватизацията на ”ОЦК” АД, гр. Кърджали и Инвестиционната програма за привеждане в съответствие с условията на КР № 124/2006г. за периода до 31.12.2010г. Становището е представено и прието на заседание на МЕЕС при МОСВ през м. април 2011г.

4. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда

Дейности в екологичния информационен и образователен център:

Екологичния информационен и образователен център е създаден през 2005 година и работи за постигане на поставените цели: улесняване достъпа на гражданите до екологична информация, повишаване на екологичната култура и образование, насърчаване участието на обществеността в процесите на вземане на решения, касаещи околната среда. Достъпът до екологична информация, с която разполага регионалната екоинспекция е максимално улеснен. Всеки посетител на екологичния информационен и образователен център има пряк достъп до наличната информация. На място е създадена възможност да се ползват материали за справка, както и да се предоставят някои от тях за ползване извън центъра. Част от информационните материали, с които разполага центърът са предназначени за раздаване на заинтересуваните лица или институции. През годината бяха закупени енциклопедии и специализирана литература, предназначени за награди на победителите в организирани от РИОСВ- Хасково ученически конкурси за рисунка и фотография, есе и най-озеленен и добре поддържан двор. Бяха издадени и информационни брошури за защитените територии в региона и за разделното

сметосъбиране, както и рекламни календари, химикали, значки и стикери. Всички налични материали като книги, списания, информационни бюлетини, диплянки, брошури, стикери, плакати, видеокасети, CD-та и други се предоставят на посетителите в центъра. Най-често конкретна информация в областта на природозащитата търсят ученици, учители, студенти, журналисти и доброволци.

Центърът разполага с няколко образователни програми и пакети, които може да предоставя на желаещите детски градини и училища в Хасковска и Кърджалийска области. Това са актуалните и през тази година образователни програми за деца „С Флупи за по-добра околна среда“, „Зелен пакет“ и новоиздаденото Ръководство за учители „Управление на околната среда за по-добър живот“. Тези образователни пакети са добри помощни материали в процеса на работа по изграждане и повишаване на екологичната култура на подрастващите. Образователният център разполага с необходимата техника за представяне на презентации, гледане на филми и работа с деца. Темите представяни в него са на различна тематика. Най-голям е интереса към проблемите свързани с опазване на биологичното разнообразие и работата на институциите в тази област. През годината бяха изработени и представени 5 презентации с екологична насоченост.

В началото на 2011 година бе изготвен „Доклад за състоянието на околната среда в Хасковска и Кърджалийска области за 2010 година“, който както през последните няколко години е издаден на електронен носител и е предназначен за широката общественост и всички заинтересувани лица. Изданието дава пълна информация за състоянието на околната среда на регионално ниво. Докладът е публикуван в сайта на РИОСВ- Хасково. През годината в информационния център бяха организирани и проведени експерти екологични съвети за разглеждане на доклади за въздействието на инвестиционни намерения в региона върху компонентите на околната среда.

Организиране и провеждане на международни инициативи подкрепяни от МОСВ и проведени мероприятия по повод международните дати за опазване на околната среда на територията на РИОСВ- Хасково през 2011 г:

Обществеността е информирана чрез сайта на екоинспекцията и медиите за провежданите в национален и световен мащаб кампании за опазване на околната среда, приобщаването на световното население към тези проблеми и отбелязването на празниците на природата. Проведени кампании, екоинициативи и информационни дейности по повод Международната година на горите и празниците на природата през 2011 г:

Чрез сайта на РИОСВ- Хасково www.haskovo.riosv.com и регионалните медии обществеността е информирана и са отправени покани към жителите на двете области Хасково и Кърджали за организиране на свои и съвместни инициативи по повод Международната година на горите- 2011 г. До всички медии, общини, детски градини и училища в региона е изпратена информация за празниците на природата през годината, национални и международни кампании свързани с опазването на околната среда и са доставени предоставените от МОСВ информационно-образователни материали: плакати, стикери, брошури и др. С обратна връзка сме информирани от общините, училищата, детските градини и отделни организации за организираните от тях екоинициативи, на много от които е присъствал представител от РИОСВ- Хасково.

Световен ден на влажните зони- 2 февруари. 40 г. Рамсарска конвенция. Международна година на горите- 2011 г

Предоставена и разпространена е мострата на „Маска за лице водно конче“, която децата от почти всички детски градини в региона ползваха за тематично занимание по време на кампанията по повод 2 февруари- Световния ден на влажните зони. Специални инициативи и празнични програми подготвиха:

Детска градина №3- Хасково организира инициатива "Обичай гората!" , включваща: тематична беседа посветена на Деня на влажните зони и Международната година на горите, представяне на поредицата книжки "Вълшебствата на старата гора", изложба от детски рисунки, оцветяване и изрязване на маска за лице "Водно конче". Децата целогодишно работят по мини екопроект „Екологична култура на децата в предучилищна възраст“ и подготвят тематични образователни програми за всички празници на природата през годината.

ОДЗ "Слънце"- Димитровград организира празник посветен на влажните зони и годината на горите, включващ: колективна апликация логото на годината на горите, програма от стихчета и песни посветени на природата, изработване на маска за лице "Водно конче", тематична беседа, засаждане на дърво. На 1 април децата изнесоха и специална програма посветена на Международния ден на птиците. Децата активно участваха и в организирания от РИОСВ конкурс- изложба „Обичай гората!“.

ОУ"Св.Кирил и Методии"- Хасково организираха изложба от рисунки посветени на темата за горите.

Младежки център- Хасково, които работиха по проект „Нека е зелено" целогодишно организираха поредица от екоинициативи, на част от които бе поканен и присъства представител от регионалната екоинспекция. Изложби с детски рисунки и апликации, посветени на опазването на гората и природата организираха Школата по изобразителни дейности към Младежки център- Хасково и ДГ№ 17 – Хасково, които също участваха и в организирания от РИОСВ- Хасково регионален конкурс за рисунка „Обичай гората“.

Децата от първи до четвърти клас на ОУ „Шандор Петъфи“- гр. Хасково колективно изработиха макет на гора и тематична изложба, която бе разположена в коридорите на училището по повод Международната година на горите. Инициативата на тема „Да опазим гората“ е дело на децата от начален курс, техните учители и родители. С много труд и творчество малките природолюбители пресъздадоха различни дървесни видове и горски обитатели, съпроводени с информация за техните особености и местообитания. Учениците посветиха на гората и няколко от часовете по изобразителни дейности през годината. Чрез СИП „Гражданско образование“ децата приоритетно работиха по темата за опазването на природата и горите.

За Световния ден на водата- 22 март учениците стартираха и образователна инициатива по темата. Училищните чешми осъмнаха с апликации на капки вода и позитивни послания посветени на значимостта и опазването чистотата на природата и водата. На инициативите присъства и представител от РИОСВ, който предварително предостави на училището полезни информационни материали за опазването на природата. Децата активно участваха със свои рисунки и в конкурса на регионалната

екоинспекция „Обичай гората”.

Учениците от ПГЕТ „Захари Стоянов”- гр. Харманли стартираха поредица от инициативи по повод Международната година на горите на 2 февруари- Световния ден на влажните зони, когато деветокласници проведоха открит урок със специалист по озеленяване. Учениците разсъждаваха по темата за значимостта на растетията, за зелените площи в и около гр. Харманли и Защитената местност „Дефилето”. Учениците от 9 и 10- ти класове организираха още конкурс за есе и изложба с фотографии, посветени на гората. Учебното заведение участва и в конкурса за рисунка и фотография на тема „Обичай гората”, организиран от РИОСВ– Хасково и спечели второ място в раздел Фотография. През седмицата на гората учениците организираха и акция по залесяване на училищния двор чрез засаждане на иглолистни дръвчета.

ЦДГ "Детски свят"- гр. Харманли засадиха дръвчета в двора на детската градина. Децата от това детско заведение работят целогодишно по проект "Една Земя, един дом, едно бъдеще". През седмицата на гората подготвиха тематична изложба и пленер в ЗМ "Дефилето", както и голям екоспектакъл в читалището. Децата активно участваха и в организирания от РИОСВ конкурса за детска рисунка „Обичай гората”. На детската градина бяха предоставени информационно-образователни материали съобразно възрастта.

Много училища и детски градини от региона приеха поканата на екоинспекцията и се включиха в „Седмицата на гората” със свои инициативи предимно за засаждане на дръвчета. Всички екоинициативи бяха подкрепени от РИОСВ- Хасково, предварително бяха осигурени информационно-образователни материали за всеки от празниците на природата, на почти всички събития присъства представител от екоинспекцията.

РИОСВ- Хасково обяви конкурс за детска рисунка и фотография на тема „Обичай гората”, посветен на Международната година на горите. Творбите бяха оценени от специално жури в категориите: детска рисунка и фотография. Победителите на първите три места получиха подаръци- енциклопедии за природата и грамоти, а всички участници- специални грамоти за участие. В надпреварата участваха над 200 деца от региона. Изложбата бе

разположена във фойето на Регионална библиотека- Хасково за периода 1-30 априли се ползва с голям интерес и посещаемост. На откриването на изложбата присъстваха много гости и представители от различни детски и учебни заведения от региона. Събитието беше медиано отразено.

- Международен ден на Земята- 22 април:

РИОСВ- Хасково подкрепя различни идеи за съвместни инициативи с училища и ДГ: празнични програми, изложби, беседи, открити уроци, „зелени“ игри, викторини и др.

По повод Деня на Земята в Информационно Образователния център на РИОСВ- Хасково се проведе открит урок с ученици от ПГЛП-Хасково. Учениците получиха полезна информация свързана с отбелязването на тази дата, останалите празници на природата през годината, актуални кампании и начините по които обществото може да участва. Експерт от направление „Опазване на биологичното разнообразие“ в РИОСВ запозна учениците със

защитените територии и с интересни защитени видове от растителния и животински свят в региона. Урокът продължи под формата на беседа, като бяха засегнати основно въпроси касаещи разделното сметосъбиране и рециклирането на отпадъците, оказване на първа помощ при паднали от гнездата си малки на птици, ролята на всеки жител на планетата за опазването на околната среда.

По традиция Община Кърджалипо повод Деня на Земята- 22 април и под надслов „Кърджаличист и красив!“ организираха мащабна програма включваща почистване на града, образователни инициативи, художествено-творчески изяви, засаждане на дръвчета, конкурси и състезания с екологична насоченост.

Много училища и детски градини в региона също проведоха свои екоинициативи: Децата от Клуб „Природата и ние“ при ОДК- Кърджали почистиха двора, прилежащите улици и тревни площи около сградата и направиха Детския комплекс- мястото, където осмислят свободното си време, още по-чист и привлекателен. Празник на чистотата и децата организира ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“- Кърджали, което се включи в общинската кампания „Кърджали – чист и красив“, по

случай Деня на Земята. Учениците от ОУ „Св.Ив.Рилски“- Хасково, които работят по проект „Пазители срещу глобалното затопляне“, проведоха викторина по темата, представиха в залата на Младежки център сценката „Болната планета“, изработиха изделия от вторични суровини, представиха модно ревю от тоалети изработени изцяло от отпадъчни хартиени и найлонови материали, засадиха декоративни храстчета в двора на училището. Седмица на природните науки отбеляза ОУ „Васил Левски“- Хасково, децата дадоха „живот“ на различни отпадъци, като направиха от тях украшения за дома и ученическата стая и модни рокли, които показаха на модно еко-ревю. Петокласниците от ПМГ- Димитровград организираха празник на природата с викторина, колажи, колективно попълване на кръстословица с екологична насоченост и др. ДГ „Детски свят“-Харманли организираха голям празник на природата с образователна насоченост, който включваше както песни и стихотворения, така и екоигри за разделното сметосъбиране и опазването на околната среда. ДГ 17- Хасково изнесоха в залата на Младежки център празничен концерт посветен на Деня на Земята „Нашата Земя“, децата представиха празнична програма от песни и танци за разделното събиране на отпадъците, любовта към

природата и грижата за околната среда. Учениците Клуб „Млад еколог” към Обединени ученически обществения- Хасково засадиха дръвчета и облагородиха своя двор. Учениците от I-ви до IV- ти класове от ОУ "Ш.Петъфи"-гр. Хасково изнесоха пред свои връстници специално подготвена образователна програма за оползотворяването и рециклирането на отпадъците с модно ревю на карнавални костюми, изработени от отпадъчни хартиени и найлонови материали. Специален гост бе представител от екоинспекцията.

На значителна част от проведените екоинициативи бе поканен и присъства представител от РИОСВ- Хасково.

- 15 май- Световен ден на климата:

РИОСВ и Детският отдел към Регионална библиотека- Хасково организираха изложба, посветена на празниците на природата през месец май. В изложбата участваха творби на деца участвали в организирания предходния месец от екоинспекцията конкурс за детска рисунка и фотография "Обичай гората":

ОДЗ"Слънце"-Димитровград, ОУ"Св.Св.Кирил и Методии"- Хасково, СОУ- с. Черноочене, ОУ"Ш.Петъфи"-Хасково, ПГЛП- Харманли и други индивидуални участници, които дариха творбите си на регионалната библиотека. Изложбата бе на разположение на посетителите от 05.05 до 05.06.т.г.

РИОСВ обяви ученически конкурс за написване на есена тема „Моят принос в опазването на околната среда.Конкурсът бе по повод 15 май- Световен ден на климата,

22 май- Международен ден на биологичното разнообразие и Инициативата на МОСВ „Зелена вълна”. Участваха около 40 ученици. Жури отличи три есета. На победителите бяха раздадени грамоти и енциклопедии за природата.

-Международен ден на биологичното разнообразие- 22 май:

По повод Международния ден на биологичното разнообразие и Инициативата "Зелена вълна", децата от ОДЗ "Слънце"- Димитровград засадиха дръвчета в своя двор. Подготвителните групи изнесоха образователна музикална програма с много песни и стихотворения за природата, викторина и екоигри.

-Световен ден на околната среда- 5 юни:

Учениците от ПГЕТ- гр. Харманли организираха „Вечер на опазването на околната среда” по повод 5 юни на която бе поканен представител на екоинспекцията.

РИОСВ- Хасково обяви конкурс сред училищата и детските градини в гр. Хасково за „Най- добре поддържан и зелен двор”. Тенденцията е в бъдеще подобни конкурси да бъдат проведени и по други населени места от региона. Жюри от екоексперти посети дворовете на заявилите желание за участие училища и ДГ и най- добре представилите се получиха грамоти и награди-специализирана литература и фиданки.Първите три награди бяха разпределени между ДГ по изкуства, Обединени Ученически общежития и ПГДС.

- Европейска седмица на мобилността и 22 септември- европейски ден без автомобили:

Община Димитровград официално се регистрира за участие в Европейската седмица на мобилността- 2011 г. Под мотото "В града без моята кола!" на 22.09.2011г бе затворен бул."Г.С.Раковски" в участъка, заключен между пресечките ул."Вилхелм Пик" и ул."Груди Кирков" за недопускане преминаването на МПС и обособяването му в пешеходна зона за 6 часа от 12.30 ч. до 18.30 ч. В кампанията взе участие и местният Велоклуб "Орбита", чрез организиране на демонстративно колоездене

под мото "Алтернативна мобилност!" по маршрут Димитровград- Хасково- Димитровград.

На 16 септември- първият ден от Седмицата на мобилността, РИОСВ - Хасковораздаде на най- малките възпитаници – подготвителните класове на ОУ "Св.Ив.Рилски"- Хасково специални светлоотразителни значки за пешеходци с логото на кампанията, плакати и информационни материали, свързани с опазването на околната среда. Събитието бе съпроводено с открито занимание- беседа по

темата с образователна цел изнесена от експерт от инспекцията. Светлоотразителни значки получиха и първокласниците от Дом „Ас. Златаров“- Хасково. РИОСВ предварително изпрати информация за Европейската седмица на мобилността до всички общини и училища в региона, някои от тях също организираха свои инициативи.

Група активни граждани за мобилността- Кърджали организираха мероприятие стимулиращо използването на алтернативен, зелен транспорт. За целта бе затворена една от централните улици в града- бул. "България" между кръстовищата с ул. "Булаир" и ул. "Миньорска", където се проведе демонстрация със скейтборд, велопоход и фото изложба по темата. По време на събитието бяха раздадени листовки за безопасно каране на велосипед с информация за водачите на МПС (как да пазим колхозите) и информация за велосипедистите- правила за движение на улицата, както и за безопасно преминаване на пешеходна пътека- за пешеходци и водачи. Предвидени бяха и значки по темата със зелена идея с текст: "За мобилност в гр.Кърджали". Районът бе украсен и с табелки с различни послания, насърчаващи алтернативните видове транспорт.

- 28 септември 2011 - Ден на правото да знам:

Сайтът на РИОСВ- Хасково: <http://haskovo.riosv.com> за втора поредна година бе сред номинираните от Програма Достъп до Информация за наградата „Златен ключ“ в категорията „Институция, най-добре организираща предоставянето на информация за граждани“. 28 септември бе обявен за Ден на отворените врати за посетители на РИОСВ.

Други екоинициативи:

По повод инициативата „Безопасно колоездене” веломаратон-обиколка на България-2011, участниците във веломаратона бяха посрещнати в Хасково на 23 април от местни любители на колоезденето.

Група младежи- доброволци на Клуб ЮНЕСКО-гр. Хасково бяха на 10-дневен международен екообмен в Германия на тема „Екологични умения в младежката работа”, на който присъстваха участници от пет държави-България, Германия, Турция, Англия и Финландия. Срещата се състоя на живописно място в Шварцвалд в провинция Баден Вюртенберг. Българските младежи подготвиха и проведоха уъркшоп на тема „Енергийни възобновяеми източници”. Впечатлиха връстниците си със своите творчески умения в създаването на кратък филм, песни и изложба по еко-темите, дискутирани на обмена. Доброволците са сред най- честите посетители на информационно- образователния център в РИОСВ, преди обмена те получиха от екоинспекцията полезни информационни материали по темата.

ВНационалната кампания „Зелена Вълна” почти всички училища и детски градини в региона взеха участие с инициативи по засаждане на дърво и озеленяване на дворове.

На 27 септември на Областна администрация Хасково бе връчен символично флагът на кампанията „Да изчистим България за един ден”. Във фойето пред залата бе подредена атрактивна изложба „Да дадем живот на отпадъците” на сувенири от отпадъци, изработени от децата от клуб „Екоприятели” при СОУ „Васил Левски”- Хасково. Децата работят целогодишно по училищен проект „Зелено училище”. РИОСВ- Хасково подкрепя кампанията на БТв „Да изчистим България за един ден” и подари на малките природолюбители специални светлоотразителни значки за пешеходци и информационни материали.

Национален конкурс „Обичам природата и аз участвам” на МОСВ и Фондация „Д.Бербатов”:

В конкурса взеха участие 50 творби с около сто свои творби- есе,рисунка и фотография. Жури нтоминира най-добрите, които изпрати за национално класиране. Двама възпитаници на Фотоклуб към ОДК- Кърджали бяха отличени с награди в раздел фотография и ученичката Джансу Рафет от ПГТ-

Хасково в раздел есе.

Национална кампания на МОСВ „Зелена България“- „Най-зелен град“ и „Нашият зелен град“:

Община Хасково получи приз „Най-зелен град“ в Български език за 2011 г. в категорията за населени места от 30 000 до 100 000 жители. Обединени Ученически обществения бяха отличени със специалната награда на журито в категорията „Нашият зелен град“ за най- добро ландшафтно оформление.

РИОСВ- Хасково в края на годината раздаде 10 грамоти „Приятел на природата“ за принос в опазването на околната среда на най-активните участници в регионални и национални кампании, екоинициативи и конкурси: Община Хасково, Община Димитровград, Клуб по фотография към ОДК- Кърджали, ДГ по изкуства- Хасково, СОУ „В.Левски“- Хасково, ОУ „ Св. Ив. Рилски“- Хасково, Обединени Ученически Обществения- Хасково, Младежки център- Хасково, ПГ по транспорт- Хасково и

ПГЕТ „З.Стоянов“-Харманли. Отличените получиха и пакети с информационни материали.

Всички инициативи са подкрепени от РИОСВ- Хасково, предварително са предоставяни информационни материали и е присъствал представител от екоинспекцията. При необходимост и желанието от страна на училища и детски градини е осигуряван специалист с цел да запознае децата със същността на проведените екологични празници и кампании. Регионалната екоинспекция ясно е изразила желанието си за активна работа с подрастващите и съвместни инициативи под формата на празнични програми, открити уроци, беседи, изложби, викторини, екоигри, походи, конкурси и др.

Работа с медиите за популяризиране дейността на регионалната екоинспекция и изграждане на доверие сред обществеността:

През 2011 година информационната дейност на РИОСВ – Хасково се развива главно в насока популяризиране контролната дейност на инспекцията сред обществеността. Това се постига с помощта на медиите от областите Хасково и Кърджали, изпълняващи ролята на посредник в този процес. През последните години бяха създадени добри взаимоотношения с всички медии, работещи в региона, което от своя страна доведе до постигане на целта ни – да се популяризират

резултатите от работата на екоинспекцията на територията на Хасковска и Кърджалийска области. За това съдим по нарастналия брой прессъобщения подготвени и изпратени през годината до регионалните медии, както и от по-високия процент на отразяване на работата ни, не само от медиите на регионално ниво, но и на национално.

Най- широко и редовно информацията за медиите се отразява от двата всекидневника в град Хасково – „Новинар юг” и „Хасковска Марица”, от Телевизиия «Рекординг» и Тв „Аида- Хасково”, от седмичника в град Димитровград – „Тракия 21 век” и ежедневника в град Кърджали – „Нов живот”. Прессъобщенията на РИОСВ – Хасково редовно се отразяват и на електронните информационни сайтове – haskovo.info, haskovo.net, haskovodnes.com, hsnovini.com, haskovo.co, antennear.com, tmost.info, cross-bg.net, 7dnikj.info, focus-news.net, vestniknovjivot.blogspot.com, kardjali.info, ardanews.info, ivailovgrad.com, kardjali.bgvesti.net, econ.bg, rodopi24.blogspot.com, kardjalipress.com, dimitrovgrad.bgvesti.net, haskovonews.com, също go-starazagora.org, zoomania.org, agro.bg, biznews.bg, voda.bg, както и на сайта на националното радио «Дарик». По теми представляващи голям обществен интерес, информация е поискана и предоставена на националните медии БТв, ББТ, БНТ, Нова Тв., Радио „Дарик”, в „Дневник” и в „Монитор”. Дадени са 12 интервюта на регионални и национални средства за масова информация. Организиран са 3 пресконференции, през януари за отчитане дейността на РИОСВ-Хасково за 2010 г., през юни – по повод Международния ден на околната среда и декември – за проведените информационно-образователни дейности през годината.

За периода са подготвени и изпратени 105 прессъобщения до медиите, което е с 33 повече от предходната година. Отговорено е на 97 запитвания, от които 59 запитвания направени от регионални и национални средства за масово осведомяване и на 38 запитвания и сигнали на граждани получени по телефона и на електронната поща на експерта „Връзки с обществеността”, посредством формата за запитвания на електронния ни адрес в интернет, което е с 42 повече от 2010 г.

Посещения на страницата в Интернет на РИОСВ – Хасково на адрес www.riosv-hs.org: 20 000 са посетителите на страницата на регионалната екоинспекция в интернет през 2011 година, което е с 6 275 повече в сравнение с предходната година. По-голямата част от хората потърсили информация на нашата страница са предимно от градовете Кърджали, Ст.Загора, Хасково и София. Адресът ни в Интернет е посещаван и от други държави, предимно от ЕС. Актуална информация за работата на екоинспекцията присъства на адрес www.riosv-hs.org. Там се публикуват освен новини, всички решения на директора на РИОСВ – Хасково, касаещи инвестиционни намерения, попадащи в границите на защитени зони от националната екологична мрежа НАТУРА 2000 по Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. Достъпни за обществеността на адреса на инспекцията в интернет пространството са докладите по оценки за съвместимостта, докладите от комплексни проверки и за извършени проверки на комплексни разрешителни и годишните доклади за състоянието на околната среда в региона. Публикуват се и всички постъпващи в инспекцията уведомления за инвестиционни намерения за областите Хасково и Кърджали. На страницата на РИОСВ се публикуват още план за контролната дейност, актовете издадени от директора на РИОСВ, разрешения за дейности с отпадъци, отчети за извършени проверки, наложени глоби и санкции и

информация за състоянието на околната среда. Публикуват се и предприетите действия на екоинспекцията по подадени чрез Зеления телефон сигнали, които през годината са 34 на брой.

Работа с природозащитни неправителствени организации и училища в региона и повишаване на екологичното възпитание сред подрастващите:

Една от основните дейности на екологичния, образователен и информационен център е привличане на младите хора към работата по опазване на околната среда. През годината приоритетно бяха заложенни идеи за активна работа в посока екологично възпитание на подрастващите. Регионалният инспекторат по образование- Хасково редовно сътрудничи на РИОСВ- Хасково при провеждане на празници на природата и екоинициативи с училищата и детските градини в областта. Предоставени са информационни материали на: МИКЦ- Хасково, Младежки център- Хасково, Община Кърджали, ОУ» Св. Ив. Рилски»-Хасково, ОУ»Ш.Петьофи»-Хасково, ОУ«В.Левски»-Хасково, ПГЕТ- гр. Харманли, ПГЛП-Хасково, ДГ „Слънце”- Димитровград, ДГ „Детски свят”- Харманли”, ДГИ- Хасково, ДГ № 3, ОУО- Хасково, ПМГ- Хасково, ПГТ- Хасково и др.

РИОСВ поддържа активна комуникация с почти всички училища и детски градини в региона с цел повишаване на информираността и повишаване на екологичната култура на подрастващите, особено с ЦДГ № 3, 15 и 17 -Хасково, ДГ по изкуства- Хасково, ОДЗ „Слънце”- Димитровград, ЦДГ „Детски свят”- Харманли, ОП „Младежки център”- Хасково, МИКЦ- Хасково, ОУ „Ш.Петьофи”- Хасково, ПГЕТ „З.Стоянов”- Харманли, ОУ”Св.Кирил и Методии”- Хасково, ОУ”Св.Ив.Рилски”- Хасково, СОУ „В.Левски”- Хасково, ПГ по транспорт- Хасково, Спортно училище- Хасково, ОУ „Л.Каравелов”- Хасково, Обединени Ученически Общежития- Хасково, ОДК- Кърджали и др. Проведени са 3 конкурса сред училищата в региона за рисунка и фотография, есе и най- озеленен и добре поддържан двор и две изложби.Информационният център редовно е посещаван от ученици, учители, студенти и доброволци.

През годината от РИОСВ- Хасково бяха издадени рекламни информационно-образователни материали под формата на 2 вида брошури за защитените територии в региона и за разделното сметосъбиране, 4 вида календари, значки за десетилетието на биологичното разнообразие, химикали и стикери със Зеления телефон на екоинспекцията.

Проведени работни срещи:

В РИОСВ- Хасково са проведени 3 консултации с обществеността по ОВОС, 5 обществени обсъждания на доклади по ОВОС, 1 консултация с обществеността на екологични оценки на планове и програми и 2 обществени обсъждания свързани с обявяването на Защитени територии и зони във връзка с предложение за нови ЗТ с цел опазване на жлезист лопен в земл. на с. Браница общ. Харманли и на триразделнолистен ериолобус в земл. на с. Белополяне общ. Ивайловград.

Вид проведена дейност	Брой/ тема
Посетители в информационния център на РИОСВ	През 2011 година екологичният, образователен и информационен център в РИОСВ – Хасково е посещаван основно от ученици, учители и доброволци, които работят по екологични проекти. Представител на РИОСВ е посетил по повод екоинициативи и празници на природата почти всички детски градини и училища в гр. Хасково.
Посетители на Интернет-страницата на РИОСВ	Общо 20 000 са посетителите на интернет-страницата. По-голямата част от хората потърсили информация на нашата страница са от България, предимно от градовете Хасково, Кърджали, Ст.Загора, София и др. Адресът ни в интернет е посещаван и от граждани на други държави предимно от ЕС.
Брой проведени консултации с обществеността по ОВОС	3
Брой проведени срещи за обществени обсъждания на доклада по ОВОС, спрямо проведените процедури по ОВОС. -	3 по процедури в РИОСВ – Хасково, 1 по процедура от МОСВ, 1 по незавършена процедура в РИОСВ - Хасково
Брой проведени консултации с обществеността на екологични оценки на планове и програми, в това число - Брой на участвалите в консултациите с обществеността - Брой на направените предложения от обществеността - Брой на взетите предвид предложения по законосъобразност от обществеността	1 консултация около 25 човека 0 предложения 0 взети предвид
Брой проведени обществени обсъждания, свързани с обявяване на защитени територии и зони, разработване и приемане на планове за управление на защитени територии. -	Проведени са 2 общ.обсъждания за нови ЗТ с цел опазване на жлезист лопен в землище на с. Браница общ. Харманли и на триразделнолистен ериолобус в землище на с. Белополяне общ. Ивайловград.
Проведени информационно- образователни кампании за обществеността (да се посочат наименованията на кампаниите)	Проведени са информационно- образователни кампании по повод всички празници на природата и всички организирани от МОСВ кампании и екоинициативи: Международ. год. на горите 02.02- Международен ден на влажните зони 22.03- Международен ден на водата 01.04- Международен ден на птиците и Седмица на гората 22.04- Международен ден на Земята 15.05- Международен ден на климата 05.06- Международен ден на на околната среда 16-22.09 – Европейска седмица на мобилността Инициатива „Зелена вълна” Кампания „Зелена България“ Кампания „Обичам природата и аз участвам”
Форуми	-
Конкурси	Проведени са 4 конкурса, 3 от които регионални за рисунка и фотография по повод Международната година на горите, за есе по повод Световния ден на климата и за най-озеленен и добре поддържан двор по повод Световния ден на околната среда. Проведен е и вътр. кръг за нац. конкурс за рисунка, снимка и есе „Обичам природата и аз участвам”.
Открити уроци	2
Изложби	Организиран са 2 изложби от фотографии и рисунки по повод Международната година на гората и от детски рисунки по повод Деня на Земята.
Обучителни семинари	-

Вид проведена дейност	Брой/ тема
Издадени информационни материали	Издадени са 2 вида брошури- за защитените територии в региона и за разделното сметосъбиране, 4 вида календари с празниците на природата и зеления телефон, значки за десетилетието на биоразнообразието, рекламни стикери и химикали със зеления телефон и интернет страницата на екоинспекцията. Изработени са и са представени 5 презентации с екологична насоченост.
Други	Сайтът На РИОСВ- Хасково за втора поредна година бе номиниран от Фондация „Програма Достъп до информация“ за наградата „Златен ключ“ в категорията „Институция, най-добре организираща предоставянето на информация за граждани“.

Административна дейност и административно обслужване:

Редовно се публикува информация в Регистъра на административните структури и актовете на органите на изпълнителната власт, който се намира на адрес в Интернет: www.lgovernment.bg/gas, в т.ч. промени в структурата и функциите на РИОСВ, актове по регулативни режими, обяви за конкурси за държавни служители.

Във връзка с подобряване отчитането на административното обслужване на всяко шестмесечие се прави самооценка на предлаганото административно обслужване на принципа “едно гише” и преглед на административните услуги. С цел подобряване на обществения достъп до услугите предлагани от РИОСВ на партера на Инспекцията има информационно табло, информацията на което своевременно се актуализира. От м. ноември 2004 година на партера на РИОСВ бе изграден, обзаведен и работен офис, който изпълнява функциите за обслужване на гражданите на принципа “едно гише”. Т. нар. “фронт офис” или “едно гише” разполага с копия от всички необходими формуляри за попълване, справки и друга полезна и необходима информация за потребителите. Изработен е списък на административните услуги: правно основание, необходими документи, процедура, такси. Списъкът е наличен във “фронт офиса” на партера и е публикуван на страницата на РИОСВ в интернет.

Постъпилите заявления за достъп до обществена информация през годината са 24, като няма нито един отказ. Отчита се спад в заявленията за достъп до обществена информация през 2011 г. спрямо 2010 г., когато броят на постъпилите заявления е бил 40. Предоставянето на максимална информация до обществеността чрез интернет страницата на сайта обяснява намаления процент подадени заявления за достъп до обществена информация през годината.

Предоставяне на информация по ЗДОО:

Заявление №	Вид на исканата информация	Заявител				Решение за предоставяне на достъп до информация	Решение за отказ за предоставяне на достъп до информация	Мотиви за отказа	Обжалване	Друго
		журналисти	граждани	НПО	Други					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 вх.№61/ 10.01.11г.	Информация за отглеждане в плен на дневни грабливи птици	не	не	не	V	не	не	не	не	РИОСВ-Х-во не разполага с исканата информация
2. вх.№185/ 24.01.11г.	Резултати от мониторинга на Хвостохранилище "Кърджали-2-Горубсо Кърджали " АД за 2010г.	не	не	не	V	Решение № 1/ 28.01.2011г.	не	не	не	не
3. вх.№210/ 27.01.11г.	Контр.измервания на емисии в олов.произв. на ОЦК-Кърджали за 2007 и 2008г ; качеството на атмосферния въздух през 2009 и 2010г. в гр. Кърджали	не	не	не	V	Решение № 2/ 07.02.2011г.	не	не	не	не
4. вх.№578-10/ 27.01.11г.	Съществуващи или в процес на разработване планове, проекти/ инвестиционни предложения в защитена зона «Сакар» BG 0000212	не	не	не	V	Решение № 3/ 07.02.2011г.	не	не	не	не
5. вх.№203/ 27.01.11г.	Информация за Решение №ХА-18-ОС/ 2008 г.	не	не	не	V	Решение № 4/ 07.02.2011г.	не	не	не	не
6. вх.№369/ 15.02.11г.	Данни за измерени концентрации на олово и кадмий за 3-то и 4-то тримесечие на 2010г. от ИАОС	не	не	не	V	Решение №5/ 28.02.2011г.	не	не	не	не
7. вх.№453/ 23.02.11г.	Вътрешните правила за достъп до обществ.инфор.в РИОСВ - Хасково	не	не	не	V	Решение №6/ 09.03.2011г.	не	не	не	не

Заявление №	Вид на исканата информация	Заявител				Решение за предоставяне на достъп до информация	Решение за отказ за предоставяне на достъп до информация	Мотиви за отказа	Обжалване	Друго
		журналисти	граждани	НПО	Други					
8. вх.№892/07.04.11г.	Брой и длъжност на служителите в направление «АПОИД»	V	не	не	не	Решение №7/20.04.2011г.	не	не	не	не
9. вх.№937/14.04.11г.	Съществуващи и/ или в процес на разработва –не на планове, проекти, ИП в защит.зона “Родопи Из-точни с код BG 0001032	не	не	не	V	Решение №8/21.04.2011г.	не	не	не	не
10. вх.№992/21.04.11г.	Биологичното разнообразие и ЕО за състояние то на сладко водната екосистема на яз.”Тракиец”	Не	V	не	не	Решение №9/05.05.2011г.	не	не	не	не
11.вх.№1049 / 05.05.11г.	Протоколи от анализи на водни проби от канализационен колектор заустващ в р.Хасковска в района на “Делена” ЕООД за 2008, 2009 и 2010г.	не	V	не	не	Решение №10/10.05.2011г.	не	не	не	не
12 вх.№1067/10.05.11г.	Информация по Приложение №2 послужила за издаване на Реш..№ХА-47ПР/ 2009г.	не	не	не	V	Решение №11/20.05.2011г.	не	не	не	не
13 вх.№1065/10.05.11г.	Информация по Приложение №2 послужила за издаване на Реш..№ХА-48ПР/ 2009г.	не	не	не	V	Решение №12/20.05.2011г.	не	не	не	не
14 вх.№1066/10.05.11г.	Информация по Приложение №2 послужила за издаване на Реш..№ХА-59ПР/ 2009г.	не	не	не	V	Решение №13/20.05.2011г.	не	не	не	не
15 вх.№1232/06.06.11г.	Съществуващи и/ или в процес на разработва- не или одобряване на планове, проекти/ инвестиц. предложения в границите на защитена зона “Родопи Източни” BG 0001032	не	не	не	V	Решение №14/20.06.2011г.	не	не	не	не

Заявление №	Вид на исканата информация	Заявител				Решение за предоставяне на достъп до информация	Решение за отказ за предоставяне на достъп до информация	Мотиви за отказа	Обжалване	Друго
		журналисти	граждани	НПО	Други					
16 вх.№1280/ 14.06.11г.	Информация за качество- то на атмосферния въздух през първите пет месеца на 2011г. в гр.Кърджали	не	не	не	V	Решение №15/ 23.06.2011г.	не	не	не	не
17 вх.№1289/ 15.06.11г.	Информация за други инвестиц. предлож. в района и в защитени зони "Сакар" BG 0000212, "Сакар" BG 0002021 и "Радинчево" BG 0002020	не	не	не	V	Решение №16/ 23.06.2011г.	не	не	не	не
18.вх.№1522 / 21.07.11г.	Издадени Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и ЕО и Решения по Доклади за ОВОС и ЕО	не	не	V	не	Решение №17/ 01.08. 2011 г.	не	не	не	не
19.вх.№1779 / 31.08.11г.	Протоколи от изпитване на проби от канализац. мрежа на гр.Хасково за 2011г.	не	не	не	V	Решение №18/ 03.09.2011г.	не	не	не	не
20.вх.№2004 / 10.10.11г.	Решения за преценка необходимостта от извършване на ОВОС/ ЕО, както и Решение. по ОВОС и Становища по ЕО в обхвата на газопровода от 2007 до 2009г.	не	не	не	V	Решение №19/ 24.10.2011г.	не	не	не	не
21.вх.№2252 / 15.11.11г.	Броя на постъпилите от 15.10.10г. до 15.10.11г. горскостопански планове и програми, съгласувани от РИОСВ.	не	не	V	не	Решение №20/ 28.11.2011г.	не	не	не	не
22.вх.№2273 / 17.11.11г..	Данни за измерени концентрации на олово и кадмий за 2,3 и 4 тримесечия на 2010г. и 1,2 и 3 тримесечия на 2011г. от пунктовете за имисионен мониторинг на ИАОС.	не	не	не	V	Решение №21/ 30.11.2011г.	не	не	не	не
23.вх.№2305	ИП, които засягат Защитени зони "Бяла	не	не	не	V	Решение №22/	не	не	не	не

Заявление №	Вид на исканата информация	Заявител				Решение за предоставяне на достъп до информация	Решение за отказ за предоставяне на достъп до информация	Мотиви за отказа	Обжалване	Друго
		журналисти	граждани	НПО	Други					
/ 23.11.11г.	река" BG 0002019, "Родопи – Източни" BG 0001032 и проектозащитена територия "Мъгленишки рид".					06.12.2011г.				
24.вх.№ В-6/ 07.12.11г.	Копия от изпитване на проби, взети на 24.11.11г. от заустваните води от ПСОВ - Хасково	не	не	не	V	Решение №23/ 09.12. 2011г.	не	не	не	Не
Общо 24		Общо 1	Общо 2	Общо 2	Общо 19	Общо 23	Общо 0	Общо 0	Общо 0	Общо 1

5. Административно – наказателна отговорност и принудителни административни мерки

Контролната дейност на РИОСВ-Хасково през 2011г протече в съответствие с одобрения годишен план, като поради различни причини са извършени и голям брой извънредни проверки.

Общо през 2011г са извършени 984 проверки, като 48% от тях са извънпланови. Броят на проверките през 2010г е 1308, но 471 от тях бяха извънредни проверки на комплексни и значими язовири, т.е. проверките на редовно подлежащите на контрол обекти бе 837. Сравнението показва, че през 2011г. осъществените проверки са със 147 бр. (или 17,6%) повече от 2010г, въпреки отпадането на контрола по Закона за подземните богатства. От това следва, че интензивността на контролната дейност, провеждана от РИОСВ – Хасково нараства, което е предпоставка за по-пълното и ефективно прилагане на екологичното законодателство.

За изпълнението на екологични изисквания или отстраняване на констатираните нарушения през 2011г са издадени 746 предписания (изпълнени в срок над 90%), като през част от периода броят на предписанията не е отразявал броя на точките в тях. По тази причина сравнението с 2010г, когато са издадени 211 предписания, но част от тях с по няколко точки, не е коректно. Съставени са общо 49 акта (при 67 бр. за 2010г) и издадени 49 наказателни постановления на обща стойност 194700 лв (230000 през 2010г). 12 текущи санкции са наложени с НП (сума като едномесечни санкции 11753лв.) при 17 за 2010г, а 7 санкции са намалени със заповед на директора на РИОСВ – Хасково (8 през 2010г). Получените суми от РИОСВ – Хасково от наложени санкции по чл.69 от ЗООС са 56 240 лв, а събраните суми по издадени НП са 51500лв. Допълнително от НАП са събрани 217708 лв от наложени текущи и еднократни санкции и 97291лв от Наказателни постановления. По-малкият брой установени нарушения през 2011г в сравнение с 2010г при по-големия общ брой проверки е показател за усилията на преобладаващия брой оператори да спазват нормативните изисквания.

В РИОСВ - Хасково за 2011 година са постъпили общо 78 жалби и сигнали(84 през 2010г.). От тях 13 не са от компетенцията на РИОСВ, а 25 са неоснователни. Всички са проверени и са своевременно контролирани. По жалбите, които са в компетенцията на РИОСВ са издадени 53 предписания, издадени са 8бр. наказателни постановления за 17 100 и са съставени 8 акта. На всички жалби е отговорено в срок, като тези които не са от компетенцията на РИОСВ са препратени своевременно до съответните контролни органи. За сигналите, жалбите и предписанията се водят дневници, които удостоверяват движението им.

Съставените актове и издадени наказателни постановления по компоненти на околната среда са:

Съставени актове и издадени наказателни постановления

закони	Брой съставени актове	Брой прекратени актове	Издадени НП				Обжалвани НП								Събрани суми от наложени НП		ПАМ					Предадени НП на НАП								
			глоби		Имуществени санкции		глоби				Имуществени санкции						Брой издадени аповеди за ПАМ	Обжалвани			Изпълнени – бр.					Неизпълнени – бр. /причина*				
			бр.	лв.	бр.	лв.	бр.	лв.	Влезли в сила		отменени		бр.	лв.	Влезли в сила			отменени		От глоби		От им. санкции	брой	Влезли в сила	отменени					
									бр.	лв.	бр.	лв.			бр.	лв.		бр.	лв.								бр.	лв.	бр.	лв.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
ЗООС	2		1	100	1	2000													100	2000										
Комплексни разрешителни	6				5	110000							2	70000	2	70000				20000	1	1			1				3	90000
Разрешително по чл. 104 на ЗООС																														
ЗЧАВ	1				1	5000							1	5000																
Закон за водите	25				27	35500							3	10000	1	3000				23000									4	5000
ЗУО	6		1	1000	5	9500														6500							1	1000	1	3000
Закон за почвите																														
Закон за подземните богатства																														

ЗБР	5		3	1500	1	5000						1	5000															3	1500						
ЗЛР	1		1	100																								1	100						
Закон за ГМО																																			
ЗЗТ																																			
ЗОПОЕЩ																																			
ЗЗВВХВС	3				3	25000						3	2500 0	2	1000 0	1	1000 0														1	5000			
ЗЗШОС																																			
Други (да се изпише по кой закон)																																			
Общо	49	0	6	2700	43	19200 0	0	0	0	0	0	10	1150 00	5	8300 0	1	1000 0	100	51500	1	1	0	0	1	0	5	2600	9	1030 00						

Жалби и сигнали

Вид	Брой	Основателни	Неоснователни	Предприети мерки				
				Предписание , бр.	Съставени актове, бр.	НП, бр., лв.	Санкция , бр.,лв.	Други
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Жалби								
Сигнали	78	38	25	53	8	8бр., 17 100		13 –изпратени по компетентност 2 анонимни
Общо	78	38	25	53	8	8		15

V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

През 2011г. няма отпуснати средства от Предприятие за управление дейности поопазване на околната среда /ПУДООС/за строителство и реконструкция на обекти на територията на РИОСВ – Хасково.

През 2011 г. РИОСВ- Хасково не е изпълнявала и участвала в екологични проекти, свързани с защитени територии и защитени зони по "НАТУРА 2000". Реализирани бяха само заложените дейности по одобрения План за управление на земи изключителна държавна собственост- резерват „Вълчи дол”, землище Студен кладенец.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В резултат на прилагането на екологичното законодателство при превантивната и при контролната дейност на РИОСВ-Хасково през 2011г бяха постигнати някои успехи, водещи до подобряване на състоянието на компонентите на околната среда. Но съществуват и значими проблеми, чието решаване остава основно предизвикателство и грижа за ръководството и експертите от инспекцията.

 През 2011г “Неохим”АД, Димитровград въведе система за извършване на собствени непрекъснати измервания на емисиите от инсталацията за производство на 60 % азотна киселина /нов цех/. Извършени са дейностите по монтиране на подгревател на отпадъчните газове към инсталацията за производство на 60% азотна киселина, за по-пълно използване на нископотенциалната топлина на отпадъчните газове и намаляване на емисиите от СО и СО₂.

 В резултат на извършена проверка и дадено предписание през 2011 г. ТЕЦ ”Марица 3” АД изгради допълнителен клон на оросителната система за оросяване на сгуроотвали «Горен бюк» и «Галдушки ливади», които в сухо време и при висока скорост на вятъра са източник на неорганизираните емисии на прах. Дружеството започна изграждане на инсталация за снижаване на азотните оксиди и сероочистваща инсталация, която ще доведе до намаляване на емисиите от серен диоксид и прах.

 След регистрираните превишения на серен диоксид в началото на 2011 г. със Заповед №29/15.04.2011г. на Директора на РИОСВ – Хасково е спряна производствената дейност на цех “Агломерация” от инсталацията за производство на олово и оловни сплави на “ОЦК”АД, гр. Кърджали чрез пломбиране на агломерационна машина. В резултат на това през 2011г. се наблюдава значително намаление на случаите на наднормено замърсяване на атмосферния въздух със серен диоксид в сравнение с 2010 г.

 Всички площадки за производство на дървени въглища по открит способ на територията на РИОСВ – Хасково преустановиха дейността си.

 След дадените предписания на общините Кърджали, Хасково и Димитровград изготвените програми за подобряване качеството на атмосферния въздух съгласно заповед №1046/03.12.2010г. на министъра на околната среда и водите бяха актуализирани и приети от Общинските съвети, с изключение програмата на община Хасково.

 Въпреки предприетите мерки от общините се запазва тенденцията за наднормено съдържание на ФПЧ10, като най-високи и най-голям брой наднормени стойности са регистрирани през зимните месеци, което е резултат от използването на твърди горива в битовия сектор.

 В края на 2010 и през 2011г бяха въведени в експлоатация ГПСОВ на гр.Димитровград и гр.Хасково и ПСОВ на „Галус“АД, София. Очаква се ефективното пречистване на третираните от тях потоци отпадъчни води да доведе до подобряване на екологичното състояние на участъци от р. Марица, р.Хасковска и р.Харманлийска.

 Основните проблеми пред РИОСВ – Хасково през периода по отношение на водите бяха свързани с обектите от леката промишленост, които продължават да заустват недостатъчно пречистени отпадъчни води във водните обекти. Много нарушения бяха регистрирани през годината и при най-значителните емитери на замърсени отпадъчни води в региона - „ОЦК“АД, Кърджали и „Неохим“АД, Димитровград, които за съжаление не подобряват екологичното си изпълнение.

 През 2011 г. на територията на РИОСВ – Хасково са рекултивирани 6 броя общински депа, с общ размер на закритата площ 90 дка и 11 нерегламентирани сметища с обща площ 16 дка. За съжаление, твърде често, почиствани многократно едни и същи терени, замърсени с битови и строителни отпадъци отново се обособяват в нерегламентирани сметища. На територията на общините – Хасково, Димитровград, Свиленград, Кърджали, Крумовград и Черноочене, влизащи в обхвата на контролната дейност на РИОСВ – Хасково, са въведени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки

 Като сериозен проблем в област Хасково се очертава отказът на някои общини да транспортират битовите отпадъци до определените регионални депа, поради завишените разходи от цената за транспорт и непокриването им от събираната такса „битови отпадъци“, а в област Кърджали това е забавянето на реализацията на проекта за изграждане на “Регионален център за управление на отпадъците – Кърджали”. В обхвата на РЦУО Кърджали попадат общините Момчилград, Ардино, Кирково, Крумовград, Кърджали, Черноочене, Джебел и Ивайловград. Площадката представлява само временно решение, тъй като тя не отговаря на изискванията на Наредба №8 от 2004г. Ситуацията се усложнява допълнително предвид това, че там няма никакви условия за нормална експлоатация, във връзка с обезвреждането на значително количество битови отпадъци от посочените по-горе общини.

 Допълнително внимание и усилие от наша страна изискваи управлението на строителните отпадъци. Неконтролираното им изхвърляне от граждани и фирми води до формиране на нерегламентирани сметища, главно на входовете и изходите на населените места и замърсяване на зелените площи в самите населени места.

 През 2011г. се работи активно за подготовка на документацията за обявяване на 3 защитени територии – микрорезервати по проект на БАН. Започна и процедура по обявяване на вековно дърво Летен дъб в землището на гр.Харманли.

 В КВС бяха актуализирани, коригирани и отразени 22 бр.защитени територии.

 Завишен е контролът във връзка с реконструкцията и електрификацията на ЖП линия Пловдив – Свиленград - турска/гръцка граница и оптимизиране на трасето за скорост 160 км/ч- Фаза I и Фаза II, попадащи в ЗЗ „Река Марица” BG 000578, ЗЗ „Злато поле” BG 0002103 и ЗЗ „Марица-Първомай” BG 0002081.

И през 2012г ще продължат усилията на ръководството и експертите от РИОСВ – Хасково за повишаване ефикасността при прилагането на политиките за околната среда при превантивната и контролната дейност. Целта е подобряване спазването на екологичните изисквания и стандарти от бизнеса и населението, ускоряване изграждането на екологичната инфраструктура и опазване и повишаване на качеството на средата, в която живеем. За тази цел ще се стремим и към засилване единдействието с местните власти и развитието на екологичната култура на обществото.